

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

30 november 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2007**

BELEIDSBRIEF

**Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel
Beleidsprioriteiten 2006-2007
Onderdeel Internationaal Ondernemen**

BELEIDSBRIEF

**Buitenlands Beleid
Beleidsprioriteiten 2006-2007**

BELEIDSBRIEF

**Ontwikkelingssamenwerking
Beleidsprioriteiten 2006-2007**

BELEIDSBRIEF

**Toerisme
Beleidsprioriteiten 2006-2007**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door de heren Jan Roegiers, John Vrancken, Stefaan Sintobin
en Johan Verstreken
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Gothem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Temsamani.

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke;

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Van den Heuvel;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes.

de heer Louis Bril, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc van den Abeelen;

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

986 (2006-2007)

– Nr. 1: Beleidsbrief

1001 (2006-2007)

– Nr. 1: Beleidsbrief

– Nr. 2: Motie van aanbeveling

Zie:

15 (2006-2007)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 en 3: Amendementen

– Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie–

– Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

12-A (2005-2006)

– Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2006-2007)

– Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

16 (2006-2007)

– Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

Zie ook:

983 (2006-2007)

– Nr. 1: Beleidsbrief

984 (2006-2007)

– Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

	Blz.
Deel I: INTERNATIONAAL ONDERNEMEN.....	6
I.1 Toelichting door mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel	6
A Algemene situering	6
B Krachtlijnen van de ontwerpbegroting 2007	7
C Structuur van het beleidsdomein.....	8
D Beleidsinitiatieven internationaal ondernemen 2007	8
D.1 Aantrekken van buitenlandse investeringen	8
D.2 Internationaal ondernemen.....	9
I.2 Bespreking	11
A Vragen en opmerkingen van de leden	11
A.1 Tussenkoms van de heer Jan Loones.....	11
A.2 Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	11
A.3 Tussenkoms van de heer Jan Roegiers.....	14
A.4 Tussenkoms van mevrouw Anne Marie Hoebeke.....	15
A.5 Tussenkoms van mevrouw Miet Smet	15
A.6 Tussenkoms van de heer John Vrancken	16
A.7 Tussenkoms van de heer Joris Vandenbroucke.....	18
A.8 Tussenkoms van mevrouw Anissa Tamsamani.....	18
B Antwoorden van de minister	18
I.3 Indicatieve stemmingen.....	24
A Indicatieve stemming over de decreetsbepaling	24
B Indicatieve stemming over de begrotingstabel	24
C Bijlage bij de uitgavenbegroting	25
Deel II: BUITENLANDS BELEID	25
II.1 Toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	25
A Toelichting bij de uitgavenbegroting.....	25
B Toelichting bij de beleidsbrief Buitenlands Beleid.....	25
B.1 Europese Unie	26
B.2 Multilateraal beleid.....	27
B.3 Bilateraal beleid	27
B.3.1 Vlaanderen en zijn buurlanden.....	27
a Benelux	27
b Nederland	28
c Frankrijk.....	28

B.3.2	Andere Europese partnerlanden en -regio's	28
B.3.3	Prioritaire partners in de wereld	29
B.4	Instrumenten van het Vlaams buitenlands beleid	29
B.4.1	De Vlaamse vertegenwoordiging in het buitenland	29
B.4.2	Het nieuwe beleidsdomein en departement Internationaal Vlaanderen	29
B.4.3	Internationale communicatie.....	30
II.2	Bespreking	30
A	Vragen en opmerkingen van de leden	30
A.1	Tussenkoms van mevrouw Miet Smet	30
A.2	Tussenkoms van de heer Jan Roegiers	31
A.3	Tussenkoms van mevrouw Anne Marie Hoebeke.....	32
A.4	Tussenkoms van de heer Jan Loones.....	33
A.5	Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire.....	33
A.6	Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	35
B	Antwoorden van de minister	36
II.3	Indicatieve stemmingen.....	42
A	Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen.....	42
B	Indicatieve stemming over de begrotingstabel	42
Deel III:	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING.....	42
III.1	Toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	42
A	Toelichting bij de uitgavenbegroting.....	42
B	Toelichting bij de beleidsbrief Ontwikkelingssamenwerking	43
III.2	Bespreking	45
A	Vragen en opmerkingen van de leden	45
A.1	Tussenkoms van de heer John Vrancken	45
A.2	Tussenkoms van de heer Jan Loones.....	45
A.3	Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn	46
A.4	Tussenkoms van mevrouw Anne Marie Hoebeke.....	47
B	Antwoorden van de minister	48
III.3	Indicatieve stemmingen.....	50
A	Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen.....	50
B	Indicatieve stemming over de begrotingstabel	50
Deel IV:	TOERISME	50
VI.1	Toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	50
A	Toelichting bij de uitgavenbegroting.....	51
B	Toelichting bij de beleidsbrief	51

VI.2 Bespreking	54
A Vragen en opmerkingen van de leden	54
A.1 Tussenkost van de heer Jan Roegiers	54
A.2 Tussenkost van mevrouw Stern Demeulenaere	54
A.3 Tussenkost van de heer Johan Verstreken	56
A.4 Tussenkost van de heer Stefaan Sintobin	59
A.5 Tussenkost van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	60
B Antwoorden van de minister	60
VI.3 Indicatieve stemmingen	66
A Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen	66
B Indicatieve stemming over de begrotingstabel	66

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme heeft na besprekingen op data van dinsdag 21 november en dinsdag 28 november 2006 de aan haar toegewezen elementen en bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 indicatief goedgekeurd.

Overeenkomstig de ter zake binnen de Vlaamse Regering bestaande bevoegdheidsverdeling, bestond de bespreking uit vier onderscheiden luiken, te weten: internationaal ondernemen, buitenlands beleid, ontwikkelingssamenwerking en toerisme. Tijdens de middagvergadering van dinsdag 21 november 2006 werd het luik ‘internationaal ondernemen’ toegelicht door mevrouw Fientje Moerman, binnen de Vlaamse Regering bevoegd voor Buitenlandse Handel. Op datum van dinsdag 28 november 2006, eveneens tijdens de middagvergadering, werden achtereenvolgens de luiken ‘buitenlands beleid’, ‘ontwikkelingssamenwerking’ en ‘toerisme’ toegelicht door minister Geert Bourgeois.

Overeenkomstig artikel 74, lid 4, van het Reglement van het Vlaams Parlement, werden de beleidsbrieven die betrekking hebben op de genoemde beleidsdomeinen samen met de uitgavenbegroting besproken. Voor minister Fientje Moerman gaat het daarbij over het onderdeel ‘internationaal ondernemen’ van de geïntegreerde beleidsbrief ‘Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel – Beleidsprioriteiten 2006-2007’ (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1001/1*), voor minister Geert Bourgeois respectievelijk over de beleidsbrieven ‘Buitenlands Beleid – Beleidsprioriteiten 2006-2007’ (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 983/1*), ‘Ontwikkelingssamenwerking – Beleidsprioriteiten 2006-2007’ (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 984/1*) en ‘Toerisme – Beleidsprioriteiten 2006-2007’ (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 986/1*).

De heren Jan Roegiers en John Vrancken stonden in voor het opstellen van het verslag van de bespreking van de luiken ‘internationaal ondernemen’, ‘buitenlands beleid’ en ‘ontwikkelingssamenwerking’ (telkens zowel voor wat betreft de uitgavenbegroting als de beleidsbrief), terwijl de heren Stefaan Sintobin en Johan Verstreken de bespreking van het luik ‘toerisme’ voor hun rekening namen (eveneens zowel de uitgavenbegroting als de beleidsbrief). Elk van de

genoemde deelbesprekingen maakte tevens het voorwerp uit van een afzonderlijke indicatieve stemming. De stemming over het luik ‘internationaal ondernemen’ ging door op datum van dinsdag 21 november 2006. Alle overige stemmingen vonden plaats op datum van dinsdag 28 november 2006.

Voor wat de beleidsdomeinen ontwikkelingssamenwerking en toerisme betreft, was de commissie eveneens gevat door het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007. De twee betrokken hoofdstukken werden insgelijks op datum van dinsdag 28 november 2006 behandeld en gestemd in commissie. Ze maken het voorwerp uit van een afzonderlijk verslag (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 965/12*).

DEEL I: INTERNATIONAAL ONDERNEMEN

I.1 Toelichting door mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel

A. Algemene situering

Minister *Fientje Moerman* verklaart één enkele uiteenzetting te zullen houden waarin zowel de hoofdpunten van het deel ‘internationaal ondernemen’ van de geïntegreerde beleidsbrief als de daarmee corresponderende kerncijfers en begrotingsbedragen zullen worden overlopen.

De minister poneert daarbij vooreerst dat de grondslag voor haar beleid gelegen is in de Vlaamse ambitie om een sociaaleconomische topregio te zijn. Dat is trouwens ook de rode draad die terug te vinden is doorheen het hele, in juli 2006 gelanceerde plan ‘Vlaanderen in Actie’ (voluit “Vlaanderen in actie – Een sociaal-economische impuls voor Vlaanderen – Door talenten, creatief ondernemen en duurzame diensten samen de toekomst winnen”), dat in wezen het businessplan van de Vlaamse Regering voor Vlaanderen is. Om deze ambitie te kunnen waarmaken moet er, zeker voor wat het economische luik betreft, een geïntegreerd beleid gevoerd worden. Zowel het behoud als de stijging van de welvaart, en het daarbij horende welzijn, hangen immers voor een groot deel af van de manier en de mate waarin we er in Vlaanderen in slagen om ondernemerschap, inno-

vatie en internationaal ondernemen te combineren tot een geheel dat méér genereert dan de samenstellende delen.

Daarbij zijn een aantal kritische succesfactoren te identificeren, met name: het verhogen van het aandeel van de innovatieve sectoren in de economische output van Vlaanderen; het aantrekken van investeringen in en door kennisintensieve bedrijven vanuit het buitenland; en tenslotte ook het opdrijven van het aandeel van hoogtechnologische producten in het globale exportpakket van Vlaanderen.

Het ontwikkelen van een dergelijk geïntegreerd beleid laat ons toe om op de raakvlakken tussen economie, wetenschap en innovatie en buitenlandse handel maximaal synergieën te creëren, waaruit we nieuwe kansen kunnen putten. De minister wijst er daarbij echter wel op dat er daarvoor ook moet voldaan zijn aan een noodzakelijke en minimale voorwaarde, met name moeten de instrumenten en de structuren die we daarvoor hebben goed op elkaar afgestemd zijn en actief op elkaar inspelen.

In het eerste deel van de legislatuur zijn daarom reeds de noodzakelijke hervormingen gebeurd aan een aanzienlijk deel van de beleidsinstrumenten. Dit alles wordt nu verder afgewerkt en geconsolideerd. In de tweede helft van de legislatuur, die nu ongeveer aanvangt, zal het erop aankomen om tot een verdere onderlinge afstemming van de betrokken instrumenten te komen.

B. Krachtlijnen van de ontwerpbegroting 2007

Minister Moerman komt dan tot de krachtlijnen van het beleid inzake internationaal ondernemen voor het begrotingsjaar 2007. Op programma 51.4 (Buitenlandse Handel en Exportbevordering) wordt voor de uitvoering van het beleid inzake internationaal ondernemen voor 48.200.000 euro aan vastleggingskredieten en voor 45.657.000 euro aan betalingskredieten ingeschreven. Ten opzichte van 2006 betekent dat een toename van 2.054.000 euro aan vastleggingskredieten en een toename van 2.121.000 euro aan betalingskredieten. Die toename kan volgens de minister bijna volledig worden toegeschreven aan de werkingsdotatie van Flanders Investment & Trade (FIT / VLAIO). De niet-gesplitste kredieten op basisallocatie 41.05 stijgen immers van 32.909.000 euro in 2006 naar 35.003.000 euro in 2007.

Minister Moerman wijst er daarbij op dat er drie redenen zijn voor deze stijging van de werkingsdo-

tate van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT). Vooreerst wordt rekening gehouden met stijgende prijzen, dit ten belope van 563.000 euro. Tweedens draagt FIT ook zijn deel bij in de werkingskost van de nieuwe beleidsorganen, in het bijzonder in de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen, hetgeen goed is voor 60.000 euro. En last but not least wordt ook nog 1.750.000 euro extra voorzien voor de aanwerving van vijf nieuwe technologische attachés in 2007. Met name dit laatste element vormt duidelijk nieuw beleid.

De andere dotaties aan FIT volgen het constant beleid of zullen slechts kleine veranderingen ondergaan. Het gaat daarbij specifiek om de basisallocaties 41.04, 41.06 en 41.07.

Basisallocatie 41.04 omvat een gesplitst vastleggingskrediet van 1.400.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet ten belope van de helft van dat bedrag. Dit behelst de dotatie voor de haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid. Het gesplitste ordonnanceringskrediet kent ten opzichte van 2006 een stijging met 120.000 euro.

De basisallocatie 41.06 houdt een gesplitst vastleggingskrediet van 3.582.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 3.282.000 euro in. De minister wijst erop dat men op deze basisallocatie de middelen vindt voor de dotatie ter ondersteuning van de activiteiten van ondernemingen en bedrijfspgroeperingen die bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen. Deze kredieten blijven op hetzelfde niveau als het jaar 2006.

De basisallocatie 41.07 bestaat uit een gesplitst vastleggingskrediet van 5.908.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 3.762.000 euro. De basisallocatie voorziet in de nodige kredieten voor het ter beschikking stellen van Vlaamse uitrustingsgoederen, met het oog op exportbevordering, aan landen of regio's aangeduid door de Vlaamse Regering. Het betreft meer bepaald landen die zijn opgenomen in 'the Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits' of de zogeheten OESO-consensuslanden. Dezelfde lijst geldt overigens voor de hoger aangehaalde haalbaarheidsstudies. Zowel het gesplitste vastleggingskrediet als het gesplitste ordonnanceringskrediet worden verhoogd ten gevolge van de toepassing van een indexformule. Voor het vastleggingskrediet gaat het om 87.000 euro en voor het gesplitste ordonnanceringskrediet om 56.000 euro.

Ten slotte kent ook de dotatie aan het Agentschap voor de Buitenlandse Handel, terug te vinden op basisallocatie 41.03, naast een indexering van 27.000 euro, een lichte stijging met 25.000 euro. De reden daarvoor is dat de dotatie pas werd geïndexeerd vanaf de begroting 2005 terwijl was afgesproken dat dit zou gebeuren vanaf de begroting 2004. Met het bedrag van 25.000 euro wordt die achterstand ingehaald.

C. Structuur van het beleidsdomein

De minister wil het daarna kort hebben over de algemene structuur van het beleidsdomein. Ze zal daar hic et nunc niet te lang meer bij stilstaan omdat ze dit punt in deze eigenste commissie in wezen reeds uitgebreid heeft toegelicht op 17 oktober van dit jaar. Dat gebeurde toen meer bepaald naar aanleiding van de bespreking van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (*Parl. St. Vl. Parl. 2006-07, nr. 1020/1*). Bij die gelegenheid werd uitvoerig ingegaan op de respectieve rol van de Vlaamse Regering, van het FIT en van het Departement Internationaal Vlaanderen. De minister zal zich nu dan ook beperken tot het opnieuw samenvatten van de grote lijnen.

FIT is het centrale agentschap voor internationaal ondernemen binnen de Vlaamse overheid. Het is daarbij belangrijk om de drempel zo laag mogelijk te houden voor de ‘klanten’. Daarom krijgen bedrijven rechtstreeks toegang tot het buitenlandse netwerk van FIT en worden de Vlaamse provinciale kantoren van FIT fysiek geïntegreerd in de provinciale antennes van het Vlaams Agentschap voor Ondernemen, VLAO. Daarmee kan VLAO intern voluit zijn rol spelen van uniek aanspreekpunt, ook op het gebied van het internationaal ondernemen.

Omdat FIT dicht bij het bedrijfsleven staat en snel moet kunnen inspelen op internationale economische trends en kansen, werd ervoor gekozen om FIT op te richten als een EVA, een extern verzelfstandigd agentschap, waaraan een grote graad van autonomie wordt toegekend.

De raad van bestuur van FIT is daarenboven voor de meerderheid – 7 op de 12 zitjes – samengesteld met mensen die rechtstreeks uit het bedrijfsleven komen of die het bedrijfsleven vertegenwoordigen. Ook de voorzitter van de raad van bestuur van het agentschap, mevrouw Christ’l Joris, is trouwens een ondernemer.

Volledigheidshalve preciseert de minister dat autonomie niet hetzelfde is als ‘carte blanche’. De toege-

kende autonomie speelt zich integendeel af binnen de krijtlijnen die werden uitgezet in de beheersovereenkomst. Die beheersovereenkomst verankert de beleidsopties inzake internationaal ondernemen voor de rest van de legislatuur en vertaalt deze in vier strategische organisatiedoelstellingen (SOD’s) van FIT, te weten: het leveren van een significante bijdrage tot de bevordering van het internationaal ondernemen door bedrijven die in Vlaanderen zijn gevestigd met speciale aandacht voor kmo’s; het leveren van een significante bijdrage tot het aantrekken en verankeren van buitenlandse investeringen naar en in Vlaanderen; het stimuleren van duurzaam en ethisch internationaal ondernemen, en tenslotte het verlenen van een uitstekende dienstverlening aan de klanten.

De minister laat daarbij nog opmerken dat de mate waarin deze doelstellingen worden gerealiseerd, wordt opgevolgd aan de hand van de zogenaamde kritische performantie-indicatoren of KPI’s. Daarvan zijn er niet minder dan tien. De uitvoering van de beheersovereenkomst zelf tenslotte, wordt opgevolgd aan de hand van een verplichte halfjaarlijkse rapportage door FIT.

D. Beleidsinitiatieven internationaal ondernemen 2007

Met het oog op haar betoog, splitst de minister de beleidsinitiatieven internationaal ondernemen voor het komende jaar op in twee grote delen: die rond het aantrekken van buitenlandse investeringen en die rond het bevorderen van het internationaal ondernemen.

D.1 Aantrekken van buitenlandse investeringen

Inzake het aantrekken van buitenlandse investeringen kan de minister melden dat de taskforce buitenlandse investeringen, die dienstoverschrijdend werd opgericht op 27 september 2005, nu op kruissnelheid draait. Tussen de vastgelegde tweemaandelijks vergaderingen in, wordt ook steeds meer ad hoc vergaderd over specifieke, dringende dossiers. De minister stelt echter wel vast dat de taskforce nog ruimer bekend moet worden gemaakt bij beïnvloeders en beslis-singnemers inzake het internationaal ondernemen en meer bepaald inzake het investeren in Vlaanderen. Daarnaast moet de taskforce nog meer aandacht hebben voor structurele verbeteringen op het vlak van de regelgeving en de administratieve werking op basis van de ervaringen die worden opgedaan in de individuele investeringsdossiers. Er kunnen altijd problemen ad hoc opduiken, maar als bepaalde zaken terugkomen, moet volgens de minister worden

onderzocht of het hier niet om structurele problemen gaat die een beleidsbijsturing vergen. Op dat laatste element zal in de toekomst nog meer de nadruk worden gelegd.

De minister stelt verder vast dat in de buitenlandse investeringscijfers van de jongste jaren de uitbreidingsinvesteringen steeds zwaarder doorwegen. Vandaar dat het belangrijk is om de hier reeds aanwezige buitenlandse investeerders goed op te volgen. De minister duidt dit aan met de term ‘nazorgstrategie’. FIT en VLAO maken daarover duidelijke afspraken. Maar anderzijds is het aantrekken van nieuwe investeringen natuurlijk zeker even belangrijk en dientengevolge krijgt dit in de beheersovereenkomst van FIT toch nog een hoger gewicht toegekend dan de uitbreidingsinvesteringen.

De minister constateert dat er ook een grotere diversificatie van de oorsprong van buitenlandse investeringen nodig is. FIT moet dus een aantal nieuwe markten intensiever exploreren. De minister denkt daarbij op de eerste plaats, maar niet exclusief, aan China en India.

Om buitenlandse investeerders naar hier te halen is het verder absoluut noodzakelijk om voor een goede uitvalsbasis te zorgen van waaruit ze zowel de Vlaamse, de Belgische als de Europese markt kunnen verkennen. De minister heeft daarom besloten om in het op stapel staande nieuwe subsidiebesluit voor de bedrijfsgebouwen, een categorie te voorzien van ‘strategische bedrijventra’ die zich specifiek richten op buitenlandse investeerders.

D.2 Internationaal ondernemen

Minister Moerman stelt, samen met de terzake deskundige economische onderzoekers en publicisten, vast dat een bedrijf in een bepaalde fase van zijn levenscyclus bijna onvermijdelijk internationaal gaat ondernemen. Meerdere – zeer gerenommeerde – auteurs zijn tot de constatacie gekomen dat het niet duidelijk af te lijnen is wanneer deze internationaliseringsfase precies voorkomt. Steeds meer bedrijven zoeken al in een zeer vroeg stadium naar buitenlandse afzetmarkten en partners, vaak op een moment dat het bedrijf zich nog aan het ontwikkelen is in Vlaanderen zelf. De minister vindt dit niet meer dan logisch, aangezien veel van onze bedrijven, en dan met name kmo’s, nichebedrijven zijn die met de kwalitatief hoogstaande en hooggespecialiseerde pro-

ducten die ze voortbrengen bijna per definitie de hele wereld als markt hebben. Het is dus een goede strategie en een logische ontwikkeling dat de ondersteuning van deze new-to-exportondernemingen – d.w.z. ondernemingen die hun eerste stappen zetten op buitenlandse markten – een van de specifieke kerntaken van FIT is die werd opgenomen in de nieuwe beheersovereenkomst. Bovendien verklaart dit ook ten overvloede mee de integratie van de provinciale kantoren van FIT in de provinciale antennes van VLAO. Als hooggespecialiseerde, maar startende, onderneming, zal men immers veel vroeger en sneller geneigd zijn en zelfs nood hebben aan contact met het unieke aanspreekpunt dat het VLAO is.

Naast de new-to-exportondernemingen zijn de technologische en kennisintensieve bedrijven een tweede doelgroep voor FIT. De intentie om Vlaanderen te laten uitgroeien tot een kenniseconomie is er, het beleid komt er stilaan, maar het vertaalt zich op vandaag nog te weinig in de cijfers. Het aandeel van technologische producten in de Vlaamse exportcijfers ligt immers nog altijd lager dan in onze buurlanden.

Om dit aandeel op te drijven plant de minister een aantal acties. FIT zal vooreerst een samenwerkingsovereenkomst sluiten met het Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap & Technologie in Vlaanderen (IWT). Tweedens zal FIT volgend jaar ook vijf technologische attachés aanwerven die actief zullen zijn in die landen waar een groot potentieel is voor samenwerking tussen de Vlaamse technologiebedrijven en lokale partners. Zij zullen instaan voor zowel het aantrekken van investeringen als het bevorderen van internationaal ondernemen (zoals trouwens alle mensen die voor FIT werken). Maar om snel en flexibel in te spelen op de voortdurend veranderende economische omgeving, moet volgens de minister ook onderzocht worden of het mogelijk is om zowel mensen uit de private sector als uit de onderzoekswereld, al dan niet tijdelijk, aan te trekken.

Dienaangaande – en dit staat nog niet in de voorliggende beleidsbrief – heeft de minister recent met haar collega in Québec een akkoord gesloten waarin hoogtechnologische kmo’s (maar niet alleen die) wederzijdse hulp wordt geboden vanuit elkaars terzake bevoegde instellingen. Daar zijn trouwens ook niet echt veel extra middelen voor nodig, aangezien er voor dergelijke bedrijven sowieso al financiële middelen voorzien zijn om prospectie te (laten) doen. Maar extra begeleiding, in casu door bijvoorbeeld de men-

sen in Canada, geeft een duidelijke meerwaarde. De minister is van plan om dit uit te breiden naar andere regio's waarmee Vlaanderen bevoorrechte relaties heeft en waar ook hoogtechnologische bedrijven aanwezig zijn. Vlaanderen is initiatiefnemer en medeoprichter van de Districts of Creativity, twaalf regio's uit drie continenten. Die kunnen de eerste partners zijn om dergelijke akkoorden mee af te sluiten.

Om de kosten van prospectie van die nieuwe afzetmarkten toch enigszins in te perken, werd in 2005 de subsidieregeling voor activiteiten ter bevordering van internationaal ondernemen herzien en uitgebreid. Bij langdurige prospectie in het buitenland en in verre en moeilijk toegankelijke landen blijft de kostprijs voor de betrokken bedrijven echter hoe dan ook hoog. Daarom wil minister Moerman een bijzondere subsidieregeling uitwerken voor bedrijven die hun intrek nemen in buitenlandse bedrijvent centra die aan bepaalde criteria voor dienstverlening voldoen.

In de afgelopen maanden werd de mogelijke oprichting onderzocht van een meldpunt Extracommunautaire Handelsbelemmeringen in Vlaanderen. Dat meldpunt zal bij FIT worden ondergebracht. Het zal instaan voor de centrale registratie van alle meldingen over extracommunautaire handelsbelemmeringen. Die meldingen worden dan op een gecoördineerde manier doorspeeld aan de betrokken Belgische en Europese autoriteiten. Op die manier zal het bijdragen tot een weloverwogen standpuntbepaling over het Europees handelsbeleid.

Dienaangaande herinnert minister Moerman de commissieleden aan de eerdere discussie in dit parlement over het meldpunt, naar aanleiding van vragen over de invoer van schoenen uit Azië (dit trouwens net op het moment dat Europees Commissaris Peter Mandelson in China was). Bij die gelegenheid heeft de minister meegedeeld dat er een specifiek meldpunt wordt opgericht bij FIT. Evidenterwijze worden de bedrijven daarvan op de hoogte gebracht.

Een nieuw instrument dat in deze beleidsbrief voor het eerst wordt besproken, is het Vlaamse trust fund bij de International Finance Corporation (IFC). De IFC is de pijler voor de privésector binnen de groep van de Wereldbank. Het is een organisatie die als doelstelling heeft om duurzame privé-investeringen in ontwikkelingslanden te bevorderen om zo de armoede tegen te gaan en de kwaliteit van het leven te verbeteren.

De IFC heeft een eigen trust fund-programma: het Technical Assistance Trust Fund Programme, afge-

kort TATFP. Het bestaat uit verschillende donor trust funds, waarmee de kosten worden betaald van een eenmalige technische assistentie. De uitwerking ervan gebeurt door externe consultants in het kader van investeringsprojecten. Het is de bedoeling dat ook Vlaanderen een dergelijk trust fund bij de IFC opricht. Het fonds zal voor een deel gebonden zijn, zodat ook met Vlaamse mensen en bedrijven kan worden gewerkt. Het Vlaamse trust fund zal dus een instrument zijn dat ondersteuning biedt aan Vlaamse consultants die geselecteerd willen worden voor een opdracht bij de Wereldbank. Dergelijke contracten kunnen dan later – hopelijk – een hefboom zijn voor Vlaamse aannemers en toeleveranciers die in volgende projectfasen aan bod komen.

De concrete modaliteiten voor het trust fund zullen later worden geregeld in een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de IFC. De implementatie ervan zal eveneens gebeuren door het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen, FIT.

Minister Moerman stelt dat het afgelopen jaar ook al een aantal nieuwe instrumenten werden uitgewerkt en geïmplementeerd. Volgend jaar worden die initiatieven voortgezet en van nabij opgevolgd. Ze denkt daarbij in de eerste plaats aan het Fonds Vlaanderen Internationaal, waarmee ze nieuwe bedrijven in Vlaanderen actief wil stimuleren om in het buitenland te investeren. In tegenstelling tot wat sommigen beweren gaat hiervan geen delokaliserend effect uit. Ze wenst dit integendeel te doen omdat de cijfers aangeven dat de effecten op de uitvoer, van investeringen in het buitenland, slechts in 4 percent van de gevallen negatief zijn. In 38 percent van de gevallen zijn ze neutraal en in 58 percent positief. De vlieger gaat natuurlijk niet op als het louter de bedoeling zou blijken te zijn om de activiteiten in Vlaanderen af te bouwen ten gunste van de uitbouw van activiteiten in het buitenland. Dergelijke scenario's zullen door de overheid evidentierwijze niet gestimuleerd worden.

China blijft voor minister Moerman een belangrijke focusregio voor het internationaal ondernemen. Verscheidene actiepunten van de Chinastrategie van november 2005 zijn al gerealiseerd. Andere worden opgestart en de volgende maanden verder geïmplementeerd. China is een zogenaamd BRIC-land (waarbij BRIC staat voor Brazilië, Rusland, India en China). Voor de toekomst is het evident dat FIT de ontwikkelingen in deze economische groeielanden nauwgezet opvolgt. Het zal daarbij met name veel aandacht hebben voor China en India.

Ten slotte besteedt minister Moerman aandacht aan het duurzaam en ethisch internationaal ondernemen, afgekort DEIO: de derde strategische doelstelling van FIT. DEIO is ook als strategische organisatiedoelstelling in de beheersovereenkomst van FIT opgenomen. Daarmee wil minister Moerman aantonen dat DEIO een weerslag heeft op de hele bedrijfsvoering en horizontaal doorwerkt op alle activiteiten van FIT.

FIT moet de kennis hieromtrent binnen en buiten de organisatie bevorderen. Daarom hebben FIT en Kauri (een organisatie met competenties inzake duurzaam internationaal ondernemen) een lerend netwerk van duurzaam internationaal ondernemen opgestart. Het project loopt tot eind 2007. Het doel is zowel de bedrijven als de personeelsleden te informeren over en te begeleiden bij de implementatie van de beste praktijken inzake duurzaam en ethisch internationaal ondernemen. In de beheersovereenkomst staat duidelijk dat FIT een actieplan moet uitwerken over DEIO. FIT en Kauri staan ondertussen al behoorlijk ver met het uitwerken van het plan.

I.2 Bespreking

A. Vragen en opmerkingen van de leden

A.1 Tussenkoms van de heer Jan Loones

Als lid van een partij die mee in de regering zit, verklaart de heer *Jan Loones* de beleidsbrief en de daarbij horende begroting uiteraard te zullen ondersteunen. Hij is tevens van oordeel dat de minister haar opdracht inzake het beleidsdomein Buitenlandse Handel, maar ook inzake Economie, in het algemeen ambitieus invult, dat zij bijna even sterk op het terrein aanwezig is als de federale minister van Buitenlandse Zaken, en dat zij, maar dit geheel terzijde, occasioneel ook al eens prachtige uiteenzettingen geeft over de vele voordelen van haar PDA, haar 'personal digital assistant'. Mee door de dynamiek van de minister heerst er in Vlaanderen een sfeer van buitenlands innovatief ondernemen. Over het FIT, of het VLAIO zo men verkiest, was er nog maar recent een overtuigende uiteenzetting naar aanleiding van de hoorzitting met de voorzitter van de raad van bestuur van de instelling, mevrouw Christ'l Joris.

De heer Loones stelt verder vast dat er kapers op de kust zijn. Hij vindt dat er een eind moet komen

aan de dubbele bevoegdheden in dit koninkrijk. Ter illustratie hiervan toont hij de commissieleden een brochure die hij heeft ontvangen van een Federale Overheidsdienst. Daaruit zou moeten blijken dat deze dienst regelrecht de beleidsnota van minister Moerman doorkruist. De brochure heeft het over internationaal ondernemen, het bouwen aan Europa, innovatie, de regionale exportagentschappen enzovoort. De heer Loones noemt zulks zuivere verspilling van tijd, energie en middelen.

De heer Loones verklaart ook vernomen te hebben dat de commissieleden van de Vlaams Belangfractie bij wege van een amendement opnieuw het Agentschap voor de Buitenlandse Handel op de korrel zullen nemen. Mochten zij dat niet gedaan hebben, dan zou hij zowaar ontgoocheld geweest zijn in het Vlaams Belang. De heer Loones verklaart zich dienaangaande overigens voor een keer ook gelukkig over het feit dat hij als toegevoegd lid hier vandaag geen stemrecht heeft in de commissie. Zoniet zou hij het bij de stemming over dit amendement wel erg moeilijk krijgen.

Nog in dit verband verwijst de heer Jan Loones naar een uitspraak van de minister – hij weet overigens niet meer of het een officiële dan wel een vertrouwelijke uitspraak was – als zou het probleem zich uiteindelijk wel vanzelf oplossen. Hij hoopt in elk geval dat zulks snel zal gebeuren.

Afsluitend herhaalt de heer Loones tenslotte nogmaals zijn eerdere algemene verklaring van steun aan het beleid van de minister.

A.2 Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen* heeft er geen probleem mee om te erkennen dat de voorliggende beleidsbrief inderdaad blijk geeft van ambitie en dynamiek, mits het vanzelfsprekend niet om louter papieren ambities gaat. Papier is immers verduidelijgend. De minister heeft een opsomming gegeven van zowel de nieuwe instrumenten als van de bestaande instrumenten die blijven voortwerken, zoals daar zijn: het Vlaamse Trustfonds, het Fonds Vlaanderen Internationaal, het stimuleren van bedrijvencusters, het meldpunt voor importbelemmeringen enzovoort. De heer Van Nieuwenhuysen meent dat dit inderdaad allemaal valabele instrumenten zijn die het internationaal ondernemen en de internationale onderne-

mers in Vlaanderen goed kunnen gebruiken. Hij vindt ook dat de minister zeer terecht Vlaanderen een plaats wil geven in de Europese kenniseconomie. Maar hij waarschuwt toch dat dit wat het internationaal ondernemen betreft, niet ten koste van de meer traditionele sectoren mag gaan. Hij weet dat de minister al eens naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel heeft gezegd dat zulks niet het geval is, maar hij wil het voor alle duidelijkheid toch nog maar eens herhalen.

De heer Van Nieuwenhuysen denkt dat het nu nog te vroeg is om al een oordeel te vellen over de werking van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen als verzelfstandigd agentschap met een beheerscontract. Hij hoopt echter wel dat de resultaten van de hervorming vrij snel merkbaar zullen zijn en dat we volgend jaar, bij de begrotingsbesprekingen voor 2008, zullen weten of we inderdaad zullen kunnen spreken van een geslaagde operatie, met een verbeterde werking ten voordele van onze bedrijven. Tegen dan zou het al duidelijk moeten zijn of het agentschap inderdaad is uitgegroeid tot het lichtende baken waaraan iedereen die met internationaal ondernemen te maken heeft, automatisch denkt.

Uit een grondige lezing van een aantal cijfers in de beleidsbrief meent de heer Van Nieuwenhuysen te mogen opmaken dat het agentschap en bij overdracht iedereen die met internationaal ondernemen te maken heeft, mogelijks in een toch niet zo gunstige situatie moet werken. De export stijgt weliswaar, maar we verliezen marktaandeel. De handelsbalans is in 2005 in het rood geëindigd. Ook op het vlak van de investeringen zijn we in een toch wat zorgwekkende situatie terechtgekomen. We zijn in 2006 op het scorebord van het World Competitiveness Center nog maar eens gezakt van plaats 24 naar plaats 27. Uit het World Investment Report van de Conferentie voor Handel en Ontwikkeling van de Verenigde Naties (de UNCTAD) blijkt dat wij de helft minder investeringen aantrekken, en dat de directe buitenlandse investeringen in België vorig jaar zijn weggezaakt tot 23,7 miljard dollar of 19 miljard euro, dat is 44 percent minder dan het jaar daarvoor. Een en ander is dus niet zo positief. Dat is allicht deels mee het gevolg van een reeks omgevingsfactoren. De heer Van Nieuwenhuysen verwijst daarbij naar 'The Foreign Investors' Agenda 2005-2006' van de Amerikaans kamer van koophandel waarin België wordt genoemd bij de Europese landen die de hoogste nominale belastingvoet voor bedrijven kennen en een zwaar fiscaal regime hebben. Dat is niet bevorderlijk

voor het aantrekken van buitenlandse investeringen. Dat is in de huidige constellatie natuurlijk niet de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering. Die kan in Vlaanderen de loonlast slechts beïnvloeden voor ongeveer 1,75 percent, de rest is allemaal federale bevoegdheid en verantwoordelijkheid. De heer Van Nieuwenhuysen is er dan ook van overtuigd dat Vlaanderen werk moet maken van een toekomstige regionalisering van de vennootschapsbelasting die zich, in het licht van het hoger aangehaalde voorbeeld, nu wel echt opdringt.

De heer Van Nieuwenhuysen stelt vast dat het niet gemakkelijk is om de aantrekkingskracht van Vlaanderen als investeringsregio – de zogenaamde 'Vlaamse magneet' – te verhogen. De minister vertrekt immers niet alleen vanuit een ongunstige uitgangspositie omwille van de zware belastingen, maar we beschikken daarnaast ook niet over een sterk imago of 'corporate identity'. De corruptiedossiers die in de afgelopen periode met de regelmaat van een klok ten zuiden van de taalgrens opdoken, spiegelen ook negatief af op Vlaanderen. Ter illustratie hiervan verwijst hij naar buitenlandse kranten waarin er naar aanleiding van die affaires niet gesproken werd over corruptie in Wallonië maar in België. Ons land scoort sowieso trouwens al niet bijster goed op de wereldwijde corruptielijst. Het staat op de twintigste plaats, wat weer een plaatsje slechter is dan het vorige jaar. De afgelopen week heeft hij bij gesprekken met vertegenwoordigers van internationale organisaties duidelijk vernomen dat het feit of een land al dan niet bestempeld wordt als corruptogeen, bij de bedrijven een enorme rem kan betekenen om te investeren in een dergelijk land. België moet daar erg op letten. Het feit dat Vlaanderen vereenzelvigd wordt met België is dus zeker geen goede zaak.

Vlaanderen meet zich volgens de heer Van Nieuwenhuysen nog veel te weinig een eigen profiel aan. De minister-president zegt in het boek dat onlangs over hem is verschenen, 'Leterme uitgedaagd' (in wezen een langgerekt vraaggesprek), de waarheid als hij zegt: "De enen verkopen in het buitenland België, de anderen Vlaanderen, al dan niet met Brussel erbij, de derden Wallonië, al dan niet met Bruxelles erbij. Of de Vlaamse verkopers in het buitenland gaan voluit voor Vlaanderen en de Franstaligen voluit voor Wallonië, of we gaan allemaal voor België, maar niet voor België én Vlaanderen én ook nog een beetje Brussel; niet voor België én Wallonië én ook nog een beetje Bruxelles." De heer Van Nieuwenhuysen geeft de minister-president gelijk

wanneer deze dat bijzonder verwarrend noemt, alleen moet er daar door de Vlaamse Regering dan wel naar worden gehandeld. Volgens de spreker was minister Moerman het er vorig jaar mee eens dat er duidelijkheid moet komen, maar hij heeft de indruk dat er een jaar later de facto maar erg weinig is gebeurd wat die profilering betreft.

Daarop inpikkend laat minister *Fientje Moerman* opmerken dat de toestand in wezen nog veel absurder is dan uit het aangehaalde citaat van minister-president Leterme zou moeten blijken. Zij ervaart dat dezelfde mensen zich al naargelang de gelegenheid profileren als hetzij Vlaams, hetzij Belgisch of nog iets anders. Vaak gaat het daarbij om puur opportunisme. De ene week gaan ze mee in een federale handelsmissie en zeggen dat ze Belgisch zijn, op het einde van die week huppelen ze mee met een missie van haar zelf en zeggen vrolijk dat ze Vlaams zijn. Dat draagt inderdaad niet bij tot een eenduidig profiel. Maar anderzijds laat de minister ook opmerken dat steeds meer landen een federale structuur hebben en het dus gewend zijn met dergelijke situaties om te gaan. Dat compenseert de zaken dan weer wat.

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen* repliceert daarop dat de Vlaamse overheid alleszins een voortrekkersrol zou moeten vervullen om de gewenste en noodzakelijke duidelijkheid tot stand te brengen.

De heer Van Nieuwenhuysen komt dan tot het punt van de samenwerking met de andere gewesten. Als het gaat over de loutere uitwisseling van informatie, kan daar moeilijk bezwaar tegen zijn. Wat betreft de samenwerking van de handelsattachés die de dossiers van de andere gewesten behartigen, liggen de zaken echter anders. Op een aantal plaatsen zijn de Waalse handelsattachés meer bezig met de uitstraling van de francophonie dan met het internationaal ondernemen. Dat werd onlangs nog bevestigd door een Belgisch diplomaat. Een van de handelsattachés waarover het ging, werd overigens uit zijn functie verwijderd op grond van diverse onregelmatigheden. De heer Van Nieuwenhuysen vindt het bedroevend dat Vlaanderen geen vat heeft op de kwaliteit van de handelsattachés van de andere gewesten. We geven de dossiers van onze bedrijven in handen van mensen waarvan we niet goed weten of ze voldoende bekwaamheid hebben.

De heer Van Nieuwenhuysen is dan ook voorstander van de uitbreiding van het eigen dispositief in het buitenland. De vijf extra economische vertegenwoor-

digers die zullen worden aangesteld zijn een stap in de goede richting, maar aangezien het om technologische attachés gaat die allicht zullen worden toegevoegd aan bestaande vertegenwoordigingen, heeft dat geen grotere regionale spreiding tot gevolg.

Bij wege van voorbeeld haalt de spreker aan dat we in Bulgarije de vijfde grootste investeerder zijn. Hij vindt het dan ook vreemd dat Vlaanderen daar geen vertegenwoordiger heeft. Als dat niet kan met een Vlaamse economische vertegenwoordiger, zou een handelssecretaris aangesteld kunnen worden. Zulks behoort ondertussen wel tot de verzelfstandigde bevoegdheid van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, maar hij wil deze boodschap toch meegeven aan de eveneens in deze commissie aanwezige vertegenwoordigers van het agentschap.

Met betrekking tot het Agentschap voor de Buitenlandse Handel verwijst de heer Van Nieuwenhuysen naar een uitspraak van minister-president Leterme tijdens een bijeenkomst van deze commissie op 7 november van dit jaar. Volgens de minister-president moeten een aantal zaken duidelijk worden gemaakt, zoals de merknaam en de doelmatige inzet van middelen. De minister-president zei ook dat vandaag geen enkel merk uit dit land onbetwistbaar verbonden is aan een identiteit. De heer Van Nieuwenhuysen denkt dat het Agentschap voor de Buitenlandse Handel ook in dat opzicht contraproductief werkt en overbodig is. Hij benadrukt dat zijn fractie absoluut geen voorstander is van prinselijke zendingen. Als men die absoluut wil handhaven, kan dat perfect zonder het Agentschap voor de Buitenlandse Handel in stand te houden, met name door samenwerking tussen de bestaande regionale agentschappen.

De heer Van Nieuwenhuysen stelt vast dat Vlaanderen, naast de dotatie aan dat agentschap, ook de vergoeding moet ophoesten voor de regeringscommissaris die zitting heeft in de raad van bestuur van het agentschap. Hij is ervan overtuigd dat niemand wakker ligt van het voortbestaan van de instelling, maar als het erop aankomt om Laken tegen de haren in te strijken, valt blijkbaar iedereen stil. Hij heeft dan ook opnieuw een amendement ingediend (Stuk 15 (2006-2007) – Nr. 2, amendement nr. 2), niet alleen omdat het Agentschap voor de Buitenlandse Handel geld- en energieverspilling is, maar ook omdat de instelling inherent contraproductief werkt.

De heer Van Nieuwenhuysen wijst er dienaangaande ook nog op dat de afschaffing van de Belgische

Dienst voor de Buitenlandse Handel nog altijd niet is verschenen in het Belgisch Staatsblad.

Minister *Fientje Moerman* antwoordt daarop dat zij zich zeer duidelijk herinnert dat zij indertijd als federaal minister nog het besluit over de afschaffing van de BDBH heeft ondertekend. Zij zal laten natrekken of het besluit in kwestie ook werd gepubliceerd.

Aangaande de aanwezigheid van Vlaanderen in internationale fora stelt de heer *Van Nieuwenhuysen* vast dat de beleidsbrief ter zake stipuleert dat Vlaanderen de ontwikkelingen volgt in het Comité van Artikel 133, het EU-raadscomité voor het Europese handelsbeleid. Hij had van de minister graag vernomen of zulks betekent dat Vlaanderen het comité gewoon volgt, dan wel of dat impliceert dat het er ook inspraak heeft en er probeert invloed uit te oefenen.

Voor wat de bilaterale investeringsbeschermingsovereenkomsten van de BLEU betreft, constateert de heer *Van Nieuwenhuysen* dat er in de afgelopen periode opnieuw met een hele reeks landen dergelijke akkoorden werden afgesloten. Hij vraagt zich af of er mogelijks ook nog Europese staten zijn waarmee geen dergelijk akkoord werd afgesloten.

Volgens de beleidsbrief werden de subsidies aan bedrijfsgroeperingen en Kamers van Koophandel in 2006 voor 80 percent benut. Nog volgens de beleidsbrief zou zijn aangetoond dat innovatieve en creatieve projecten werden ingediend. In het verleden was dat volgens de heer *Van Nieuwenhuysen* niet altijd het geval, want bedrijfsgroeperingen en Kamers van Koophandel werden gewoon op zich gesubsidieerd, los van de eventuele projecten die ze al dan niet behartigden. Hij is dan ook benieuwd naar wat precies verstaan moet worden onder innovatieve en creatieve projecten.

Op 22 september 2006 zou door de drie betrokken regionale agentschappen een evaluatie gemaakt zijn van de werking van het intergewestelijk samenwerkingsakkoord. De heer *Van Nieuwenhuysen* vraagt of eventueel een rapport hierover bezorgd kan worden aan de leden van de commissie.

De heer *Van Nieuwenhuysen* verwijst tenslotte ook naar de niet onbelangrijke problematiek van het diplomatiek statuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers (VLEV's). Hij heeft de indruk dat op het federale niveau minstens enige terug-

houdendheid aan de dag wordt gelegd, kwestie van Vlaanderen hierin vooral niet tegemoet te komen.

A.3 Tussenkoms van de heer Jan Roegiers

De heer *Jan Roegiers* sluit zich principieel aan bij de lovende woorden van de meerderheid en de oppositie over de voorliggende beleidsnota. Vooral de nadrukkelijke, ruime en gemeende aandacht voor duurzaam en ethisch ondernemen spreekt hem daarin aan.

Volgens de heer *Roegiers* is de minister erin geslaagd om een goede, geïntegreerde nota voor te leggen aan het parlement. Het was zeer wel mogelijk geweest om aparte beleidsnota's in te dienen voor respectievelijk Economie en Ondernemen, Wetenschap en Innovatie en Buitenlandse Handel, maar de minister heeft er, net als de voorgaande jaren, voor geopteerd om een geïntegreerde nota op te stellen. Dat heeft meteen ook het voordeel dat het de commissieleden van de verschillende commissies een mooi overzicht geeft van de totaliteit van de ambities en het beleid van de minister.

Nog in dat verband meent de heer *Roegiers* dat het geen slecht idee ware mocht het parlement proberen om regelmatig een gezamenlijke vergadering van de commissie voor Economie en de commissie voor Buitenlandse Handel te organiseren. Hierdoor hebben de parlementsleden van de twee betrokken commissies – die bevoegd zijn voor sterk met elkaar verwante domeinen – een volledig overzicht van het economische beleid.

Na die algemene beschouwingen, komt de heer *Roegiers* tot zijn concrete vragen. Daarbij verwijst hij eerst en vooral naar de passage in de beleidsbrief waar het gaat over het tekort op de handelsbalans. Daar geeft de minister meteen ook een aantal elementen die het tekort verklaren. Maar aan prognoses voor de toekomst waagt de minister zich blijkbaar niet. De heer *Roegiers* vraagt zich terzake dan ook af welke de beleidsintenties van de minister zijn.

Op ongeveer dezelfde plaats in de beleidsbrief (pagina 78) wordt in verband met de buitenlandse investeringen in Vlaanderen, gesteld dat België qua aantrekken van investeringen op de vierde plaats staat in de 'European Investment Monitor' van Ernst & Young, samen met Polen. Hij vindt dat op zich een goed resultaat, maar stelt vast dat Vlaanderen 'maar' 61 percent van die investeringsprojecten

binnen rijft. Op zich lijkt dat een goed cijfer, maar in verhouding met de exportcijfers, die op 80 percent uitkomen, vraagt de heer Roegiers zich toch af of het hier nu om een goed resultaat gaat, dan wel om een resultaat dat verbeterd kan worden.

Met betrekking tot de geografische spreiding van de uitvoer wordt in de beleidsbrief vermeld dat de uitvoer naar het Amerikaanse continent aangroeide van 5 percent in 2004 naar 13 percent in 2005. De heer Roegiers had van de minister graag vernomen of dit alleen op het conto van Noord-Amerika – de VS en Canada – moet worden geschreven of ook op dat van Zuid-Amerika.

Ook de paragraaf (op pagina 80) waarin gewag gemaakt wordt van het aandeel van hoogtechnologische producten in de totale Vlaamse export baart de spreker enige zorgen. Hij stelt met name vast dat we daarop niet goed scoren, namelijk 7,2 percent ten opzichte van een Europees gemiddelde van 17,8 percent. Nochtans was ons land op dat vlak ooit koploper met Flanders Technology. Hij vraagt of de strategische bedrijventra onder de hoogtechnologische investeringen vallen en wil graag wat meer uitleg en informatie over de beleidsmaatregelen die de minister terzake voor ogen heeft.

A.4 Tussenkost van mevrouw Anne Marie Hoebeke

Ook mevrouw *Anne Marie Hoebeke* is tevreden dat zowel de sprekers van de meerderheid als die van de oppositie zich lovend uitspraken over de beleidsbrief van de minister. Ze vindt het heel positief dat in de beleidsbrief initiatieven worden genomen die het spoor van eerdere beleidskeuzes volgen. Het is daarbij ook lovenswaardig dat de globalisering niet vanuit een negatief perspectief wordt benaderd, maar wordt beschouwd als een opportuniteit voor Vlaanderen, onder meer inzake het creëren van jobs. De cijfers die in de beleidsbrief worden aangehaald in verband met de resultaten van FIT tonen aan dat in 2005 uit de directe buitenlandse investeringen in Vlaanderen 3000 directe jobs voortvloeiden. Dat is volgens het lid een opsteker. Het is van het grootste belang dat Vlaanderen interessant blijft als investeringsregio. Vlaanderen werd economisch op de kaart gezet en dat moet zo blijven.

De twee meer zorgwekkende factoren die uit de beleidsbrief naar voren komen, vormen echter een

behoorlijke uitdaging, met name: de gedeeltelijke terugloop van de internationaliseringsgraad van onze bedrijven en ons mindere scoren op het vlak van de technologie. Ze wijst er daarbij op dat de minister in haar beleidsbrief reeds een arsenaal aan middelen naar voren schuift om in te spelen op de twee problemen.

Mevrouw Hoebeke heeft terzake toch een aantal praktische vragen. Zo sprak de minister in haar uiteenzetting over vijf technologische attachés tegen 2007. Deze moeten de bedrijven wijzen op de specifieke technologische opportuniteiten en markten. Ze wenst te vernemen of de betrokkenen een vaste standplaats zullen hebben en op welke manier ze zullen samenwerken met de Vlaamse economische vertegenwoordiger ter plaatse.

Ze wil ook weten of er al werd begonnen met de integratie van de provinciale kantoren van FIT in de provinciale antennes van VLAO. Er zal daarbij onvermijdelijk en noodzakelijkerwijze een gestroomlijnde interactie moeten zijn. Het lid had van de minister graag vernomen of er door het VLAO al wordt ingespeeld op specifieke vragen van de bedrijfswereld.

Mevrouw Hoebeke wenst verder ook te vernemen welke vorm de samenwerking tussen FIT en IWT precies zal aannemen.

Daar op inpikkend antwoordt *de minister* dat deze samenwerking zal worden geformaliseerd in een akkoord tussen de twee betrokken instellingen.

Met betrekking tot de ruimere bekendmaking van FIT vraagt mevrouw *Anne Marie Hoebeke* of er ook doorstroming van informatie via andere kanalen mogelijk is, bijvoorbeeld vanuit FIT en VLAO naar de Belgische ambassades in het buitenland.

Afsluitend had ze tenslotte ook graag van de minister vernomen wanneer de Helpdesk Import Vlaanderen operationeel zou moeten zijn.

A.5 Tussenkost van mevrouw Miet Smet

Ook mevrouw *Miet Smet* kan zich terugvinden in de lovende bewoordingen die eerdere sprekers over hadden voor de beleidsbrief en de acties van de minister. Hetgeen overigens niet belet dat ze zich inzake een aantal aangelegenheden wel wat, weliswaar kleine, vragen stelt.

Zo stelt ze vast dat de handelsbalans voor het eerst negatief is, wat dus betekent dat de import groter is geworden dan de export. Ze veronderstelt dat het voornamelijk over goedkoop textiel en schoei- sel uit China gaat. Daartegen kan Vlaanderen niet concurreren. Wat Vlaanderen wél kan uitvoeren, zijn hoogtechnologische producten. We streven dan ook terecht naar het ontwikkelen van een high tech- industrie, omdat we ervan overtuigd zijn dat we zo arbeidsplaatsen kunnen creëren en aan export kun- nen doen.

Terzake laten UNIZO en andere groepen echter weten dat er nogal wat uitvoer wordt tegengehouden. Zo wordt er bijna niet meer uitgevoerd naar Israël. Mevrouw Smet gaat ervan uit dat dit werd besproken in de subcommissie voor Wapenhandel, maar heeft nog geen gelegenheid gehad om het rapport over de wapenhandel te lezen. Aangezien het hier toch ook een kwestie van internationale uitvoer betreft – wat ook deze commissie bevoegd maakt – had ze hierover van de minister graag een woordje uitleg gekregen.

Mevrouw Smet stelt verder vast dat in het programma 24.60 ‘Provisionele kredieten’, op basisallocatie 00.17 een krediet van 10 miljoen euro is ingeschreven voor het economisch relancebeleid. Uit de optelsom van wat de minister hiermee allemaal zou willen doen, maakt mevrouw Smet op dat dit bedrag niet toerei- kend zal zijn voor alle voorgenomen acties. Zo blijkt uit de beleidsbrief dat de minister vijf miljoen euro nodig heeft voor het Fonds Vlaanderen Internati- onaal; 4.250.000 euro voor de dotatie aan VLAIO/ FIT ter ondersteuning van de activiteiten van onder- nemingen en bedrijven; 600.000 euro voor de bedrij- vencentra en twee miljoen euro voor het Trust Fund. Alles samen betekent dit een tekort aan kredieten ten belope van 1.850.000 euro. Mevrouw Smet had van de minister dan ook graag vernomen van waar de additionele middelen zullen komen om dit alles te bekostigen.

Qua sectorale spreiding van de uitvoer, ging het bij de vijf grootste uitvoersectoren in 2005 allemaal om materiële producten: chemische en farmaceutische nijverheid, vervoermaterieel, machines en elektrisch materieel, kunststoffen en rubber en onedele meta- len. In een tijd dat ook de dienstenindustrie meer en meer globaliseert, had zij graag vernomen hoe het zit met de Vlaamse dienstenuitvoer. Ze kan zich niet zo onmiddellijk een goede voorstelling van de hoegrooth- eid van een en ander maken, maar het is in elk geval duidelijk dat Vlaanderen ook de uitvoer van zijn

diensten moet benaastigen en promoten. Mevrouw Smet had ten algemenen titel ook graag vernomen hoe en door wie deze export precies wordt gecatalo- geerd.

Mevrouw Smet heeft verder nog een vraag over de automotieve sector. Luidens haar beleidsbrief probeert de minister bedrijvenclusters aan te leggen, waarvan de automotieve er een is. Die sector is in cri- sis. Kijk maar naar Volkswagen waar er, als men de toeleveringsbedrijven meerekent, 10.000 jobs verloren dreigen te gaan. Heel wat bedrijven waren immers speciaal voor Volkswagen opgericht. De getroffen gezinnen leven nu in grote onzekerheid. Mevrouw Smet vraagt zich af of – na Renault, na de moeilijk- heden bij Ford, na Volkswagen – die clusteraanpak nog wel alleenzaligmakend is. We moeten daar ver- der grote aandacht voor hebben, maar mogen daar zeker niet exclusief al onze energie meer insteken. Ook andere toekomstmogelijkheden moeten nader onderzocht worden.

Afsluitend verwijst mevrouw Smet tenslotte naar basisallocatie 12.21 van programma 51.4, die luidens de toelichting onder andere gebruikt moet worden om de leden van de commissie voor Buitenlands Beleid van het Vlaams Parlement bij beurzen en zen- dingen te betrekken. Voor zover zij weet is dit krediet nog nooit geoperationaliseerd. Mocht zulks wel het geval zijn geweest, dan had ze van de minister graag vernomen wie er vorig jaar de gelukkige is geweest.

A.6 Tussenkomen van de heer John Vrancken

De heer *John Vrancken* stelt zich vragen met betrek- king tot het ethisch en duurzaam internationaal ondernemen, meer bepaald wil hij het hebben over het milieuaspect in de handelsbetrekkingen met China. China is onmiskenbaar een van de grootste vervuilers op aarde. Op welke manier pakt de minis- ter dit aan in haar beleid? Dit heeft trouwens niet alleen consequenties voor het milieu maar ook voor de volksgezondheid.

De heer Vrancken stelt ook vast dat de minister de export van de hoogtechnologische industrie wil bevorderen, zeker nu deze sector laag scoort in de exportcijfers. Beveelt de minister de Vlaamse milieu- technologie aan op de Chinese markt? Heeft het VLAIO genoeg aandacht voor het milieuaspect bij de begeleiding van bedrijven die in China willen inves- teren?

Daarnaast wijst de heer Vrancken erop dat Vlaanderen in Zuid-Afrika een bedrijfscultuur subsidieert die inmiddels vastgelegd is in een discriminerende wetgeving. Waar blijft daar het principe van ethisch en duurzaam ondernemen uit de beleidsnota? Het sociaaleconomisch gebeuren in Zuid-Afrika is gebaseerd op een quotaprincipe waarbij een deel van de Zuid-Afrikaanse bevolking zondermeer uitgesloten wordt.

De heer Vrancken wil dit laatste punt illustreren aan de hand van feiten en wetten. De Zuid-Afrikaanse ANC-regering neemt een loopje met haar eigen grondwet. Dit wordt aangetoond door grove contradicties in het beleid en door de opleving van de bewustwording van de term ras in het postapartheidstijdperk van Zuid-Afrika.

In 1998 houdt president Mbeki zijn ‘Two Nations’-speech. Hij stelt hierin onomwonden ‘ras’ als maatstaf om te argumenteren dat Zuid-Afrika opgedeeld is in twee naties, een blanke en een zwarte. Ondanks het feit dat de Zuid-Afrikaanse grondwet gebaseerd is op het principe van non-racisme, wordt er aan artikel twee een exclusief raciale interpretatie gegeven. De sociaaleconomische omstandigheden van mensen zijn ondergeschikt gemaakt aan een raciaal criterium. Dit betekent dat ras een criterium wordt om bepaalde bevolkingsgroepen positief te discrimineren. Voorbeelden van zulke discriminerende wetgeving zijn onder andere de Employment Equity Act, Act 55 van 1998. Volgens deze arbeidswetgeving worden arbeidskrachten opnieuw ingedeeld volgens ras onder het mom van gelijke toegang tot arbeidsopportuniteiten. Zwarten die op basis van deze wet voorrang krijgen, worden gedefinieerd als Afrikanen, kleurlingen en Indiërs. In de Broad Based Black Economic Empowerment Act, Act 53 van 2003, wordt onomwonden de term ‘black’ gehanteerd. In deze wet wordt ras als maatstaf gebruikt om zwarten te bevoordelen inzake eigenaarschap, management en controle over bedrijven. Hierbij wordt een scorekaart ingevoerd aan de hand van dewelke een firma of vennootschap wordt beoordeeld. Deze scorekaarten gebruiken ras als criterium om vennootschappen te bevoordelen. De ondernemingen die hier goed op scoren zullen volgens deze classificatie aan andere vennootschappen en aan alle overheidsinstellingen mogen leveren. De bedrijven die slecht scoren op deze scorekaart worden uitgesloten als leverancier. Per onderdeel kan een bedrijf een aantal punten krijgen wat dan een totaal-score geeft op de Black Economic Empowerment-schaal.

Bij wege van interruptie laat de heer *Roegiers*, daarin bijgetreden door andere commissieleden, opmerken

dat de andere intervenianten zich in hun tussenkomsten gehouden hebben aan vragen over de beleidsbrief. Hij wil de kennis van de heer Vrancken over Zuid-Afrika niet in twijfel trekken, maar vindt het geen goed moment om daar hier en nu mee uit te pakken. Dit is materie voor een ander debat.

Ingaande op deze vraag van de commissie, en rekening houdende met het beperkte tijdsbestek waarover minister Moerman beschikt, verzoekt de *commissievoorzitter* de heer Vrancken om, in de mate van het mogelijke, zijn vraagstelling tot de essentie te herleiden.

De heer *John Vrancken* verklaart zich bereid op dit verzoek in te gaan. Hij formuleert daarop kernachtig de vraag in hoeverre Vlaanderen zich, door met Zuid-Afrika handelsovereenkomsten af te sluiten en er subsidies aan te geven, medeplichtig maakt aan samenwerking met een regime dat discriminatie in zijn wetgeving opneemt.

Vorige week ging het in een andere commissie al over de quota die De Lijn wil invoeren om allochtonen positief te discrimineren. Zelfs minister Van Brempt was het er toen mee eens dat quota niet opgelegd mogen worden. Toch steunt Vlaanderen een regime dat racisme en discriminatie wettelijk regelt. De spreker wil van minister Moerman dan ook vernemen wat het officiële Vlaamse standpunt is ten opzichte van deze discriminerende wetgeving, vooral voor wat de aanmoediging van Vlaamse investeringen in Zuid-Afrika betreft.

In een volgend punt verwijst de heer Vrancken naar de paragraaf in de beleidsbrief over het stimuleren van bedrijvenclusters. Daar staat meer specifiek vermeld dat het Vlaams Logistiek Platform “een informeel overleg is tussen officiële en semi-officiële instanties, die in de logistieke sector actief zijn”. Het opzet van het platform is Vlaanderen als logistiek “center of excellence” in het buitenland op de kaart te zetten via een “unique selling proposition”.

De heer Vrancken maakt daarbij de bedenking dat de minister-president nog zoveel blitzbezoeken aan buitenlandse haveninvesteerders mag brengen als hij wil. Op eigen grondgebied wordt er echter al tien jaar gepalaverd over de multimodale ontsluitingsinfrastructuur van de haven van Zeebrugge. Ondertussen zit men nog steeds in de voorbereidende fase van de MER-rapporten en andere onderzoeken. Een regering die het belang van de logistiek zo hoog in het vaandel voert, slaagt er niet eens in om het beheer van de luchthaven van Zaventem in Vlaamse handen

te krijgen. De heer Vrancken vraagt zich dan ook af hoe minister Moerman de 'unique selling proposition' in de praktijk vorm wil geven als de regering er op binnenlands vlak nog niet in slaagt om bijvoorbeeld Zeebrugge verder te ontsluiten en een Vlaams beleid te voeren inzake Zaventem.

A.7 Tussenkoms van de heer Joris Vandenbroucke

De heer *Joris Vandenbroucke* verwijst voor zijn algemene appreciatie van de beleidsbrief naar wat hij daarover reeds in de commissie voor Economie heeft gezegd. Evidenterwijze sluit hij zich aan bij wat de heer Roegiers en andere leden van de meerderheid hebben gesteld. Hier zal hij zich beperken tot een aantal eerder punctuele vragen en bemerkingen.

Een eerste vraag van de heer Vandenbroucke gaat over een nieuw instrument om extra buitenlands investeringskapitaal of buitenlandse bedrijven naar Vlaanderen te lokken, met name het benutten van inkomende handelsmissies. FIT zou groepen niet-Europese bedrijven die hier rondreizen, vragen om ook in Vlaanderen te investeren. De spreker vraagt wat de systematiek is bij die strategie. Hij verwijst terzake naar een succesvol en niet-succesvol voorbeeld dat minister Moerman eerder heeft aangehaald. Door de fusie van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren Vlaanderen is het aantal buitenlandse posten dat zich bezig houdt met het aantrekken van investeringen gestegen van 6 naar 71. Hij vraagt zich dan ook af of het niet nuttiger is om buitenlandse bedrijven al lang voor hun geplande missies aan te spreken. Als ze in het land zijn, is hun programma immers al kant en klaar en is er maar weinig ruimte meer over voor extra initiatieven.

Een volgende bemerking van de heer Vandenbroucke betreft het Fonds Vlaanderen Internationaal. Deze participatiemaatschappij krijgt 10 miljoen extra om participaties te nemen in Vlaamse kmo's om mee hun buitenlandse investeringsprojecten te helpen realiseren. Hij wil van minister Moerman weten of ze in deze ook bepaalde focusregels voor ogen heeft en wat de criteria zullen zijn om te bepalen of er al dan niet een participatie wordt genomen. De vraag is meer bepaald of deze criteria van zuiver bedrijfseconomische aard zullen zijn, dan wel of ook het ethische en duurzame karakter van de activiteiten van de kmo's onder de loep zal worden genomen.

Nog volgens de heer Vandenbroucke is de Chinastrategie van de Vlaamse Regering ondertussen genoegzaam bekend. Over India beperkt de beleidsbrief zich echter tot de wat lapidaire vaststelling dat er

een groot potentieel is. De minister heeft het terzake dan wel over het verhogen van de inspanningen voor 2007 en over het voeren van een proactieve strategie, maar de spreker vraagt zich toch af wat dit precies zal inhouden. Het verdient volgens hem aanbeveling om ten aanzien van India een concretere strategie op te stellen, naar analogie met die voor China. Er zijn al heel wat Vlaamse bedrijven die samenwerken met India. Daarnaast zijn er ook ethische argumenten. India is de grootste democratie in de wereld. Een extra inspanning is dan ook gepast, zo stelt het lid.

Op verschillende fora is al benadrukt dat het de bedoeling is om Vlaamse ondernemingen aan te moedigen om duurzaam en ethisch te ondernemen, ook op het internationale vlak. Dat internationaal ondernemen gebeurt echter niet in een vacuüm, maar gebeurt in partnerschap met derden, met onderaannemers, er worden ook joint ventures gesloten, vaak in landen waarover vragen kunnen worden gesteld. De heer Vandenbroucke verwijst dienaangaande onder andere naar China. Hij wil van minister Moerman dan ook vernemen of het de bedoeling is om ook de partners van de Vlaamse ondernemers op een of andere manier te betrekken bij die specifieke ambitie.

A.8 Tussenkoms van mevrouw Anissa Tamsamani

Mevrouw Tamsamani stelt vast dat in de begroting opnieuw subsidies staan ingeschreven ter cofinanciering van Europese projecten. Die middelen worden echter al jarenlang weinig of minstens onderbenut. Het commissielid wil weten of de bedrijven hiervoor wel voldoende of zelfs überhaupt worden gesensibiliseerd. Ze heeft in elk geval de stellige indruk dat de bedrijven dit geld aan hun neus laten voorbijgaan.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke sluit zich aan bij deze opmerking. Ze verwijst in concreto naar de toelichting bij basisallocatie 30.03. In 2004 kende dit krediet een uitvoeringsgraad van slechts 2,4 procent en in 2005 zou het zelfs helemaal niet zijn benut (0% uitvoeringsgraad). Dit zijn verbazingwekkende bedragen.

B. Antwoorden van de minister

Op de vraag van de heer Loones over het Agentschap voor de Buitenlandse Handel antwoordt *minister Moerman* dat het hier niét om een federaal agentschap gaat. In het bestuur en bij de financiering spelen de gewesten een zeer grote rol. Dat is trouwens

ook de reden waarom de Vlaamse Regering de vergoeding voor een regeringscommissaris in het ABH betaalt. De minister preciseert dat er in totaal vier dergelijke regeringscommissarissen zijn: één voor elk van de gewesten en een federale commissaris. Vlaanderen heeft er alle belang bij mee op de wettigheid en de regelmatigheid van de uitgaven van dit agentschap toe te zien.

Minister Moerman beklemtoont dat ze geen keuze maakt tussen kenniseconomie en de traditionele sectoren, zoals de heer Van Nieuwenhuysen ze noemt. Ze stelt dat beide voor haar belangrijk zijn. De traditionele sectoren kunnen immers niet overleven zonder investeringen in kennis en – vooral – innovatie. In de automotivesector staat het laserlassen bijvoorbeeld veel verder dan vroeger. Zonder de kenniseconomische technieken verdwijnen de traditionele sectoren. Voor haar is een evenwichtige economie in het centrum van de rijkste markt ter wereld niet mogelijk zonder industrie.

Ze beaamt verder dat het inderdaad veel te vroeg is om al met een evaluatie van de beheersovereenkomst met FIT te komen. Het instrument in kwestie is immers nog niet zo lang operationeel.

Voor het berekenen van de inkomende investeringen worden verschillende criteria gebruikt. Het cijfer waarin gewag gemaakt wordt van een daling komt van de UNCTAD. Het gaat daarbij om de geldstromen. De cijfers die zij gebruikt, komen van Ernst & Young. Het gaat hier dan in hoofdzaak om het aantal investeringsprojecten dat wordt gerealiseerd.

Om Vlaanderen in het buitenland te verkopen is een eenduidige manier van werken inderdaad aangewezen. Als die echter in het bedrijfsleven zelf niet bestaat, dan is het natuurlijk ook heel moeilijk om dat van overheidswege te doen, laat staan op te leggen.

Dit belet echter geenszins dat we inderdaad een 'corporate identity' nodig hebben. De minister kan zulks niet genoeg benadrukken. Op de missie die zij recent heeft volbracht met de Vlaamse ICT-bedrijven langs de westkust van de Verenigde Staten – in Silicon Valley en in Seattle – heeft zij daar dan ook sterk de nadruk op gelegd. Ze heeft daarbij zelf kunnen vaststellen dat dit gegeven voor iedereen duidelijk was. Nog volgens de minister hebben we daar trouwens ook flink wat Vlamingen die in die bedrijfstak op hoge posities werken. Het is dan ook navrant te

moeten vaststellen dat we die connectie met de Verenigde Staten onvoldoende benutten. De personen in kwestie hebben haar bevestigd dat wij onszelf niet assertief genoeg promoten. Minister Moerman stelt dan ook dat we af moeten van het Vlaamse, en soms ook Belgische, 'Calimerogedoe'. Als we zelf van de daken schreeuwen dat zij groot zijn en wij klein, dan moeten we niet verwonderd zijn dat de hele wereld dat ook begint te geloven. Dat het ook anders kan bewijst het voorbeeld van Singapore: een land van 700 vierkante kilometer (waarvan het grootste deel nota bene door Vlaamse baggeraars op de zee is gewonnen), dat amper 4,5 miljoen inwoners heeft, maar dat desondanks toch wereldwijde faam en bekendheid geniet.

Minister Moerman kan beamen dat het al dan niet aanwezig zijn van een corruptogeen karakter van een land een rol speelt bij internationale investeringsbeslissingen. De kwaliteit van de geleverde overheidsdiensten weegt daarin immers steeds zwaarder door. Een Amerikaanse Harvard-studie, die zij hier al enkele malen heeft aangehaald, bevestigt dat trouwens. Maar anderzijds wil de minister toch opmerken dat zij in een boek van Nobelprijswinnaar Joseph Stiglitz, 'Eerlijke globalisering', gelezen heeft dat ons land nog altijd behoort tot de landen die in het buitenland niet alleen het betalen van smeergeld toestaan maar dat bovendien nog altijd fiscaal aftrekbaar maken. We moeten dus ook in eigen boezem durven kijken. Het zou volgens haar het begin van alle wijsheid zijn mocht die fiscale bepaling verdwijnen. Zij meent overigens te weten dat deze kwestie nog onlangs aan bod kwam in het federale parlement.

Over de uitwisseling van informatie met andere gewesten is minister Moerman de mening toegedaan dat niets zulks in de weg staat. Maar voor wat het aanstellen van handelsattachés betreft zullen de zaken allicht moeilijker liggen. De rapporten van de evaluatievergadering van 22 september waarnaar sommigen hebben verwezen en waar een eerste evaluatie van die intergewestelijke samenwerking werd gemaakt, zijn nog niet beschikbaar. Zodra die rapporten er zijn, zal er echter op worden teruggekomen.

Met betrekking tot de dienstverlening door in het buitenland geposteerde agenten van andere gewesten aan Vlaamse bedrijven, verklaart minister Moerman dat men in deze toch de juiste verwachtingen moet hebben. Haars inziens komt het er niet zozeer op aan dat de betrokkenen Nederlands zouden moeten ken-

nen om de exporterende Vlaamse bedrijven goed te kunnen bedienen. Die exporterende bedrijven zullen op de buitenlandse markten die ze willen betreden immers hoe dan ook geconfronteerd worden met anderstaligen. FIT heeft trouwens zelf ook lokale mensen als handelssecretaris in dienst, die soms noch Frans noch Nederlands kennen. Engels is in de internationale handel de lingua franca, en die moeten die mensen natuurlijk wél kennen. Als bedrijven haar melden dat ze daarmee een probleem hebben, verwijst de minister hen door naar FIT. Het agentschap heeft een aangepaste klachtenbehandelingsprocedure en kan dat mee opnemen in zijn evaluatie.

Op de vraag waarom er in Bulgarije, waar wij de vijfde investeerder zijn, geen handelsattaché is aangesteld, antwoordt minister Moerman dat wij op markten waar 'België' goed scoort, sowieso bijna altijd de grootste zullen zijn, of wij daar nu iemand hebben aangesteld of niet. Vlaanderen is gemiddeld immers goed voor 80 percent van de Belgische uitvoer. Hetzelfde geldt voor Québec, waar wij 85 percent van de uitvoer hebben. Het is de taak van de raad van bestuur van FIT, waar ondernemers de meerderheid uitmaken en die in zijn beslissingen wordt gestuurd door de beheersovereenkomst, om uit te maken of er al dan niet iemand naar Bulgarije moet, of naar Roemenië, of naar waar dan ook. Dit behoort duidelijk tot de welomschreven autonomie van het agentschap en valt dus buiten het werkveld van de politiek.

Minister Moerman bevestigt dat de standpuntbepaling met betrekking tot het Comité van Artikel 133 plaatsvindt in onderling overleg. Eerst is er in Vlaanderen een onderlinge afstemming tussen de verschillende betrokken ministers, dan tussen het federale niveau en de andere gewesten, en dan Europees. De minister kan dus bevestigen dat het hier niet anders toegaat dan bij gelijk welke andere standpuntbepaling voor een Europese raad van ministers. Insgelijks geldt hier ook de regel dat we ons onthouden als er onderling geen akkoord is.

Met betrekking tot de vraag over eventuele Europese landen waarmee geen BLEU-akkoorden zouden zijn afgesloten, wijst de minister erop dat dergelijke BLEU-investeringsbeschermingsakkoorden per definitie enkel met niet-OESO-landen worden afgesloten. Zij vermoedt dat ongeveer alle Europese landen tot de OESO behoren en dat zij dus geen prioritaire doellanden voor dergelijke BLEU-akkoorden zijn. Prioritair doel daarbij zijn de landen die niet tot de OESO behoren en waar geen specifieke gemeenschappelijke

regels ter bescherming van investeringen en aanverwante onderwerpen bestaan.

Met betrekking tot het diplomatiek statuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers zegt minister Moerman dat deze problematiek verder zal worden besproken op een Interministerieel Comité Buitenlands Beleid (ICBB) dat voorzien is voor 12 december eerstkomende. De kwestie is eerder al besproken maar is nu geblokkeerd, niet op het federale niveau, maar bij een van de gewesten.

Op de opmerking van mevrouw Smet over het tekort op de handelsbalans antwoordt minister Moerman dat het grote tekort op de handelsbalans te wijten is aan de invoer van energieproducten, met name olie, via Rotterdam. Prognoses hierover wenst de minister niet te geven, zij houdt zich aan de cijfers. Uitspraken over toekomstige evoluties zijn immers per definitie in meerdere of mindere mate speculatief.

Op de vraag of het nu een goede dan wel een slechte zaak is dat 61 percent van de buitenlandse investeringen in België zich in Vlaanderen situeren, antwoordt minister Moerman dat dit een totaal ander cijfer is dan de uitvoer (waar we inderdaad 80 percent halen). Zij vindt die 61 percent in elk geval geen slecht cijfer. Alles moet overigens in zijn juiste context worden gezien. Het Brusselse Gewest oefent vanwege zijn hoofdstedelijke, Belgische en Europese functie als vestigingsplaats een wat buitenproportionele aantrekkingskracht uit op bedrijven. Het behaalde cijfer is ook goed wanneer we rekening houden met bepaalde handicaps die ons plagen: wij hebben – letterlijk – weinig ruimte voor greenfieldontwikkelingen. In het zuiden van het land is er gewoon meer grond beschikbaar om dergelijke terreinen te ontwikkelen.

Minister Moerman bevestigt dat de groei van onze export naar Zuid-Amerika sterker is dan die naar Noord-Amerika. De precieze cijfers zullen worden overgemaakt aan de vraagsteller.

Wat de hoogtechnologische uitvoer betreft, herhaalt minister Moerman dat onze relatieve onderprestatie op dit vlak precies de reden is waarom we al die acties ondernemen. Ook de aanwerving van vijf technologische attachés past in dat kader. Zij geeft daarbij ook nog mee dat bepaalde zaken volgens de OESO-cijfers automatisch als laagtechnologisch worden gecatalogiseerd. Een bedrijf als Sioen is zogezegd textiel en dus per definitie laagtechnologisch, terwijl het in feite gaat om een hoogtechnologisch bedrijf. Ondanks

deze niet altijd even optimale classificatie, is het verschil tussen onze 7,2 percent en het Europees gemiddelde van 17 percent hoe dan ook te groot om het te negeren. Wij moeten daar dus blijven op werken.

Op de vraag van mevrouw Hoebeke naar de toekomstige standplaatsen van de technologische attachés, antwoordt de minister dat FIT autonoom beslist waar de technologische attachés zullen komen. Men is daar druk mee bezig. Een van de standplaatsen zou mogelijk in Bangalore in Karnataka, India, kunnen zijn. Dat is een van de DC-regio's waarmee Vlaanderen vorige week een samenwerkingsakkoord heeft gesloten.

FIT en de VLAO zitten reeds samen op drie van de vijf plaatsen, en in functie van praktische modaliteiten zal dat uiteindelijk vijf op vijf worden. Het IWT en FIT zullen een samenwerkingsovereenkomst sluiten en werken samen in verband met de invulling van de technologische attachés. Er wordt structureel gewerkt aan de bekendheid van FIT bij de federale ambassades. Op vele plaatsen zitten de VLEV's nog altijd op een ambassade, daar is de bekendheid sowieso dus zeker in orde. De oprichting van de Helpdesk Import Vlaanderen zou nog dit jaar worden voorgelegd aan de regering.

Met betrekking tot de uitvoer van hoogtechnologische producten naar Israël wijst de minister erop dat zij niets kan verbieden, tenzij het gaat om wapens. Onder de Belgische wetgeving is echter alles een wapen als de eindbestemming een ministerie van Defensie is of een daaraan gerelateerd bedrijf. Dat leidt ertoe dat wanneer er, bijvoorbeeld, koekjes van Lotus worden gestuurd naar het ministerie van Defensie, een vergunning moet worden afgeleverd. Dat is de zogenaamde catch-allclausule in de Belgische wetgeving. België gaat daarin zeer ver.

Daarop inpikkend vraagt mevrouw *Miet Smet* of dit er dan niet op neerkomt dat die andere landen gewoon een ander ministerie als eindverantwoordelijke moeten opgeven. Een nachtkijker, om maar iets te noemen, zou dan bijvoorbeeld wel verkocht kunnen worden aan een departement dat instaat voor natuurbeheer.

Minister Moerman repliceert daarop dat de zaken niet zo eenvoudig liggen, een en ander wordt immers gecontroleerd. Het voorbeeld van de nachtkijker valt overigens niet onder de catch-allclausule. Catch-all slaat op producten die onder normale omstandighe-

den niet-militair zijn. Minister Moerman benadrukt dat zij die wetgeving moet toepassen. Er ontstaat daardoor inderdaad een vorm van ongelijke behandeling tussen degenen die in die specifieke sector zitten en anderen, bijvoorbeeld een koekjesfabrikant. Die laatste gaat geen wapenvergunning vragen om koekjes te kunnen leveren aan het ministerie van Defensie van, bijvoorbeeld, India of Israël, terwijl dat sensu strictu toch zou moeten gebeuren. Op die kwestie zal volgende week ongetwijfeld terug gekomen worden in de daarvoor bevoegde commissie.

Minister Moerman wil ook de opmerking weerleggen over de ontoereikendheid van de provisies voor het economisch relancebeleid. Er is een begrotingsruiter in het uitgavendecreet 2007 waardoor er geld gerecycled kan worden. De minister geeft dienaangaande de herverdeling vanuit de provisie economisch relancebeleid 2007. Er is 5 miljoen voor het Fonds Vlaanderen Internationaal, afgekort FVI, er is 2,25 miljoen voor de Kamers van Koophandel en de bedrijfsgroeperingen, er is 2,4 miljoen voor de financiële stimuli en 0,6 miljoen voor de bedrijventra. Op het trust fund staat voor 2006 nog 2 miljoen. Dat geld wordt via de begrotingsruiter overgezet. De bijkomende VLEV's is een nieuw initiatief, maar dat is ingeschreven in de begroting. Voor de lokale VLAIO-antennes (geïntegreerd in de VLAO-kantoren) is er 0,75 miljoen. Het gaat in totaal dus om een 13 miljoen.

Wat de omvang van de uitvoer van diensten betreft, zegt minister Moerman dat de Nationale Bank van België momenteel geen mandaat heeft om die in kaart te brengen. Ze moet dat mandaat overigens krijgen van de federale overheid.

Over de automotive komt er morgen, 22 november, een debat in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Minister Moerman beaamt dat het tragisch is wat er gebeurt in de automobielsector. Agoria heeft gisteren gezegd dat één job bij Volkswagen twee jobs bij de toeleveringsbedrijven vertegenwoordigt. Daar hamer ik al twee jaar op, zegt minister Moerman. Er werken vandaag nog ongeveer 22.000 mensen in de automobieliindustrie, nog eens zoveel bij de rechtstreekse toeleveranciers en nog eens dat aantal maal 2 of maal 2,5 bij alles wat daar rond draait. In België verdienen bijna 100.000 mensen hun boterham in deze sector. Daarom moeten we volgens de minister ons geld in die cluster steken. Dat staat haaks op de eerste bedenking van mevrouw Smet. Bij iets waar zoveel mensen hun brood mee verdienen, kan de overheid niet aan de kant blijven staan. We

moeten niet alleen actief zijn maar proactief optreden. Dat heeft men geprobeerd met de taskforce automotive. Men heeft, los van het geval Volkswagen in Vorst, 800 miljoen nieuwe investeringen in de automotive naar Vlaanderen getrokken in 2006 en 2007.

Mevrouw Smet merkt op dat dat op zich niet het resultaat is van de automotive, want dat haar ervaring haar leert dat dergelijke grote bedrijven zich in wezen geen bal aantrekken van Vlaanderen. Onze familiebedrijven zijn in dat opzicht voor ons veel betrouwbaarder dan de andere bedrijven, precies omdat die familiebedrijven een band hebben met ons land. Renault en Volkswagen zijn bedrijven die ook plakken aan hun eigen land van oorsprong. Hun land is voor hen nummer één. Wij zijn nummer twee of drie of vijf.

Minister Moerman zegt dat in Volkswagen Vorst de mensen meer dan 33 uur per week werken. In Duitsland is er een akkoord gesloten om van 28,8 naar 33 uur te gaan. Het voorbeeld van mevrouw Smet is er volgens de minister juist een voorbeeld van dat men niet de bottomline heeft toegepast. Ford bijvoorbeeld heeft de ambitie een globaal bedrijf te worden, wat zich ook weerspiegelt in de top van het bedrijf met mensen uit Duitsland, Italië, Taiwan enzovoort. Het bedrijf wil goede relaties met iedereen onderhouden want het is een 'global company'. De reden waarom dit bij Volkswagen gebeurt, is omdat men andere motieven heeft dan de bottomline. Het is trouwens een bedrijf waar de overheid aandeelhouder is. Renault en Volkswagen zijn twee Europese bedrijven waar er problemen zijn. Of het door de automotive komt of niet, mochten we niet samen hebben gezeten, geen relaties hebben ontwikkeld, mocht er geen premie zijn gekomen boven op de innovatieregelingen, mocht er niet de duidelijke betrokkenheid zijn van iedereen die al twee jaar samenwerkt, namelijk de verschillende overheden, de vakbonden, de werkgevers en de beroepsverenigingen, dan zou het veel erger geweest zijn en zouden we de investeringen niet hebben gehad volgens de minister.

Zes jaar is de levensduur van een model. Om de zes jaar moet een beslissing vallen over waar het nieuwe model wordt geproduceerd. Een nieuw model bouwen, betekent dat een halve nieuwe fabriek wordt neergepoot, omdat de technieken zo snel veranderen. Als men ziet dat een beslissing gaat vallen over een investering, moet men proberen de investering binnen te halen. Bij Ford Genk en Volvo Cars hebben we de investering binnengehaald. Volvo Trucks heeft zelfs

een nieuwe activiteit binnengehaald, niet alleen voor de fabriek in Oostakker, maar voor heel de Europese groep.

General Motors moet een miljoen auto's overproductie afbouwen. Het bedrijf zal in de Verenigde Staten tot 2008 twaalf fabrieken sluiten en ongeveer 34.000 mensen aan de deur zetten. Ford sluit 14 fabrieken en zet iets meer dan 30.000 mensen op straat. Ford produceert in de VS nog altijd alsof het bedrijf een marktaandeel van 25 percent heeft, maar het heeft maar een marktaandeel van ongeveer 17 percent. Alle massaproductanten kampen met overproductie, en dat is al langer het geval. Daarom werden volgens minister Moerman proactieve initiatieven genomen. We produceren trouwens niet meer, zoals tot januari 2005 het geval was, het meeste auto's per capita.

Minister Moerman is van mening dat we de automobiellassemlage innovatief moeten houden, want we kunnen het ons niet permitteren dat 100.000 mensen op straat komen te staan. Dat is niet mogelijk door auto's in elkaar te steken op de manier zoals dat vroeger gebeurde, want dat kan iedereen. We moeten het op een betere en innovatievere manier doen en de research sponsoren.

Volgens de minister is het mogelijk om met overheidsbeleid iets te veranderen. Ze verwijst daarvoor naar Toyota, dat het researchcentrum in het Brusselse Gewest heeft uitgebreid. Daar werden 200 ingenieurs aangeworven. Investeringen binnenhalen kan, maar de auto's van de toekomst zullen met minder mensen worden geproduceerd. In het begin van de jaren negentig werkten bij General Motors in Antwerpen zowat 10.000 mensen. Nu zijn het er nog 5000. De herstructureringen vinden plaats, maar de overheid mag volgens de minister niet werkloos aan de kant toekijken. Dat zou een schande zijn.

De minister zegt dat ze een moeilijk verhaal brengt als ze naar de bedrijven gaat en bijvoorbeeld aan General Motors, dat in eigen land zwaar saneert, zegt dat Vlaanderen graag de nieuwe Astra zou bouwen en opsomt wat de overheid heeft gedaan om dat mogelijk te maken. Dan gaat het om de notionele intrest, de aftrek voor research, de lastenverlaging op ploegenarbeid en het actieplan automotive. Maar het is niet omdat het een moeilijk verhaal is, dat we er niet voor moeten vechten.

Minister Moerman stelt dat er politici zijn die goed nieuws graag zelf verkondigen, maar hun woordvoer-

der sturen als er slecht nieuws is. Als de politiek dat hier zou doen, gaat men bijna crimineel te werk. De minister weet dat, als er geen Astra wordt gebouwd in Antwerpen of er herstructureringen komen, zal worden gezegd dat de inspanningen niets hebben uitgemaakt. Dat is volgens de minister niet zo, maar dat kan ze nooit bewijzen. Het is onmogelijk om opnieuw de situatie te creëren zonder overheidsinitiatieven, om dan na te gaan wat zou gebeuren. Minister Moerman is ervan overtuigd dat zonder overheidsinspanningen de situatie veel erger zou zijn.

Minister Moerman is van mening dat we niet “domweg alles investeren in een verloren sector”. Zij verwijst naar een artikel uit 2003, waarin een geleerd professor zegt dat het allemaal weggegooid geld is. De minister stelt daar tegenover dat Ford Genk twee nieuwe modellen bouwt en heel wat mensen aanwerft. Er komen nog herstructureringen, maar we moeten proberen om een deel van de automotive bij ons te houden. Dat betekent dat we permanent alles in de gaten moeten houden.

De minister beklemtoont dat de automobiellindustrie instaat voor 14 procent van de Vlaamse export en dat Zeebrugge de grootste roll-on-roll-offhaven is voor automotive.

Mevrouw Smet hoopt dat het geloof van de minister, dat het mogelijk is om de internationale beslissingscentra van bedrijven te beïnvloeden, terecht is. *Mevrouw Smet* heeft als federaal minister van Arbeid het dossier van Renault en een vorige herstructurering bij Volkswagen meegemaakt en als Europees parlementslid Ford bezocht. Zij heeft gezien dat, los van alle geleverde inspanningen, de invloed van de overheid op de internationale beslissingscentra van bedrijven zeer beperkt is.

Mevrouw Smet is zeker niet van mening dat de overheid aan de kant moet blijven staan en niets moet doen, maar wil enkel benadrukken dat niet alles in de cluster van de automotive geïnvesteerd moet worden, maar in zo veel mogelijk clusters. Automotive is een moeilijke cluster, waar te vrezen valt dat in de toekomst nog zaken zullen volgen.

Minister Moerman weerlegt dat alle energie inzake buitenlandse handel, de activiteiten van FIT en internationaal ondernemen in automotive wordt gestoken. Zij benadrukt wel dat we niet kunnen negeren dat die sector instaat voor 14 procent van de Vlaamse export.

Inzake de problematiek van het duurzaam en ethisch internationaal ondernemen wijst minister Moerman

de heer Vrancken erop dat er bij onze bedrijven op wordt aangedrongen dat ze de sociale normen en de milieunormen naleven in het land waar ze internationaal ondernemen. De EU wordt trouwens steeds meer een normreferentie in de wereld. Als in China wordt gepraat over emissienormen voor auto's, spreekt men over Euro 3, Euro 4 en Euro 5. Volgens de minister is het geen slechte zaak dat men onze normen als referentie neemt. Ze wijst er wel op dat er geen dwingende mechanismen bestaan.

Voor wat betreft de export van milieutechnologie verwijst de minister naar een specifieke internationale missie in 2005. In de herfstvakantie van 2006 was er opnieuw een missie naar onder andere Qingdao in China. Er werd ook een akkoord ondertekend tussen Aquafin en Qingdao en tussen Vlaanderen en Qingdao. Deze havenstad, op een uur vliegen van Beijing, gaat een deel van de nautische disciplines van de olympische spelen organiseren. De Vlaamse milieutechnologie wordt dus wel degelijk gepromoot. Minister Moerman heeft met een aantal Vlaamse milieubedrijven het ministerie van milieu daar bezocht, om te horen wat de projecten in het elfde vijfjarenplan zijn en welke bedragen zijn voorzien om te investeren in milieu.

De minister stelt verder dat de Vlaamse overheid in Zuid-Afrika capaciteitsopbouw naar ondernemerschap toe steunt, samen met onder andere Voka en UNIZO. Voor een land waar sprake is van een eerste en een tweede economie – de eerste is vergelijkbaar met de onze en de andere is een derdewereldeconomie – is het belangrijk dat er een middenklasse ontstaat. Die is gebaseerd op het individueel initiatief en het ondernemerschap van de mensen. Voor een stuk klopt het volgens de minister overigens dat het in Zuid-Afrika nog steeds wat ontbreekt aan zwart ondernemerschap.

De minister benadrukt verder dat deze Vlaamse Regering een investeringsregering is, die flink investeert in logistiek. Zij bevestigt verder eveneens dat men uiteraard op voorhand weet welke handelsmissies naar hier komen en dat men de betrokken verantwoordelijken ook voorafgaandelijk aanspreekt.

Voor het Fonds Vlaanderen Internationaal zijn er geen specifieke focusregio's voorzien, maar het gaat wel om opkomende markten. De criteria worden vastgelegd door de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) in samenwerking met de Belgische Maatschappij voor Internationale Investeringen (BMI). De minister benadrukt dat het fonds evidentierwijze niet tussenkomt als men delokaliseert. Het basisprincipe luidt: “De groei van Vlaamse ondernemingen

bevorderen door als minderheidsaandeelhouder mee in het kapitaal van een buitenlandse dochter te participeren.” FVI is dus zelf nooit de initiatiefnemer, het initiatief moet komen van een private onderneming. Het voorwerp van de financiering zijn investeringsprojecten buiten de grenzen van België. Er worden geen landen uitgesloten, maar de nadruk ligt op de ontluikende economieën. De investeringsprojecten moeten betrekking hebben op productie, goederen en diensten, niet op louter verkoopkantoren. Dat kan via het opzetten van de uitbouw van een buitenlandse exploitatiezetel, door overname van een entiteit, door het oprichten van joint ventures. Het rechtstreekse of onrechtstreekse aandeel van alle Vlaamse partijen, inclusief het FVI- en/of BMI-aandeel, moet minimum 50 percent zijn. De doelgroep wordt gevormd door alle kmo’s met exploitatiezetel in Vlaanderen. Er zijn een aantal financieringsbedragen, met name minimum 150.000 euro en maximum 1.000.000 euro per investeringsronde/investeringsproject. Er wordt gewerkt met kapitaalparticipaties of achtergestelde leningen. Investering gebeurt rechtstreeks in de buitenlandse entiteit voor vijf tot tien jaar en is marktconform. Men moedigt cofinanciering met de BMI aan. De PMV doet de ‘due diligence’.

Op de vraag van mevrouw Temsamani en mevrouw Hoebeke aangaande de gelden voor Europese cofinanciering, antwoordt de minister dat alles nu onder het Hermesfonds werd ondergebracht. Dat is meteen ook de reden waarom basisallocatie 30.03 in de begroting 2007 slechts pro memorie werd opgenomen en geen kredieten meer bevat.

De minister noemt tenslotte nog enkele voorbeelden van innovatieve en creatieve projecten van bedrijfs-groeperingen: de Olympic Business Club van Agoria, een cluster van fotografen – diensten dus – en een studie van Voka over het nut van een internationale school in Oost- en West-Vlaanderen. Voor deze laatste wordt bij de bedrijven nagegaan welke het aantal is van de ex-pats met kinderen en wat hun wensen terzake precies zijn. Dat zijn vernieuwde projecten die worden opgestart.

De heer *Jan Roegiers* kondigt zijn intentie aan om een motie van aanbeveling in te dienen op het hier besproken gedeelte van de beleidsbrief van minister Fientje Moerman.

I.3 Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepaling

Artikel 12 (programma 51.4)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met zes stemmen bij vijf onthoudingen.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I

Programma 51.4 (Buitenlandse Handel en Exportbevordering)

Amendement nr. 1

Op programma 51.4 werd door de heer Luk Van Nieuwenhuysen een amendement (Stuk 15 (2006-2007) – Nr. 2, amendement nr. 2) ingediend dat ertoe strekt het totaal van de niet-gesplitste kredieten (ten belope van 1.894.000 euro) op basisallocaties 41.03 “dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel” en 11.02 “vergoedingen aan de regeringscommissaris bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel” te schrappen.

In zijn toelichting bij dit amendement wijst de heer *Van Nieuwenhuysen* erop dat het bestaan van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel (ABH) haaks staat op de bevoegdheidsverdeling inzake internationaal ondernemen en meer bepaald op het principe van de volledige regionalisering van de buitenlandse handel, inclusief de exportpromotie, de exportbegeleiding en het aantrekken van investeringen. De samenwerking met de andere gewesten op dat vlak kan desgewenst ook perfect gerealiseerd worden zonder het ABH.

De heer Van Nieuwenhuysen verwijst terzake ook naar de verklaring van minister-president Letermé over die versnippering in het recent over hem verschenen boek: “zoals het nu loopt, is het zeker niet de meest efficiënte manier om onze export te promoten of investeringen te werven”.

Met dit amendement wil de indiener aan die bezorgdheid tegemoet komen door een einde te maken aan de geldverspilling voor het Agentschap voor de Buitenlandse Handel. Dit gebeurt door het volledig schrappen van de Vlaamse dotatie aan het ABH, die nu is ingeschreven op de basisallocatie 41.03. Inherent komt daarmee ook de vergoeding te vervallen voor de Vlaamse regeringscommissaris bij het ABH, die nu is ingeschreven op basisallocatie 11.02.

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met zes stemmen tegen vijf.

Ongewijzigd programma 51.4

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt het ongewijzigd programma 51.4 daarna aangenomen met zes stemmen bij vijf onthoudingen.

C. Bijlage bij de uitgavenbegroting

Afsluitend neemt de commissie ook nog kennis van de in bijlage bij de uitgavenbegroting gevoegde begroting van de EVA Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT – Flanders Investment & Trade).

DEEL II: BUITENLANDS BELEID

II.1 Toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

De minister verklaart eerst enkele situerende gegevens te zullen verstrekken aangaande het specifiek begrotingstechnische gegeven, waarna hij uitvoerig zal ingaan op de beleidsmatige aangelegenheden.

A. Toelichting bij de uitgavenbegroting

Wat de begroting Buitenlands Beleid betreft, wordt er in het kader van de meerjarenbegroting voor 1,325 miljoen euro extra aan beleidskredieten voorzien. Dit bijkomend budget wordt gealloceerd voor diverse posten. De minister somt de belangrijkste ervan op.

In 2007 wordt er een Vlaamse vertegenwoordiging geopend in Warschau. De personeels- en facilitaire kosten daarvoor bedragen 400.000 euro. Dit bedrag

werd ingeschreven op het nieuwe bestaansmiddelenprogramma van het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen.

Op basisallocatie 12.60 “huur en werkingskosten van de Vlaamse vertegenwoordigingen in het buitenland”, wordt bijkomend 150.000 euro ingeschreven voor de versterking en uitbouw van de Vlaamse Huizen en de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering (die men vroeger “gemeenschapsattachés” noemde). Daarnaast worden de huurgelden betaald op deze basisallocatie, ten belope van 409.000 euro, overgeschreven naar Bestuurszaken op het programma 26.1 “Gebouwen”, meer bepaald op basisallocatie 12.06 “huur”. Dit bedrag verdwijnt dus uit de begroting Buitenland om te worden gecentraliseerd bij en beheerd door Bestuurszaken.

Voor het Vlaams Huis in New York wordt 300.000 euro uitgetrokken, die wordt ingeschreven op een nieuwe basisallocatie. Voor het multilaterale beleid is er 100.000 euro extra. Voor de oprichting van de strategische adviesraad van het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen worden vanuit de verschillende beleidsvelden budgetten overgeschreven. Voor Buitenlands Beleid gaat het meer bepaald over 60.000 euro.

Het budget voor het Vlaams-Europees verbindingsagentschap (VLEVA), voorzien op basisallocatie 33.08, wordt opgetrokken met 310.000 euro.

Het budget voor noodhulp – 1.609.000 euro – wordt wegens de aard van de activiteit en de ter zake verantwoordelijke entiteit (de vereiste specifieke technische deskundigheid berust nu bij het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking – VAIS) overgebracht naar het programma 12.2 Ontwikkelings-samenwerking. Het budget voor het programma Buitenlands Beleid daalt hierdoor (van in totaal ongeveer 12,9 miljoen euro naar 12,2 miljoen euro). Maar het budget voor Ontwikkelingssamenwerking stijgt met eenzelfde verhouding.

B. Toelichting bij de beleidsbrief Buitenlands Beleid

Bij de voorstelling van de beleidsbrief Buitenlands Beleid verklaart minister Bourgeois vooral wat dieper te zullen ingaan op een aantal nieuwe klemtonen die worden gelegd. De beleidsbrief is ingedeeld in vier rubrieken: de Europese Unie, het multilaterale beleid, het bilaterale beleid en de instrumenten van

het beleid. Telkens is er een terugblik naar 2006 en een vooruitblik naar 2007.

B.1 Europese Unie

In 2006 vormde de goedkeuring door het Vlaams Parlement van het Europees Grondwettelijk Verdrag een belangrijk moment in het Vlaams beleid ten aanzien van de Europese Unie. Hierdoor maakt Vlaanderen ook duidelijk welke visie het heeft op de toekomstige institutionele structuur en bevoegdheid van de Unie. In dat verdrag is de subsidiariteitstoets immers onverkort en volledig opgenomen. Met de bekrachtiging van het instemmingsdecreet in kwestie, werd door de Vlaamse Regering dan ook gewacht tot alle binnen het Belgische federale systeem bevoegde parlementen hun goedkeuring hadden gehecht aan een intern-Belgisch samenwerkingsakkoord, waardoor het Vlaams Parlement de subsidiariteits- en proportionaliteitstoets kan doorvoeren, net zoals de nationale parlementen uit de lidstaten (binnen de Belgische constitutionele ordening maakt het Vlaams Parlement immers mee deel uit van het concept 'nationaal parlement' – cf. Verklaring 49 bij de Europese Grondwet). Het belang daarvan kan volgens de minister niet genoeg worden benadrukt. Krachtens de in dit subsidiariteitsakkoord voorziene overgangsbepaling kan het Vlaams Parlement, voor wat zijn bevoegdheden betreft, alvast de subsidiariteitstoets organiseren en krijgt het voorstellen van Europese regelgeving rechtstreeks toegestuurd.

Nog in 2006 werden twee andere belangrijke Europese dossiers afgerond, met name: de financiële perspectieven voor de periode 2007-2013 en de Dienstenrichtlijn.

De structurele maatregelen in verband met de Europese dossieropvolging beginnen volgens de minister nu ook hun vruchten af te werpen. Het Vlaamse standpunt wordt meer en meer overgenomen door de gefedereerde entiteiten. Geregeld kan Vlaanderen wegen op het Belgische standpunt inzake Europese dossiers. Uitgangspunt van die Vlaamse standpuntbepaling vormt de zesmaandelijks – maar nu ook maandelijks geactualiseerde – 'Vlaamse vinger aan de Europese pols'-overzichtstabel. In het vervolg zal ook die maandelijks update aan de voorzitter van het Vlaams Parlement worden bezorgd. Daardoor kan het parlement nog korter op de bal spelen in verband met de Europese actualiteit. Minister Bourgeois wijst er nog op dat er ook een draaiboek voor de

omzetting van Europese richtlijnen werd opgesteld. Verder is het VLEVA, het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap, officieel van start gegaan op 19 oktober 2006.

Aandachtspunten voor 2007 zijn het toekomstdebat over de Europese Unie en het verdere verloop van het Europees grondwettelijk proces. Belangrijk daarvoor is de aangekondigde verklaring van Berlijn (onder het Duitse EU-voorzitterschap in de eerste jaarhelft van 2007), alhoewel sommigen daar niet veel van verwachten vanwege de Franse verkiezingen in het voorjaar van 2007. Vlaanderen volgt dit alles heel nauwgezet op, samen met de andere regio's en deelstaten. Vlaanderen speelt, zoals hoger reeds gezegd, ook een voortrekkersrol inzake het principe van de subsidiariteit. De andere Europese deelstaten en regio's zijn benieuwd naar de resultaten van de oefeningen gemaakt in dit parlement. Vlaanderen zal er in elk geval voor pleiten dat de bevoegdheden van de deelstaten binnen de Unie gevrijwaard blijven en indien mogelijk ook worden versterkt. Minister Bourgeois denkt bij dat laatste bijvoorbeeld aan de rechtstreekse toegang tot het Europees Hof van Justitie, wat op dit ogenblik juridisch nog niet mogelijk is.

Minister Bourgeois onderzoekt of het mogelijk is dat Vlaanderen het REGLEG-voorzitterschap (Conference of European regions with legislative power) zou krijgen in 2008. Hij vindt het goed om die ambitie te hebben en vindt het een uitdaging om REGLEG een nieuwe dynamiek te geven.

Minister Bourgeois zal ook waken over de Vlaamse belangen in individuele Europese programma's. Verder wordt de Vlaamse EU-coördinatiestructuur nog bijkomend versterkt. Er is beslist om vanaf begin 2007 de ter zake bevoegde cel binnen de administratie te versterken en er komt een attaché bij op de Permanente Vertegenwoordiging.

Het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten van 1994 inzake de vertegenwoordiging van België in de Ministerraad van de Europese Unie moet herzien en geactualiseerd worden. Minister Bourgeois stelt daarbij vast dat dit vooral moeilijk ligt aan Franstalige kant, terwijl dit gegeven toch niets meer is dan de logische uitvoering van de staatshervorming.

De minister kondigt ook aan dat er een campagne komt naar aanleiding van 50 jaar Europese verdra-

gen, waarbij de band Vlaanderen-Europa in de verf zal worden gezet.

B.2 Multilateraal beleid

Wat het multilaterale beleid betreft, heeft de Vlaamse regering in 2006 de Conventie inzake Culturele Diversiteit van de UNESCO goedgekeurd. Het betreffende instemmingsdecreet zal voorgelegd worden aan het Vlaams Parlement. Vlaanderen heeft ook bijgedragen aan het Investment Compact Programme (ICP) van de OESO, dat onder andere actief is in Kosovo. Het ICP beoogt met zijn activiteiten een stevige basis te leggen voor duurzame groei en ontwikkeling in Zuid-Oost-Europa. Ook in de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) steunde Vlaanderen diverse projecten voor tewerkstelling en sociale dialoog. Bij de Raad van Europa werd door de Vlaamse overheid een erfgoedprogramma voor Zuid-Oost-Europa gefinancierd (o.a. in Transsylvanië in Roemenië). Hiermee wil de Raad van Europa insgelijks een bijdrage leveren aan de democratische stabiliteit in de regio. Het programma heeft meer bepaald betrekking op post-conflict- en ontwikkelingssituaties.

De minister komt dan tot de multilaterale beleidsinitiatieven voor het komende jaar. In 2007 zal Vlaanderen de Belgische delegatie bij de UNESCO leiden overeenkomstig de ter zake bestaande toerbeurtregeling. Voor het eerst komt er een eigen budget voor de Vlaamse UNESCO-commissie.

De onderhandelingen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie, opgeschort in de zomer van 2006, worden mogelijks dra opnieuw opgestart. Ook deze nieuwe onderhandelingen zal Vlaanderen verder opvolgen. Vlaanderen zal een nieuwe bijdrage leveren aan het IAO-Trustfonds voor projecten voor tewerkstelling en sociale dialoog.

In het kader van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa, zal de Vlaamse overheid een informatiedossier over de Vlaamse Wooncode ter beschikking stellen van, inter alia, de Vlaamse leden van de parlementaire assemblee. Kwestie van deze organisatie correcte informatie te kunnen verstrekken en om te vermijden dat Vlaanderen nog maar eens ten onrechte internationaal in een defensieve positie zou worden gedrongen. De minister wijst er daarbij volledigheidshalve op dat deze kwestie op dit moment niet aan de orde is in de Raad van Europa, maar Vlaanderen gaat hier dus wel degelijk proactief werken om

klaar te zijn in de eventualiteit dat zulks nodig mocht worden.

Ten algemenen titel vindt minister Bourgeois het overigens heel belangrijk dat Vlaanderen zich qualitate qua in het multilateraal beleid manifesteert en profileert.

B.3 Bilateraal beleid

Voor het bilaterale beleid zijn er drie hoofdlijnen uitgetekend: de buurlanden, de andere partnerlanden en de regio's en de prioritaire partners in de wereld.

B.3.1 Vlaanderen en zijn buurlanden

(a) Benelux

De Benelux is ook onder de noemer bilateraal beleid gebracht, maar zou men sensu stricto natuurlijk ook kunnen onderbrengen bij het multilaterale beleid. In 2006 gebeurde hierover de oplevering van het beleidsvoorbereidend onderzoek dat werd uitgevoerd door de KULeuven, in samenwerking met de United Nations-University Comparative Regional Integration Studies (UNU-CRIS). Aan de hand daarvan heeft de Vlaamse Regering op 27 oktober laatstleden een beslissing genomen. Ter zake preciseert de minister dat er in wezen vier mogelijkheden zijn in verband met het verdrag dat in 2010 afloopt: het wordt stopgezet, het wordt stilzwijgend verlengd, er komt een totale heronderhandeling of er gebeurt een 'light' heronderhandeling. De Vlaamse Regering heeft gekozen voor de laatste optie. Een stilzwijgende verlenging is geen optie meer, want het verdrag is niet meer aangepast. Het Beneluxverdrag wordt ook niet stopgezet, want de regering ziet er potentieel wel degelijk een belangrijke meerwaarde en een grote rol voor Vlaanderen in weggelegd.

De Vlaamse Regering opteert dan ook voor een aanpassing van het verdrag, dat in de toekomst als het ware uit twee min of meer op zich staande delen zou moeten bestaan: een institutioneel verdrag en een daarbij horend protocol, dat makkelijker kan worden aangepast. Daardoor kan in de toekomst vermeden worden dat men moet wachten op het beëindigen van het verdrag of de hele herzieningsprocedure moet doorlopen. In het institutionele basisverdrag kunnen dan de kerntaken van de Benelux worden opgenomen. Door een opdeling te maken, kan dus vlugger

worden ingespeeld op de actualiteit. De taak van de Benelux voor nog eens 50 jaar vastleggen, zonder dat er iets aan gewijzigd kan worden, acht minister Bourgeois geen zinnige optie.

De minister beklemtoont daarbij dat Vlaanderen – gelet op de constitutionele realiteit in dit land – hoe dan ook betrokken moet zijn bij de onderhandeling van het verdrag en later vanzelfsprekend ook een partner moet zijn bij het verdrag zelf. In 2007 gebeurt hieromtrent de intrafederale afstemming. Vlaanderen heeft zijn huiswerk gemaakt. Het is nu wachten tot de eerste stappen in de onderhandelingen met Nederland en Luxemburg moeten en kunnen worden gezet.

(b) Nederland

Minister Bourgeois wijst er verder op dat 2006 een uiterst belangrijk jaar was voor de relatie met Nederland. Er werden vier Scheldeverdragen en een strategienota goedgekeurd. Er was een ontmoeting tussen de respectieve ministers-presidenten en er werd een nieuwe Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland geïnstalleerd.

In 2007 moeten daarvan de vruchten kunnen worden geplukt. Het komende jaar zal in het teken staan van de uitvoering van de strategienota, die besproken werd in Brugge tijdens de hoger vermelde ontmoeting van de ministers-presidenten en toenmalig staatssecretaris Nicolaï. Daar werd afgesproken om deze ontmoetingen voort te zetten op jaarlijkse basis, alternerend in Vlaanderen en Nederland. Het is daarbij de bedoeling om telkens de strategienota te agenderen en de vooruitgang en de mogelijke aandachtspunten te bekijken.

Ook op het hoogste ambtelijke niveau waren er hierover contacten. Vlaamse topambtenaren hebben in Den Haag met hun collega's vergaderd en er de strategienota toegelicht. Minister Bourgeois hoopt dat er vanuit Nederland een adequaat antwoord komt, zodat de vruchtbare dialoog kan worden omgezet in effectieve maatregelen.

(c) Frankrijk

Voor wat Frankrijk betreft, werd in 2006 de Strategienota Noord-Frankrijk goedgekeurd. Een aantal grote infrastructuurdossiers werden opgevolgd, waar-

van de belangrijkste de A24 en het spoordossier zijn. Minister Bourgeois heeft samen met minister-president Leterme in september 2006 een bezoek gebracht aan de regio Nord-Pas-de-Calais en aan Rijsel. Er wordt werk gemaakt van een werkprogramma voor de periode 2006-2009.

De grote uitdaging voor 2007 is volgens minister Bourgeois de oprichting van een Eurodistrict. Nog maar deze morgen heeft de minister een bijeenkomst van het voorbereidende orgaan voor het Eurodistrict bijgewoond, onder voorzitterschap van de heer Mauroy. Voor Vlaanderen moet inzake een aantal prioritaire dossiers vooruitgang worden geboekt. Het Nederlandstalig onderwijs in Noord-Frankrijk hoort daar bij. De minister denkt daarbij onder andere aan de examens CAPES (Certificat d'Aptitude au Professorat de l'Enseignement du Second Degré) en de examens voor de aggregatie, die niet meer worden georganiseerd. Iets waarop de minister overigens onmiddellijk heeft gereageerd en waarvoor er ten spoedigste een oplossing moet worden gevonden.

Ook een aantal andere zaken, zoals de problematiek van de mestuitvoer, komen aan bod. Vlaamse boeren met eigendommen in Frankrijk hebben op dit ogenblik problemen om de mest uit te voeren, hoewel er daarvoor een Europese regelgeving bestaat. Het dossier van de A24, de verkeersafwikkeling rond Rijsel, komt insgelijks aan bod. De minister benadrukt dat het niet is omdat wordt geëxperimenteerd met een Eurodistrict, dat niet tegelijkertijd vooruitgang moet worden geboekt inzake een aantal andere, heel concrete dossiers.

Het is de bedoeling om in 2007 een strategienota voor heel Frankrijk op te stellen. Uiteraard wil de minister die nota ook in Frankrijk op het hoogste niveau aanklaarten, teneinde werk te maken van concrete actiepunten.

B.3.2 Andere Europese partnerlanden en -regio's

Minister Bourgeois vermeldt verder zijn bezoeken aan Kroatië, Baskenland, Bulgarije en Roemenië. Hij beklemtoont dat Roemenië, Bulgarije en Kroatië Vlaanderen heel goed kennen. Roemenië en Bulgarije hebben de manier waarop hier het toetredingsdossier werd behandeld, sterk geapprecieerd. Zij waarderen dat in de pre-accessiefase grote inspanningen werden geleverd voor het uitwerken van projecten. Zij hopen verder een beroep te kunnen doen op onze expertise. De minister stelt dat ter zake toezeggingen gebeurden

en concrete afspraken werden gemaakt, bijvoorbeeld in verband met de Interregprogramma's. Minister Bourgeois vindt het met name belangrijk dat daarvoor Vlaanderen rechtstreeks met die staten contacten kan hebben en goede afspraken kan maken.

Met Litouwen, Letland, Tsjechië, Slowakije en Roemenië werd een nieuw werkprogramma gesloten. Met Kroatië werd een verdrag tot stand gebracht, dat minister Bourgeois tijdens zijn bezoek twee weken geleden heeft ondertekend. De minister wil in 2007 ook werk maken van een nieuw werkprogramma met Rusland en Bulgarije. Tevens verhoogt hij het budget voor het programma Centraal- en Oost-Europa. Verder staat een bezoek aan Polen op de agenda.

B.3.3 Prioritaire partners in de wereld

Wat de prioritaire partners in de wereld betreft, ligt de klemtoon in 2006 onder meer op de bilaterale politieke samenwerking.

Zuid-Afrika is momenteel nog altijd een partner inzake ontwikkelingssamenwerking. Er is een strategische overeenkomst voor de lopende vijf jaar. Het is de bedoeling om mettertijd de klemtoon te verschuiven naar een meer politieke samenwerking met Zuid-Afrika. Dat gebeurt op vraag van president Thabo Mbeki, die in 2004 in Brussel geweest is. Er zou in concreto meer aandacht komen voor jobcreatie en kmo-ontwikkeling.

De minister-president heeft een officieel bezoek gebracht aan Québec. In de Verenigde Staten was er een tentoonstelling 'Antwerpen=America'. In Antwerpen zal het Red Star Line-museum worden opgericht. De problematiek van de emigratie en immigratie zal daar worden aan gekoppeld.

Met betrekking tot China werd in 2006 een rechtstreekse luchtverbinding geopend tussen Beijing en Zaventem en wordt volgende week het Vlaams toeristisch kantoor in Beijing geopend. In Suriname heeft de Vlaamse Regering noodhulp verstrekt na de overstromingen die het land troffen.

Wat 2007 betreft, legt minister Bourgeois de nadruk op de samenwerking met SADC (Southern African Development Community) en NEPAD (New Partnership for Africa's Development). Verder vermeldt hij een (vooral cultureel) Saison Québécois en Flandre. In New York moet in 2007 de opstart van het Vlaams Huis worden voorbereid, zodat het in 2008 kan worden geopend. Verder wil minister Bourgeois ook deelnemen aan het Forum der Cul-

turen in Monterrey (Mexico) en wil hij werk maken van een UNESCO-erfgoedproject in de historische binnenstad van Paramaribo. En last but not least wil minister Bourgeois ook verder werk maken van het nieuwe werkprogramma Vlaanderen-Chili voor de periode tot 2009.

B.4 Instrumenten van het Vlaams buitenlands beleid

Aangaande de instrumenten van het beleid, zal de minister het kort hebben over drie kerngegevens, te weten: de Vlaamse vertegenwoordiging in het buitenland, het nieuwe beleidsdomein en departement Internationaal Vlaanderen en tenslotte de internationale communicatiestrategie.

B.4.1 De Vlaamse vertegenwoordiging in het buitenland

Wat de Vlaamse vertegenwoordiging in 2006 betreft, is een personeelsversterking doorgevoerd in Den Haag en in Parijs, met de aanstelling aldaar van een adjunct van de directeur. Verder is ook beslist dat er een nieuwe standplaats moet komen in Warschau. In 2007 komt er een personeelsversterking in Pretoria en worden er lokale antennes gecreëerd in Praag en Boedapest. De genoemde vestiging in Warschau wordt normalerwijze geopend in het voorjaar van 2007, op voorwaarde dat er een geschikt pand wordt gevonden.

B.4.2 Het nieuwe beleidsdomein en departement Internationaal Vlaanderen

De minister wijst erop dat in alle beleidsdomeinen een belangrijke BBB-operatie werd doorgevoerd. De eerste grote operatie bestond in de oprichting van het Departement Internationaal Vlaanderen. De minister is insgelijks heel tevreden over de oprichting van het VAIS, het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking. Hoewel Vlaanderen nog geen grote speler is inzake internationale samenwerking is dit toch een duidelijk teken van ons engagement en onze ambities terzake. Ook de spelers op het terrein zijn tevreden dat het VAIS zijn taak naar behoren uitvoert.

Samen met het FIT en Toerisme Vlaanderen werd een beleidsraad gecreëerd op het niveau van het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen. Binnenkort wordt het decreet voor de oprichting van de strategische

adviesraad voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Verder wordt het Steunpunt voor beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek voor het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen opgestart. Voordien was er alleen een steunpunt voor toerisme, maar niet voor het buitenlands beleid. Nu komt er dus een geïntegreerd steunpunt voor het hele beleidsdomein. Het steunpunt zal twee grote sporen kennen: het buitenlands beleid en de internationale samenwerking enerzijds en toerisme en recreatie anderzijds.

B.4.3 Internationale communicatie

Er is een nieuw logo voor de internationale communicatie, waarbij Vlaanderen als een sterk merk moet worden gepositioneerd en telkens dezelfde merkidentiteit wordt gebruikt.

Er wordt ook een gamma van nieuwe communicatiedragers ontwikkeld. Zo kan op aantrekkelijke wijze de nodige uitstraling worden gegeven aan de nieuwe beeldvorming voor Vlaanderen in het buitenland. Ook de portaalsite zal hierop worden afgestemd en in een nieuw kleedje worden gestoken.

Verder wil minister Bourgeois proberen alle mogelijke passanten en tijdelijke residenten in Vlaanderen te bereiken. De vraag is in concreto dus hoe de werknemers van buitenlandse bedrijven en instellingen in Brussel en de toeristen die Vlaanderen bezoeken, kunnen worden bereikt. Vaak kennen die mensen geen Nederlands. De ambitie is dan ook om in 2007 werk te maken van een gratis Engelstalige krant met actuele informatie over wat Vlaanderen te bieden heeft. Ook een zogenaamde “wegwijsgids” over Vlaanderen staat in de steigers.

II.2 Bespreking

A. Vragen en opmerkingen van de leden

A.1 Tussenkoms van mevrouw Miet Smet

Mevrouw *Miet Smet* noemt het door de minister gegeven overzicht van initiatieven en beleidslijnen indrukwekkend en goed gepresenteerd. Vlaanderen komt door dit alles langzaam maar zeker op de wereldkaart. Ze feliciteert de minister daarvoor.

Op pagina 41 van het document worden de Vlaamse contactpunten opgesomd, waaronder Marokko. Ver-

der staan Suriname, Chili, Québec en de Palestijnse gebieden vermeld. Mevrouw Smet is de mening toegedaan dat alle landen vanwaar er vele migranten in ons land leven, een dergelijk contactpunt zouden moeten hebben. In dat verband vraagt ze of en op welke manier de contacten met Turkije eventueel georganiseerd worden. Er zijn immers zeer veel Turken in ons land, die een behoorlijk toegankelijke groep vormen en dus zeker niet vergeten mogen worden.

Mevrouw Smet verklaart zich groot voorstander van politieke samenwerking met Zuid-Afrika of welk ander land ook, op voorwaarde dat men erin slaagt aan die partnerlanden ook een aantal eisen te stellen in verband met democratisering en good governance. Het oude excuus van sommige van die landen, dat het Westen schuldig is aan al hun problemen door de lang geleden gevoerde kolonisatiepolitiek – schuld die nu financieel moet worden afgekocht met ontwikkelingssteun – gaat immers al lang niet meer op. Er moet een tweesporenbeleid komen waarbij duidelijk inspanningen worden gevraagd van deze landen. Dat moet een bepalend criterium zijn om te beslissen of we hen willen steunen, met hen politieke contacten willen hebben en hen voordelen op handelsgebied willen geven. Dat kan voor mevrouw Smet dus enkel in zoverre er in die landen gewerkt wordt aan democratisering en good governance. De houding van Zuid-Afrika ten opzichte van Zimbabwe en de houding die het land zeer lang heeft aangenomen ten opzichte van het aidsprobleem, noemt mevrouw Smet geen voorbeelden van good governance.

Mevrouw Smet vraagt of de verschillende buitenlandse vertegenwoordigers van Vlaanderen overal een gelijk statuut hebben. Moet er niet worden gedacht aan een harmonisering van eventuele verschillende statuten?

De minister spreekt in zijn beleidsbrief ook over het uitreiken van een prijs ‘In Flanders Fields’ aan personen die internationaal een inspanning hebben gedaan voor de vrede. Dit is een goed idee, mits het conceptueel correct wordt uitgewerkt en ingevuld. Mevrouw Smet hoopt dan met name dat het vrede-stichters zullen zijn in de geest van de IJzervrede, veeleer dan verdedigers van verdrukte volkeren. Ze vraagt aan de minister een concreet voorbeeld van het type van persoon dat in aanmerking zou kunnen komen voor die prijs. Bij het uitreiken van een prijs aan bijvoorbeeld een Bask, een Kosovaar of een Palestijn, zou Vlaanderen immers wel eens snel in conflict kunnen komen met de federale regering en met de internationale statengemeenschap.

Wat de problematiek van het Eurodistrict betreft, signaleert men mevrouw Smet dat het er toch op lijkt dat de Fransen niet helemaal open staan voor de Vlaamse bekommernissen, namelijk het afschaffen van de staatsexamens Nederlands en bepaalde infrastructuurlele ontsluitingsdossiers die maar niet worden gelicht. Ze wenst te vernemen of de Vlaamse Regering al stappen heeft ondernomen om daar verandering in te brengen.

De minister vermeldt in zijn beleidsbrief ook dat we nu alle documenten rechtstreeks van Europa krijgen. Mevrouw Smet meent echter te weten dat we die documenten nog altijd via de Senaat krijgen en niet rechtstreeks, zoals nochtans was afgesproken naar aanleiding van de Europese Grondwet en het daarbij horende intra-Belgische subsidiariteitssamenwerkingsakkoord.

Indien het Europees Parlement erin slaagt tot een akkoord te komen, zou in Europa een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering worden gerealiseerd. Dat is heel belangrijk in het licht van wat er bij Volkswagen gebeurt. Het fonds zou een budget krijgen van 500 miljoen euro per jaar. Dat zou dienen om werknemers die getroffen worden door de negatieve gevolgen van de globalisering te helpen met individuele aanvullingen op het loon en “omscholing of concrete hulp bij het vinden van nieuwe banen.” Er wordt geschat dat er tussen de 35.000 en 50.000 werknemers mee zouden kunnen geholpen. Mevrouw Smet vindt het de moeite waard om na te gaan wanneer dit in voege zou treden en of er voor Volkswagen nog financiële middelen uit zouden kunnen worden geput. In het financiële beleid van de Europese Unie is daarvoor in geld voorzien.

Er is ondertussen ook een European Research Council gesticht, geleid door een Scientific Council, samengesteld uit 22 vertegenwoordigers. Daar zit één vertegenwoordiger voor België in, namelijk professor Mathias Dewatripont. Mevrouw Smet wil van de minister vernemen hoe die vertegenwoordiger werd aangeduid en of Vlaanderen daarin iets te zeggen gehad heeft.

De minister schrijft dat, in het licht van de Europese financiële perspectieven, de zaken waarvoor Europa traditioneel gelden heeft uitgetrokken, namelijk tewerkstelling en opleiding en research, gelukkig bewaard zijn gebleven. Twee prioritaire subrubrieken voor Vlaanderen, namelijk onderzoek en ontwikkeling en levenslang leren, zijn zonder kleerscheuren of besparingen uit de Raad gekomen. Dat is ongetwijfeld een goede zaak voor Vlaanderen.

A.2 Tussenkoms van de heer Jan Roegiers

Preliminair wenst de heer *Jan Roegiers* namens zijn fractie zijn wrevel uit te drukken over het feit dat er bij het opstellen van de beleidsbrief geen overleg is gepleegd met de andere meerderheidsfracties. De IKW (interkabinettenwerkgroep) die hierover is doorgegaan kan immers niet gelijk gesteld worden aan een meerderheidsoverleg. Hij vraagt om deze fout niet meer te herhalen en in de toekomst dan ook eerst van gedachten te wisselen met de politieke partners. Ten algemenen titel vindt hij de beleidsbrief overigens wel een goed en heel overzichtelijk document.

De spreker vraagt zich af of de minister, naast zijn geplande bezoek aan China en het nieuwe werkprogramma voor Rusland, ook contacten legt met de twee andere belangrijke BRIC-landen, Brazilië en India. Wil de minister Vlaanderen ook daar beter bekend maken?

De opening van het Vlaams Huis in New York is gepland in 2008. De heer Roegiers wil weten of dat van bij het begin zo gepland was dan wel of er sprake is van enige vertraging. Hij wil ook wat meer uitleg over de locatie en over de 300.000 euro die reeds is ingeschreven op de begroting voor 2007.

Ook het nieuwe werkprogramma ‘Vlaanderen - Chili 2007-2009’ wordt vermeld in de beleidsbrief. De heer Roegiers vraagt enige toelichting bij het evaluatierapport van de bilaterale samenwerking tussen Vlaanderen en Chili, dat intussen is afgerond. Hij stelt voor om de bespreking daarvan afzonderlijk in deze commissie te agenderen.

De heer Roegiers vraagt ook of er al een concrete timing is voor het bezoek van de minister aan Polen in 2007 en wenst de minister daarvoor een aantal opdrachten mee te geven vanuit het parlement. Hij stelt met name vast dat de premier en de president van Polen, de heren Jaroslaw en Lech Kaczynski, er enkele vreemde opvattingen op nahouden, vooral met betrekking tot een aantal specifieke minderheden. Hij wil daarover vooraf met de minister praten, eventueel in een volgende commissiezitting.

De heer Roegiers merkt op dat minister Bourgeois het in zijn uiteenzetting niet gehad heeft over het Midden-Oosten en Palestina. Hij vraagt zich af of dit betekent dat, behalve de noodhulp, alle betrekkingen bevroren blijven. Dat zou hij betreuren. Hij verwacht dat de minister, namens de Vlaamse Regering, zijn afschuw uitspreekt over de onmenselijkheden die Israël de laatste maanden heeft begaan, zoals

de recente aanvallen in Gaza, waarbij voornamelijk vrouwen en kinderen van dezelfde familie omkwamen. Zijns inziens kan Vlaanderen het niet maken om hier afzijdig te blijven.

Ten slotte vindt de heer Roegiers de op stapel staande Engelstalige krant/magazine een prima idee. Hij stelt meteen voor om ook een Franstalige pendant hiervan op te richten. Heel wat diplomaten spreken immers Frans en grijpen naar de Franstalige pers, waarin ze een gekleurd en onjuist beeld krijgen van Vlaanderen als een onverdraagzame deelstaat. De heer Roegiers is van mening dat men, door ook een Franstalige krant op de markt te brengen, twee vliegen in een klap kan slaan. Hij weet echter niet of daarvoor nog voldoende budgetten voorhanden zijn, of de concrete mogelijkheden daarvoor bestaan noch of daaraan überhaupt wordt gedacht.

A.3 Tussenkoms van mevrouw Anne Marie Hoebeke

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* vindt de beleidsbrief van de minister zeer volledig. Met de beperkte middelen die beschikbaar zijn, worden er beleidskeuzes gemaakt waarmee ze het over het algemeen eens is. De continuïteit wordt ook gewaarborgd. De beleidsbrief biedt een overzicht van wat er is gebeurd en van wat er op stapel staat. De minister geeft ook enige beschouwingen en aanzetten tot nadenken over de Europese Unie, de implementatie van de Europese Grondwet, de houding ten opzichte van de negatieve referenda Frankrijk en Nederland en hij suggereert tussen de lijnen dat het eigenlijk al een groot succes zal zijn als er een soort van “grondwet-light” komt.

Mevrouw Hoebeke vindt het goed dat de minister een evaluatie toevoegt aan het samenwerkingsakkoord uit 1994 over de vertegenwoordiging van de federale staat en de gemeenschappen en gewesten in de Europese ministerraden: ze meent dat daarop meer moet worden gefocust dan op Europa als dusdanig. De minister verwacht veel van het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap. Op bladzijde 16 stelt de minister namelijk dat deze vzw een hele reeks taken zal moeten uitvoeren. Mevrouw Hoebeke laat dienaangaande opmerken dat iemand al van zeer goeden huize moet zijn om dat allemaal te kunnen verwezenlijken. De personeelsleden krijgen een enorm aantal taken te verwerken. Ze wil daarom graag weten wat de personeelsbezetting van die vzw is. De vzw zal elk jaar voor 31 maart een operationeel plan moeten voorleggen aan de minister. Mevrouw Hoebeke wil weten of dat document ook aan de commissieleden zal worden overgemaakt. Ze wil ook weten of dit plan, na lezing

door de minister en de commissieleden, nog wijzigingen kan ondergaan.

Het Beneluxverdrag loopt in 2010 ten einde. Mevrouw Hoebeke wenst te vernemen of de Vlaamse Regering ter zake al een definitief standpunt heeft ingenomen, en zoniet, wanneer ze dat mag verwachten. Zijn de conclusies van het onderzoeksrapport ter zake al bekend en zo ja, wat houden die dan in? Dat de stageplaatsen bij de multilaterale organisaties zullen worden uitgebreid, kan mevrouw Hoebeke alleen maar toejuichen. Ze wil weten of de minister er zicht op heeft hoeveel Vlaamse ambtenaren daar reeds stage liepen in 2006 en tot hoeveel dat aantal zal worden uitgebreid in 2007. Ze hoopt dat de Vlaamse ambtenaren de knowhow die ze daar opdoen, ook ten dienste stellen van het departement.

De minister stelt in zijn beleidsbrief dat de regeling voor de huisvesting van een nieuwe vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Warschau ook voor een aantal andere landen zou gelden, zonder die evenwel op te noemen. Mevrouw Hoebeke wil weten welke landen hiermee worden bedoeld. Mevrouw Hoebeke meent begrepen te hebben dat de minister de vertegenwoordiger voor Warschau zou onderbrengen in de huisvesting die is voorzien voor FIT. Maar dat laatste agentschap is, per definitie, nogal economisch ingesteld. Het kan toch niet de bedoeling van de minister zijn om enkel een puur economische vertegenwoordiging te hebben?

Vlaanderen heeft al een aantal vertegenwoordigers van de vakdepartementen die als attaché werken in het kader van Europa binnen de Permanente Vertegenwoordiging. Jaarlijks zal de wijze waarop die attachés in die Permanente Vertegenwoordiging werken, worden geëvalueerd. Mevrouw Hoebeke wil weten of de minister daarover al enige resultaten kan geven. Op bladzijde 13 stelt de minister dat er in de Belgische Permanente Vertegenwoordiging voor een aantal beleidsdomeinen reeds attachés aanwezig zijn, en mevrouw Hoebeke wil dan ook weten of hij daar al enige terugkoppeling van krijgt: zijn de verslagen van die attachés al geëvalueerd en op welke manier gebeurt dit?

Mevrouw Hoebeke heeft ook nog een vraag over het Vlaams Huis dat zou worden geopend in New York. Het daarvoor voorziene bedrag van 300.000 euro is bepaald geen peulschil; staat daar enige garantie op een degelijke return voor Vlaanderen tegenover?

In zijn beleidsbrief heeft de minister het ook over de Chinese luchtvaartmaatschappij Hainan Airlines,

die een rechtstreekse verbinding tussen Zaventem en Beijing heeft gerealiseerd. Mevrouw Hoebeke vraagt zich af of die verbinding ondertussen niet reeds is stopgezet.

Inpikkend op dat laatste stelt *minister Bourgeois* nadrukkelijk dat mevrouw Hoebeke op dat vlak verkeerd geïnformeerd is. De rechtstreekse verbinding Brussel-Beijing bestaat wel degelijk nog.

A.4 Tussenkoms van de heer Jan Loones

De heer *Jan Loones* spreekt woorden van lof uit voor deze vormelijk en inhoudelijk sterke beleidsbrief. Voor de uitvoering ervan verwijst hij naar wat mevrouw Hoebeke heeft gezegd: de uitvoering van de beleidsbrief zal op kruissnelheid komen in 2007. De spreker baseert zich daarvoor op wat er in 2006 allemaal reeds is gebeurd. Bij de bespreking van de vorige beleidsbrief werd de hoop uitgesproken dat hij zou worden uitgevoerd; vandaag kan men vaststellen dat het resultaat indrukwekkend is.

Toch heeft de heer Loones een aantal opmerkingen. Bij het contact met de buurlanden mag het noorden van Noord-Frankrijk niet uit het oog worden verloren. De contacten worden overwegend gelegd met Lille Métropole. In het noorden gebeurt er echter ook heel wat. De spreker verwijst naar Duinkerken en de initiatieven van burgemeester Michel Delebarre.

De heer Loones sluit zich aan bij de opmerkingen van de andere commissieleden over wat er gebeurt op wereldvlak. In de beleidsbrief wordt ook verwezen naar de unaniem goedgekeurde motie over Suriname. Hij bedankt minister Bourgeois voor de inspanningen die werden geleverd. Hij hoopt wel dat een of meer leden van de Vlaamse Regering in de loop van 2007 of later een bezoek zullen brengen aan dat land. De minister voor Regionale Ontwikkeling van Suriname heeft reeds een bezoek gebracht aan Vlaanderen. Het zou goed zijn om zeker ook binnen het kader van de Taalunie onze sympathie te betonen voor Suriname. Dat zou de andere ministers ertoe kunnen aanzetten om ten aanzien van dat land initiatieven te nemen die binnen hun specifieke bevoegdheid vallen.

De heer Loones sluit zich volledig aan bij wat de heer Roegiers heeft gezegd over de Palestijnse gebieden. Hij hoopt dat het stilzwijgen van Europa wordt doorbroken en dat Europa en België ertoe worden aangezet om alerter te zijn. Hij denkt dat de openheid wel zal worden gerealiseerd. Er lijkt immers een nieuwe periode aangebroken. Hoe beperkt de Vlaamse middelen ook zijn, we moeten daarin een rol spelen. De

spreker drukt zijn persoonlijke afschuw uit over de Israëliëse staatsterreur tegenover de individuele terreur.

De heer Jan Loones stelt vast dat China hoe langer hoe meer een bepalende factor op wereldvlak wordt. Verscheidene parlementsleden hebben vanmorgen de persconferentie bijgewoond van de twee onderzoekers, de heren Kilgour en Matas, over de organenhandel in dat land. Men kan niet meer ontkennen dat er verschrikkelijke zaken gebeuren. Op de persconferentie had men het ronduit over 'carnivore capitalism'. Een van de onderzoekers, de heer Kilgour, is oud-staatssecretaris Azië-Pacific aan het Canadese ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij is trouwens ook een afstammeling van John McRae, de auteur van 'In Flanders Fields'.

De heer Loones hoopt dat het Internationaal Olympisch Comité (IOC) misschien iets kan doen naar aanleiding van de Olympische Spelen in 2008. De voorzitter van het Olympisch Comité, Jacques Rogge, is een Vlaming. De Chinese overheid is zeer gevoelig voor opmerkingen van dat comité.

Maar ook Vlaanderen kan niet voorbij gaan aan de belabberde situatie van de mensenrechten in China. Blijkbaar wil de Chinese overheid echter geen contacten hebben met overheden van deelstaten en dus ook niet met de Vlaamse Regering. Ook dat is uiterst laakbaar, aldus nog de heer Loones.

De spreker besluit met zijn steun te betuigen voor het beleid van minister Bourgeois. Hij hoopt dat de minister verder kan gaan, vooral met het initiatief inzake de merknaam en de visualisering van Vlaanderen. Hij neemt aan dat de andere ministers op dezelfde lijn zitten. Daardoor wordt er een reuzenstap vooruit gezet bij het op de kaart zetten van Vlaanderen.

A.5 Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire

De heer *Karim Van Overmeire* stelt vast dat over het Vlaams buitenlands beleid dikwijls een ruime consensus bestaat in het Vlaams Parlement. Met deze beleidsbrief is het niet anders. Binnen de bestaande mogelijkheden wordt het Vlaamse buitenlandbeleid behoorlijk ambitieus ingevuld.

Gelet op de zeer recente uitspraken van federaal Buitenlandminister Karel De Gucht over de buitenlandse handel, blijkt een en ander volgens de spreker in de realiteit blijkbaar toch nog niet definitief verworven

te zijn. Nog maar kort geleden heeft de heer Luk Van Nieuwenhuysen in deze commissie minister-president Leterme over dit onderwerp ondervraagd. Voor de heer Van Overmeire is het in elk geval onaanvaardbaar dat, onder het mom van efficiëntie, de buitenlandse bevoegdheid van Vlaanderen op het vlak van de handel of de ontwikkelingssamenwerking zou worden teruggeschroefd of ingeperkt. Het is volgens de spreker dan ook meer dan ooit nodig om het Vlaams buitenlands beleid zo sterk en zo ambitieus mogelijk in te vullen.

Naast deze fundamentele bezorgheid, heeft de heer Van Overmeire nog enkele opmerkingen en vragen van meer punctuele aard.

Op pagina 13 van de beleidsbrief wordt gewag gemaakt van het toekomstdebat inzake de Europese Unie en de twee nakende scharniermomenten daarin. Hij leest daar: “Vlaanderen zal een sterke betrokkenheid van de deelstaten en regio’s bepleiten. Als het Europees Verdrag in de toekomst aan heronderhandeling wordt onderworpen, zal Vlaanderen onder meer hameren op een grotere betrokkenheid van de deelstaten en regio’s”. De heer Van Overmeire vindt dat een goed voornemen. Hij had echter wel graag vernomen wat men zich daar precies bij moet voorstellen.

Zijns inziens zijn er in deze maar twee grote pistes waarlangs Vlaanderen kan werken. Eén mogelijkheid bestaat erin zoveel mogelijk bondgenoten te zoeken bij de andere regio’s. Iets wat deze en ook de vorige regeringen hebben gedaan. Het nadeel daarvan is echter dat er dan een uniforme regeling moet worden uitgewerkt die voor alle regio’s geldt, ook voor gebieden in Europa die het concept van deelstaat of regio helemaal anders invullen. Vlaanderen dreigt in dat geval – de situatie van een kleinste gemene deler – minder grote stappen vooruit te kunnen zetten dan het wel zou willen. Anderzijds zou aan Europa echter ook kunnen worden uitgelegd dat de Belgische situatie toch wel heel erg specifiek is. Het voorstel zou er dan in kunnen bestaan voor België, voor Vlaanderen en Wallonië, een aparte regeling te ontwikkelen. Die tweede mogelijkheid heeft volgens de heer Van Overmeire duidelijk meer kans op slagen.

Ook het concept van de ‘split vote’ houdt daar vanzelfsprekend verband mee. Ten tijde van de voormalige minister-presidenten Van den Brande, Dewael en Somers kwam het telkens opnieuw ter sprake. In deze beleidsbrief komt het echter niet meer aan bod. De

heer Van Overmeire wenst dan ook te vernemen in welke mate het concept voor minister Bourgeois nog actueel is, in welke mate hij het nog wil realiseren en – vooral – hoe hij dat denkt te doen. Het lijkt immers weinig waarschijnlijk dat er voor deze heel specifieke Vlaamse eisen en standpunten veel bondgenoten zullen kunnen worden gevonden in Europa.

De heer Van Overmeire citeert verder uit de beleidsbrief: “Verder vraagt ook het debat rond de grenzen van de Europese Unie en de absorptiecapaciteit van de Unie onze aandacht.” Hij vraagt zich af wat dat precies betekent voor de kandidatuur van Turkije en of er daarover binnen de Vlaamse Regering mogelijks andere inzichten ontstaan.

De heer Van Overmeire was aanwezig bij de officiële start van het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap. Hij kijkt uit naar het eerste operationele plan.

De minister stelt in zijn beleidsbrief ook dat de campagne naar aanleiding van vijftig jaar Europese verdragen open en kritisch zal zijn en zeker niet eenzijdig. Om een en ander concreet te kunnen maken vraagt de heer Van Overmeire welke partners er daar dan bij betrokken zullen worden.

Vanuit zijn functie als lid van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa, heeft de heer Van Overmeire kunnen vaststellen dat de Franstaligen op een schaamteloze manier van dat forum misbruik maken om een aantal intern-Belgische basisafspraken weer op de helling te zetten. Hij vindt het dan ook uitstekend dat de Vlaamse Regering daaraan meer aandacht zal besteden en in Parijs een adjunct zal benoemen die speciaal belast is met de opvolging van de Raad van Europa. Hij had graag vernomen hoever het staat met die aanwerving en of de commissie met de betrokkene zal kunnen kennismaken.

De minister, en met hem de Vlaamse Regering, plant een heronderhandeling ‘light’ over de Benelux. Voor het Vlaams Belang is het hoe dan ook duidelijk dat men vooral moet investeren in Vlaams-Nederlandse samenwerking. De heer Van Overmeire zou daarnaast graag ook in de gelegenheid gesteld worden om kennis te nemen van het wetenschappelijk onderzoeksrapport over de Benelux van juli 2006.

Het belang van het onderwijs Nederlands in (Noord) Frankrijk staat buiten kijf. Het is dan ook goed dat

de minister onmiddellijk heeft gereageerd op de problemen die zich hieromtrent stellen.

Hij wijst er verder nog op dat in de pers recentelijk berichten zijn verschenen in verband met een merkwaardige opiniepeiling over Schotland. Niet alleen blijken 52 procent van de Schotten voorstander te zijn van Schotse onafhankelijkheid, ook 59 procent van de Engelsen zouden daarvoor gewonnen zijn. De heer Van Overmeire vindt dit een merkwaardige evolutie, maar wenst Schotland alle succes toe en hoopt dat dit een voorbeeld voor Vlaanderen zal zijn.

De spreker komt dan tot het Vlaamse Midden- en Oost-Europabeleid. Minister Bourgeois zal zijn beleid steunen op de indeling van de betrokken landen in drie pijlers: de nieuwe lidstaten (pijler I), de kandidaat-lidstaten (pijler II) en de Europese buitengordel (pijler III). Een delegatie van deze commissie heeft nog maar zeer recent, met name van 13 tot en met 18 november 2006, een bezoek gebracht aan Servië, Montenegro en Macedonië. Met Macedonië is er geen concrete Vlaamse samenwerking, maar het land hoort onmiskenbaar thuis in het rijtje van de kandidaat-lidstaten. Servië en Montenegro behoren momenteel blijkbaar tot geen enkele pijler. De heer Van Overmeire zou het een vergissing vinden om geen enkel contact met die landen te onderhouden. De landen van de Westelijke Balkan zijn op termijn immers hoe dan ook geroepen lid te worden van de Europese Unie.

De heer Van Overmeire wil weten hoe de stage van Bulgaarse ambtenaren in enkele Vlaamse ministeries, in april 2006, verlopen is. Hij pleit ervoor om ook bij de lokale besturen zulke stages in te richten.

Met betrekking tot de screening van Chinese studenten die naar ons land willen komen om hier verder studeren, had de spreker graag vernomen waarop men precies screent. Heeft een en ander te maken met eerdere interpellaties over deze kwestie in het Vlaams Parlement?

Minister Bourgeois heeft het voorjaar van 2007 als streefdatum genomen voor het nieuwe samenwerkingsakkoord met de federale regering. De heer Van Overmeire vindt dat een ongelukkig tijdstip omdat er dan federale verkiezingen zijn. Maakt het diplomatieke statuut van de Vlaamse vertegenwoordigers deel uit van het nieuwe samenwerkingsakkoord?

Naast de eigenlijke Vlaamse vertegenwoordigingen, komen er nu ook een tweetal zogenaamde 'antennes' in Praag en Boedapest. Wat houdt dit gegeven precies

in? Welke verschilpunten zijn er met de bestaande Vlaamse vertegenwoordigingen?

De Warande in Brussel organiseert taallessen voor de leden van het diplomatiek korps in Brussel, met steun van de Vlaamse Regering. Investeert de minister daar nog verder in? Welke mensen van de ambassades schrijven daarop in? Soms zijn het niet de ambassadeurs zelf die zich bezighouden met de betrekkingen met de deelstaten, maar gaat het over diplomatiek personeel met een onmiddellijk daaronder gelegen rang. Kunnen ook zij zich inschrijven voor deze lessen Nederlands?

A.6 Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

Terugkomend op de hier eerder reeds aangehaalde uitspraken van federaal minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht, constateert de heer *Luk Van Nieuwenhuysen* dat minister Bourgeois er, luidens een aantal krantenberichten, blijkbaar ook niet erg gelukkig mee was. De federale Buitenlandminister pleit er in essentie immers voor om ons in het buitenland meer als België te profileren. Dat komt neer op de recuperatie van een aantal bevoegdheden inzake buitenslands beleid. Volgens de heer Van Nieuwenhuysen is dit alles onderdeel van een bewuste strategie die de federale regering al een aantal jaren volgt en die erin bestaat de onduidelijkheid die er in het buitenland over België bestaat, nog te accentueren. Hij drukt de vrees uit dat de strategie van minister Bourgeois om Vlaanderen maximaal te profileren in het buitenland, daartegenover een beetje mager uitvalt. Hij vindt in elk geval dat er niet genoeg is nagedacht over hoe men Vlaanderen precies zal aanprijzen. Dit belet overigens niet dat er ondertussen toch een aantal goede initiatieven werden genomen.

De heer Van Nieuwenhuysen verwijst ook nog naar het door de minister aangekondigde nieuwe Engelstalige magazine voor de buitenlanders die hier verblijven. Hij vindt de gratis verspreiding ervan onder de doelgroep op zich een goed idee, maar acht het opzet toch te beperkt. Hij wenst te vernemen of dit initiatief naast het tijdschrift *Flanders* zal verschijnen en, zo ja, in welke mate het daarvan zal verschillen.

Idem dito voor de vraag of het naast de bestaande wekelijkse knipselkrant *Focus on Flanders* zal verschijnen. Volgens de heer Van Nieuwenhuysen geeft ook dit Vlaamse persoverzicht soms een wat vertekend beeld. Dit gewoon omdat het medialandschap

in Vlaanderen op zich nogal schraal en eenzijdig is. Hij wil daarbij zeker niet beweren dat dit persoverzicht de Vlaamse afspiegeling of pendant zou zijn van de volkomen eenzijdige Franstalige pers, maar er kan niet ontkend worden dat het insgelijks te lijden heeft onder een zekere eenzijdigheid. Op het vlak van communicatie over wat er in Vlaanderen gebeurt, is er volgens de heer Van Nieuwenhuysen dan ook enige bijsturing nodig.

B. Antwoorden van de minister

In zijn antwoord dankt minister *Geert Bourgeois* vooreerst alle leden van de commissie voor de woorden van lof en steun die zij overhadden voor zijn beleidsbrief. Inzake de door de heer Roegiers opgeworpen kwestie van het ontbreken van meerderheidsoverleg over deze beleidsbrief, wijst de minister erop dat er hierover wel degelijk werd overlegd in een interkabinettenwerkgroep (IKW). Ook over de beleidsnota (die de hele legislatuur bestrijkt) waarop deze beleidsbrief uiteindelijk steunt, en waaraan hij uitvoering geeft, is er overleg geweest binnen de meerderheid. Of er daarnaast nog ander overleg noodzakelijk was, wil de minister in het midden laten. In elk geval was hij persoonlijk niet op de hoogte van het feit dat het gebruikelijk zou zijn om ander meerderheidsoverleg dan IKW-overleg te houden over beleidsbrieven.

Aangaande Turkije wijst de minister erop dat mevrouw Smet tijdens de begrotingsbesprekingen van vorig jaar nagenoeg dezelfde vraag heeft gesteld en dat hij zich dus zou kunnen beperken tot een verwijzing naar zijn antwoord van vorig jaar. Temeer daar er niets aan het Vlaamse standpunt ter zake is veranderd. Turkije is een land waar Vlaanderen geen vertegenwoordiging en geen contactpunt heeft. Turkije is in het regeerakkoord niet als prioritair land opgenomen voor het Vlaamse buitenlands beleid. Hij is het met mevrouw Smet eens dat er heel wat Vlamingen van Turkse afkomst zijn, hetgeen potentieel wel bepaalde aanknopingspunten kan opleveren. Mogelijks kan er iets gedaan worden inzake buitenlands cultureel beleid. Maar ook voor dat beleidsdomein is de minister niet zeker of Turkije op enigerlei wijze een prioriteit is. Desgevallend kan men de bevoegde vakminister hierover ondervragen.

Inzake good governance verwijst de minister naar de 'Paris Declaration', die in deze als leidraad wordt gebruikt. Volgens die Paris Declaration worden een aantal zaken verwacht van de meer welva-

rende landen, maar wordt omgekeerd ook goed bestuur gevraagd van de landen die hulp ontvangen. Overal, ook in Bulgarije en Roemenië, heeft minister Bourgeois sterk het belang van de 'rule of law' beklemtoond. Ook Peter Piot van UNAIDS koppelt die voorwaarden aan een mogelijke samenwerking. Het derde partnerland van Vlaanderen, Malawi, was volgens de heer Piot ook in dat opzicht een goede keuze, omdat het land evolueert in de richting van good governance.

De statuten van de Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland zijn overal gelijk. Volgens minister Bourgeois is niet zozeer het diplomatieke statuut het probleem, maar wel het statuut binnen het diplomatieke kader, dat nu veel te laag is.

Met de prijs 'In Flanders Fields' heeft de minister de bedoeling aandacht te besteden aan mensen met een hoog intellectueel gezag, die verzoenend zijn geweest, oplossingen hebben bewerkstelligd, zich hebben ingezet voor de vrede of de verzoening tussen mensen en volkeren. Dat kan een staatshoofd zijn of een andere gezaghebbende figuur, zoals bijvoorbeeld Albie Sachs in Zuid-Afrika. Hoe dan ook zal daarvoor een jury worden ingeschakeld.

Inzake de betrekkingen met Frankrijk, beklemtoont minister Bourgeois dat Vlaanderen voluit wil meewerken aan het Eurodistrict, maar wel op voorwaarde dat een aantal zaken duidelijk worden ingevuld. Er moet pariteit worden ingevoerd en er moet respect zijn voor onze taal, wat betekent dat het geen louter Franstalige instelling mag zijn. De minister ziet momenteel ook onvoldoende vooruitgang in een aantal dossiers die voor Vlaanderen belangrijk zijn. De Fransen nemen zelfs eenzijdig een aantal beslissingen, bijvoorbeeld voor de verkeersafwikkeling rond Rijsel. Het verkeer wordt via Doornik gestuurd, met overbelasting bij ons tot gevolg. Voor de A24 kiezen de Fransen een traject, terwijl het volgens de minister toch duidelijk is dat het verloop van het traject op Vlaams grondgebied het voorwerp moet kunnen uitmaken van bilaterale onderhandelingen. Eerst moet de vraag worden gesteld of er een verbinding komt. Als het antwoord daarop positief is, is de volgende vraag waar die verbinding dan precies moet komen.

Minister Bourgeois heeft tijdens het overleg vooral ook zijn bezorgdheid geuit over de positie van het Nederlands. De Fransen zijn immers ook verklaarde voorstanders van een Europa van de diversiteit. Dat het Engels wereldwijd de lingua franca geworden is

(ook in Centraal-Europa overigens, zoals de minister bij zijn recente bezoek aan Bulgarije en Kroatië heeft kunnen vaststellen), zit daar ongetwijfeld voor iets tussen. Ook voor de minister zelf vormt dit fenomeen overigens een reden te meer om met volle overgave te ijveren voor een Europa van de diversiteit. Hij heeft de heer Mauroy ook duidelijk gemaakt dat bij de nagestreefde nauwe samenwerking in het kader van het Eurodistrict, het Nederlands wel moet kunnen worden aangeleerd in de Franse lagere en de secundaire scholen. Dat is trouwens ook het standpunt van de hele Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering wil dus wel degelijk grondig werk maken van het Eurodistrict, maar wil tegelijkertijd bevredigende oplossingen voor een aantal concrete problemen. In de relatie met Frankrijk is de Vlaamse Regering trouwens niet de enige die problemen ondervindt. De federale regering heeft, voor wat Frankrijk betreft, evenzeer problemen op het vlak van justitie en veiligheid. De samenwerking met de Nederlanders en de Duitsers verloopt terzake veel vlotter en beter dan met de Fransen. Het grensoverschrijdende volgrecht bij politie-acties, bijvoorbeeld, is ten aanzien van Frankrijk nog altijd zeer beperkt, om niet te zeggen non-existent.

In de beleidsbrief staat dat de Europese wetgevende initiatieven rechtstreeks worden bezorgd aan het Vlaams Parlement. Dat ligt trouwens in het verlengde van de Europese Grondwet en het daarover binnen België afgesloten samenwerkingsakkoord. Nu verloopt het nog via de Senaat. Via de permanente vertegenwoordiger van België bij de Europese Unie wil minister Bourgeois het dossier deblokken, maar hij moet daarvoor wel de toestemming hebben van alle Belgische autoriteiten. Het probleem ligt momenteel bij de Franse Gemeenschap en niet bij de federale overheid. Als dat niet lukt, zal het Vlaams Parlement een initiatief moeten nemen in het kader van het samenwerkingsverband tussen de parlementen.

In een eerste fase gaat het daarbij alleen over de initiatieven van de Europese Commissie. Minister Bourgeois weet niet in hoeverre dit al wordt geïmplementeerd. Eerst moet de oefening binnen het parlement gebeuren. Andere deelstaten en regio's kijken in elk geval met belangstelling uit naar de resultaten van het proefproject van Vlaanderen.

Minister Bourgeois komt dan tot de problemen van Volkswagen Vorst. De ministers Moerman en Vandenbroucke hebben met de bevoegde Europese

Commissaris een bespreking gehad over het Globalisatiefonds. Blijkbaar staat dit voorlopig nog maar in de steigers. Ondertussen kunnen alle restfondsen van het ESF worden aangewend voor het temperen van het drama in Vorst. Dat is een toezegging van de Europese Commissie.

Op de vraag over de aanstelling van professor Dewatripont kan minister Bourgeois niet voor de vuist weg antwoorden. Hij gaat ervan uit dat die aanstelling is gebeurd door de federale overheid. Hij zal het laten nakijken.

Het kabinet van minister Bourgeois levert heel wat inspanningen in de verschillende dossiers. Zo is de Permanente Vertegenwoordiging sterk aangegroeid. Binnenkort gaat het VLEVA van start. Binnen de administratie is ook de cel Europa versterkt. Minister Bourgeois zal nagaan of hij terzake nog details kan verschaffen die kunnen worden toegevoegd aan het verslag.

Wat de vraag van de heer Roegiers over de BRIC-landen betreft, wordt getracht om Chinese toeristen naar Vlaanderen te krijgen. Met Brazilië is er tot nu toe geen contact geweest. Er zijn sedert 1994 wel contacten met Chili. De bedoeling is die opnieuw te intensifiëren. Er moet ook werk worden gemaakt van contacten met India. Minister Bourgeois heeft ter zake al voorbereidende gesprekken gevoerd met mensen van FIT die daar aanwezig zijn. Er is ook sprake van een rechtstreekse luchtverbinding tussen India en Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen volgt dit op de voet en gaat desgevallend na hoe de Indiase markt kan worden bewerkt. Wanneer er voldoende belangstelling is, zal minister Bourgeois Vlaanderen vertegenwoordigen op een zending naar India van de vier motoren van Europa Rhône-Alpes, Catalonië, Lombardije en Baden-Württemberg. Vlaanderen heeft binnen die groep, samen met Wales, de status van waarnemer.

De oorspronkelijke planning voor het Vlaams Huis in New York was 2008. Er is echter nog geen locatie. Binnenkort wordt aan de Vlaamse Regering een principenota voorgelegd over hoe dit moet worden aangepakt. Er is een groei nodig van het budget. New York is immers zowat de duurste stad ter wereld. Minister Bourgeois vindt het enorm belangrijk dat Vlaanderen in New York aanwezig is. New York is de poort naar de Verenigde Staten. Het is de bedoeling mensen van FIT en Toerisme Vlaanderen samen onder te brengen in een pand. Minister Bourgeois

hoopt eveneens dat er een auditorium beschikbaar zal zijn om bijeenkomsten te organiseren. Het is ook de bedoeling om een soort pied à terre te bieden aan vertegenwoordigers van Vlaamse bedrijven die naar de Verenigde Staten gaan.

Wat Zuid-Amerika betreft, bevestigt minister Bourgeois dat de evaluatie van de samenwerking met Chili, waar hij het eerder al over gehad heeft, zeer positief is. Vlaanderen is daar actief in de sectoren leefmilieu en woningbouw en houdt zich ook bezig met minderheden. Voormalig president en jurist Aylwin had daar veel belangstelling voor. Ook huidig president Bachelet besteedt daar de nodige aandacht aan. Minister Bourgeois hoopt om zowel Suriname als Chili te kunnen bezoeken. Heel wat Chilenen die vroeger in ballingschap waren en die nu de elite vormen, hebben in Vlaanderen gestudeerd. Er is dan ook een bijzondere band met Leuven, maar ook met andere Europese steden. Uit contacten blijkt dat heel wat Chilenen Vlaanderen kennen en ernaar uitkijken om de banden nauwer aan te halen.

Minister Bourgeois is bereid om het programma voor Polen op de commissieagenda te plaatsen. Er is nog niets concreets besproken.

Wat het Midden-Oosten betreft, herhaalt de minister dat het geweld in Israël disproportioneel is. De positie die de Vlaamse Regering in 2004 heeft ingenomen, is nu niet meer adequaat. De administratie heeft de opdracht een nieuwe positie voor te bereiden.

Met betrekking tot de gratis krant voor buitenlanders, beaamt minister Bourgeois dat het de bedoeling is om de twee op heden bestaande initiatieven, Focus on Flanders en Flanders, niet langer te verspreiden. Het geld dat daardoor vrijkomt moet worden gebruikt voor de nieuwe uitgave die een veel groter bereik moet hebben. Met Focus on Flanders worden nu immers vooral de ambassades bereikt. De brede massa van buitenlanders, ook toeristen, wordt onvoldoende bereikt. Er zijn momenteel ook niet voldoende middelen beschikbaar om dit initiatief meteen ook in het Frans of Duits uit te geven. Dit hoeft volgens de minister echter geen onoverkomelijk bezwaar te zijn, aangezien de meeste diplomaten uitstekend Engels spreken. Het zal gerealiseerd worden via een PPS-constructie, waarbij een aanbesteding wordt uitgeschreven voor de Vlaamse dagbladsector. Het is de bedoeling dat er zoveel mogelijk verdelingen komen in Brussel en in de toeristische centra.

Een light-versie van de Europese Grondwet is niet de optie van de minister. Ook wil hij niet weten van het door sommigen gepropageerde ‘cherry pic-

king’, aangezien Vlaanderen wil behouden wat het in de huidige grondwettekst reeds heeft verworven. De minister wil niet dat we opnieuw van nul zouden moeten beginnen. Dat ware inherent veel te riskant. De Vlaamse positie hebben we nu minstens al deels kunnen verzekeren en daar wordt dus best niet aan geraakt. Er zijn echter ook onmiskenbaar de referenda in Frankrijk en Nederland geweest en er valt niet te ontkennen dat er weinig schot zit in de zaak. Met in het voorjaar van 2007 de presidentsverkiezingen in Frankrijk voor de boeg, durft de minister ook niet al te veel te verwachten van de Verklaring van Berlijn. Wellicht zullen de zaken pas gaan evolueren in 2008, nota bene onder het Franse EU-voorzitterschap.

De minister beaamt dat hij erg hoge verwachtingen heeft ten aanzien van het VLEVA. De raad van bestuur is bezig met de noodzakelijke aanwervingen. Het Vlaamse bedrijfsleven is dermate enthousiast dat het zelf ook personeelsleden inbrengt. Onder andere Voka, de Boerenbond, BIAC en UNIZO doen dat, kwestie van de bestaffing zo ruim mogelijk te maken. Er komt ook een actieplan, dat – ten gevolge van de juridische natuur van de instelling – echter niet door de regering moet worden goedgekeurd. De minister verklaart zich daarbij graag bereid om de voorzitter en de gedelegeerd bestuurder van het VLEVA te vragen om dit actieplan in deze commissie te komen toelichten en hierover in dialoog te treden met de commissieleden.

Wat de Benelux betreft, zal de minister de universitaire studie en de beslissing van de regering van 27 oktober laatstleden bezorgen aan de leden. Hij wil niet de indruk wekken te gaan voor een light-herziening, hij wil een fundamentele herziening. Het zou echter niet goed zijn het volledige verdrag op de helling te zetten. De minister heeft de vier opties en de keuzes die Vlaanderen heeft gemaakt, reeds geschetst. Men wil tot een verdrag met twee corpusen komen, één met het institutionele gegeven, waarbij Vlaanderen moet betrokken zijn, en daarnaast een meer instrumenteel protocol dat gemakkelijker te herzien is en dat onder andere de concrete actiepunten kan omvatten die men beoogt met de Benelux. Op die manier vermijdt men telkens opnieuw een heel zware verdragsherzieningsprocedure in gang te moeten zetten. Anders dreigt het telkens vijf jaar te duren vooraleer men een wijziging kan aanbrengen aan actiepunten, die per definitie toch moeten kunnen worden aangepast aan de constant wijzigende omgevingscontext.

Daarop inpikkend vraagt mevrouw *Miet Smet* of in de huidige Beneluxovereenkomst geen artikel staat

dat toelaat om met de Benelux in sommige aangelegenheden verder te gaan dan met de Europese Unie.

De minister antwoordt daarop dat het net omgekeerd is, een dergelijke clausule met betrekking tot de Benelux komt namelijk voor in het EG-verdrag (art. 306 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap). Men kan zich natuurlijk afvragen of de Benelux zin heeft. Nederland is er voor gewonnen daarover te heronderhandelen. Men zou als alternatief eventueel ook kunnen kiezen voor een uniek samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en Nederland. Samen zijn deze verdragspartijen, waarvan de ene een staat en de andere een deelstaat is, echter geen lidstaat in Europa. Alleen daardoor al, zouden we ook bij de voorbereiding van gezamenlijke standpunten binnen de Unie op problemen kunnen botsen. In de Europese Grondwet is trouwens ook verworven dat de Benelux een samenwerkingsverband is dat verder kan gaan inzake integratie dan de Unie. De Vlaamse Regering heeft in de genoemde beslissing van 27 oktober 2006 een aantal punten opgesomd ter zake dewelke verdere stappen zouden kunnen worden gezet dan degene die de Unie nu onderneemt. Het probleem is dus dat mogelijke andere zijdelingse contacten (zoals in casu tussen Vlaanderen en Nederland) niet in het EG-verdrag toegelaten zijn, waardoor er misschien ad-hocformules voor moeten worden gevonden.

De minister-president heeft trouwens al het idee gelanceerd om een vorm van bijzondere samenwerking aan te gaan met Nordrhein-Westfalen, en de minister heeft informeel vernomen dat Nederland daar ook niet tegen gekant is. Er kan in juridisch opzicht echter geen verdrag worden gesloten tussen de Benelux en Nordrhein-Westfalen. Vlaanderen zou volgens de minister wel kunnen denken aan een vorm van bijzondere samenwerking, aangezien Nordrhein-Westfalen zowel voor Nederland als Vlaanderen een belangrijke partner is. Het jaarprogramma van de Benelux zou daar aandacht voor kunnen hebben en men zou er moeten nadenken over eventuele bijzondere formules.

Aangaande de stageplaatsen in de internationale organisaties wijst de minister erop dat het hier niet gaat over stages voor Vlaamse ambtenaren die zijn gedelegeerd, maar over jonge, doorgaans pas afgestudeerde, Vlamingen die er hetzij in een stage, hetzij definitief als ambtenaar worden aangeworven. Het is de politiek van Vlaanderen om daar zoveel mogelijk mensen definitief te hebben. Deze mensen zijn er actief als Vlaming en maken Vlaanderen bekend; dat is belangrijk. Het aantal stageplaatsen in interna-

tionale instellingen is opgenomen in de toelichtende documenten.

De minister laat opmerken dat Vlaanderen erg actief is in de UNESCO. Vlaanderen heeft bij toerbeurt het voorzitterschap en is als deelstaat daarin uniek. Québec heeft nu, in navolging van Vlaanderen, dezelfde positie verworven.

Het is de bedoeling om vanuit Warschau het Balticum mee op te nemen in de werking. De minister beklemtoont dat het internationale beleid zeer goed werkt, dat er echte synergieën zijn en dat men dus ook samen met FIT in één Vlaamse vestiging in Warschau komt. Daar kunnen de diverse belangen vertegenwoordigd worden. Er is trouwens ook een meer algemene afspraak met FIT, dat zich bezighoudt met buitenlandse handel en met investeringen, om in de mate van het mogelijke ook de toeristische promotie van Vlaanderen te verzorgen.

De minister verduidelijkt dat de Vlaamse ambtenaren op de Permanente Vertegenwoordiging technische vertegenwoordigers van de vakdepartementen zijn. Ze staan opgesomd op pagina 17 van de beleidsbrief: horizontaal, transsectoraal en sectoraal. Ze rapporteren aan hun vakminister voor milieu, ondernemen enzovoort, en ze worden geëvalueerd door hun eigen minister, vermits het ambtenaren zijn die een speciale opdracht hebben binnen de Permanente Vertegenwoordiging. De heer D'Havé is het hoofd van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging, en hij rapporteert geregeld aan de minister. Hij waakt erover dat alles goed verloopt.

Minister Bourgeois kan verder bevestigen dat er sinds juli een rechtstreekse luchtverbinding is met Beijing, die een bezettingsgraad van 70 percent haalt, wat meer is dan het businessplan vooropstelde. Een rechtstreekse doorvlucht vanuit Beijing naar Shanghai is er niet, hoewel die aanvankelijk was gepland. Wel zijn er elke dag vele andere verbindingen tussen Beijing en Shanghai.

De minister deelt de heer Loones mee dat hij bij de samenwerking met Noord-Frankrijk de regio Duinkerken niet vergeet. De burgemeester van Duinkerken, de heer Delebarre, is ook lid van het Comité van de Regio's en heeft ook in dat opzicht veel contacten met Vlaanderen.

De minister hoopt een officieel bezoek te kunnen brengen aan Suriname, waarmee we inderdaad bijzondere taalbanden hebben. Vlaanderen is ondertus-

sen al op een bescheiden manier bezig met zoeken naar domeinen en projecten voor samenwerking.

De minister heeft het vervolgens over de mensenrechtenproblematiek. Minister Bourgeois beklemtoont dat Vlaanderen als deelstaat geen politieke contacten heeft in China. Hij zal daar op zijn zending van volgende week voornamelijk contacten hebben met de toeristische en de stedelijke diensten. In het andere geval zou de minister van de politieke contacten gebruik maken om de mensenrechtenproblematiek aan te kaarten. Maar China volgt een strikt beleid om enkel met staten diplomatieke contacten te hebben, en niet met deelstaten.

Het verheugt de minister dat de heer Loones het belang van de merknaam Vlaanderen onderschrijft. Hij is het verder inderdaad volstrekt oneens met de recente standpunten van minister De Gucht en merkt op dat ook minister Moerman heeft gezegd dat dit niet haar standpunt is; het is evenmin het standpunt van de Vlaamse Regering.

De minister stelt vast dat UNIZO zijn tevredenheid heeft uitgesproken over de werking van FIT. De nieuwe aanpak laat immers toe om meer te werken met de kleine en middelgrote Vlaamse ondernemingen.

De minister merkt verder op dat minister Moerman een pragmatische samenwerking op vrijwillige basis heeft met Wallonië en spreekt daarover zijn goedkeuring uit. Dit kan in eender welke configuratie. Het is iets helemaal anders dan onder de verplichte Belgische paraplu te werken.

Met betrekking tot het toekomstdebat in en over de Europese Unie, stelt de minister dat er nu niet alleen wordt ingezet op andere regio's, al probeert hij dat nog altijd te doen. Het Comité van de Regio's stelt dat het namens ongeveer de helft van de bevolking in de Europese Unie spreekt. De minister vindt dat REGLEG meer zou moeten wegen en wil daarom proberen in 2008 het voorzitterschap binnen te halen voor Vlaanderen.

Er moet volgens de minister meer dynamiek uitgaan van REGLEG, maar Vlaanderen moet in de eerste plaats ook naar zichzelf kijken. Als men wacht tot de zwakste schakel mee is, raakt men er inderdaad niet, vooral ook omdat het Comité van de Regio's een heel diverse samenstelling heeft.

Minister Bourgeois wijst erop dat Verklaring 49 op uitdrukkelijke vraag van Vlaanderen werd toe-

gevoegd aan de Europese Grondwet. Dat heeft de dynamiek op gang gebracht waarbij het Vlaamse Parlement de subsidiariteitstoets op gelijke hoogte met de nationale parlementen van de lidstaten kan uitvoeren.

De minister stelt verder dat men de split vote evenmin laat vallen. Dat gegeven staat in het regeerakkoord en in de beleidsnota. Het is niet opgenomen in deze beleidsbrief, maar het blijft een onderdeel van het regeerakkoord en een strijdpunt van de meerderheid.

De Vlaamse Regering heeft nog geen standpunt ingenomen over Turkije. De minister beaamt dat, afhankelijk van de evoluties in dit dossier, vroeg of laat een standpunt zal moeten worden ingenomen, maar tot op heden is dit niet aan de orde is.

Met betrekking tot het operationele plan van het VLEVA, stelt de minister dat hierover desgewenst toelichting kan gegeven worden in de commissie.

Het debat over Europa naar aanleiding van 50 jaar Europese verdragen, moet volgens de minister open en kritisch zijn. Er zijn allerlei deficits in Europa en men moet dat debat dan ook niet uit de weg gaan. In het andere geval wordt er geen vooruitgang gemaakt inzake Europese betrokkenheid, maar wordt er misschien integendeel aversie opgewekt. De minister wil deze campagne en dit debat absoluut voeren, omdat het de band tussen Vlaanderen en Europa versterkt. Hetzelfde is gebeurd met de debatten die op diverse plaatsen in Vlaanderen werden gehouden naar aanleiding van het Europees grondwettelijk verdrag.

De leden van deze commissie die tevens lid zijn van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa zullen op de eerstvolgende zitting kennis kunnen maken met de adjunct van de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering voor de Raad van Europa.

Inzake Schotland, stelt de minister vast dat deze regio mee lid is van REGLEG. Door een samenloop van omstandigheden heeft hij de recentste REGLEG-conferentie in Cardiff niet kunnen bijwonen. Hij moest op een bijzonder belangrijk overlegcomité rond de frequentieproblematiek zijn. De minister-president, die in zijn plaats zou gaan, was ziek. Er is dus jammer genoeg geen enkele Vlaamse minister naar de bijeenkomst in Cardiff geweest.

Dienaangaande kan minister Bourgeois nog mededelen dat hij ook een officiële uitnodiging heeft om

naar Ierland te gaan. Er wordt werk van gemaakt om met zoveel mogelijk landen politieke contacten te hebben. Het ziet ernaar uit dat dit ook in Ierland op het hoogste niveau zal kunnen gebeuren.

Inzake het beleid ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa, wijst de minister erop dat aan de andere landen van de buitengordel pas vanaf 2008 aandacht kan worden geschonken, eenvoudigweg omdat zulks pas dan budgettair mogelijk is. Voor Roemenië en Bulgarije wordt in 2007 immers nog evenveel uitgetrokken als in de preaccessiefase, ook al zijn ze ondertussen lid van de Europese Unie. Het kleine budget voor de buitengordel laat volgens de minister niet toe om nu meer hooi op de vork te nemen. Die aandacht moet dus verschoven worden naar ten vroegste 2008.

Minister Bourgeois zegt verder dat hij in elk van die landen de 'twinning' met de Vlaamse gemeenten ter sprake heeft gebracht. Hij heeft dat gedaan in Kroatië, Roemenië en Bulgarije. Eventueel zou nog eens bij de VVSG kunnen worden aangekaart dat zij bepaalde expertise kunnen overdragen.

Wat betreft de screening van de Chinese studenten legt de minister uit dat het gaat om een Duits screeningsysteem waarmee het diploma nagekeken wordt, en de talenkennis en de basisvorming getoetst worden. Dat gebeurt daar al door de DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst), de Duitse uitwisselingsdienst voor studenten.

Minister Bourgeois laat terzake opmerken dat het moeite vergt om Duitsland, nochtans een federaal land, ervan te overtuigen dat onderwijs een Vlaamse bevoegdheid is. Men ging er in Duitsland vanuit dat de federale minister van Buitenlandse Zaken dit akkoord zou moeten ondertekenen. Dit toont aan dat de positie van Vlaanderen nog onvoldoende gekend is in het buitenland.

Voor wat het samenwerkingsakkoord inzake de vertegenwoordiging in de ministerraden van de Europese Unie betreft, bevestigt de minister dat hij zich wel degelijk richt op 2007. Hij betreurt dat de Franse Gemeenschap daarin moeilijk doet, hoewel ze gelijklopende belangen heeft. De Franstaligen zijn trouwens ook vragende partij wat betreft de titulatuur van de vertegenwoordigers. Dit raakt niet gedeblokkeerd.

Er is nog een laatste interministeriële conferentie voor de federale verkiezingen, op 12 december 2006. De minister zal daar alles op alles zetten om nog een

aantal zaken te deblokken. Als dit niet lukt, zal er in het voorjaar wellicht geen samenwerkingsakkoord zijn. De minister is daar niet bepaald tevreden mee. Aanvankelijk vorderde het goed, maar nu ziet de minister een beweging waarbij de Franse Gemeenschap het Waalse Gewest zelf afremt.

Minister Bourgeois meldt dat de Vlaamse antennes in Praag en Boedapest zullen bestaan uit één fysieke persoon.

De taallessen die worden ingericht door De Warande, zijn opnieuw begonnen, maar zijn alleen gericht op de ambassadeurs. Jaarlijks zijn er twee cursussen: een voor beginners en een voor gevorderden. Voor de nieuwe cursus die nu gestart is in De Warande, zijn er tien deelnemers. De minister feliciteert De Warande ook uitdrukkelijk voor die werking.

De Warande brengt trouwens ook een paar keer per jaar bezoeken aan Vlaanderen met de ambassadeurs, waarbij ze niet enkel de kunststeden maar ook onze bedrijfswereld en dergelijke leren kennen. Volgens minister Bourgeois kennen deze bezoeken telkens heel veel bijval en levert De Warande op die manier een grote bijdrage tot de bekendmaking van Vlaanderen bij het in België gestationeerde diplomatiek personeel.

Aan de heer Van Nieuwenhuysen zegt minister Bourgeois dat voor de communicatiestrategie wordt gewerkt met de merkidentiteit. Die zal nu helemaal worden uitgewerkt en voorgelegd aan de beleidsraad van Internationaal Vlaanderen met daarbij Internationaal Ondernemen en Toerisme Vlaanderen. Volgens minister Bourgeois biedt dat een meerwaarde: zij kunnen op die manier gezamenlijk in het buitenland de merkidentiteit van Vlaanderen promoten. Ook FIT zal dat telkens opnieuw doen, evenals Toerisme Vlaanderen, zodat de merknaam Vlaanderen telkens zal worden gepositioneerd in alle mogelijke talen. Het is de bedoeling om nu een plan van aanpak uit te werken dat door de administratie zal worden voorbereid en aan die beleidsraad zal worden voorgelegd, zodat het wordt gedragen door de diverse onderdelen van het beleidsdomein. Volgens minister Bourgeois worden er dus wel degelijk nieuwe initiatieven genomen, niet alleen rond de merkidentiteit maar ook met het magazine voor de buitenlanders in Vlaanderen.

Door het feit dat Verklaring 49 werd toegevoegd aan de Europese Grondwet, wordt Vlaanderen mee op de kaart gezet. Als Vlaamse ministers in Kroatië en Bulgarije voor het oog van de camera's verdragen sluiten

met de ministers van Buitenlandse Zaken, en daarmee ook de voorpagina's van de kranten daar halen, dan doen ze toch wel heel veel pogingen om Vlaanderen bekend te maken. Ze zouden natuurlijk nog meer kunnen doen, mocht het budget veel groter zijn. De minister verwacht echter veel van de gezamenlijke merkidentiteit. Bovendien is met de BBB-operatie alles in één beleidsdomein samengebracht en zijn de diverse actoren enthousiast om daar gezamenlijk aan mee te werken. Het is natuurlijk ook een werk van lange adem: het kost tijd en geld om de merknaam Vlaanderen te promoten zonder te bruuskeren en de Vlaamse economie in de problemen te brengen. De minister staat overigens altijd open voor bijkomende suggesties.

Dienaangaande vindt de minister ook de strategienota's voor de buurlanden belangrijk. Hij heeft de strategienota Duitsland voorgesteld in aanwezigheid van de Duitse ambassadeur en de vertegenwoordigers van de Länder hier in Brussel. Er zijn ook contacten met Nederland, met Nord-Pas-de-Calais, straks ook met Frankrijk en met het Verenigd Koninkrijk. Die landen reageren soms een beetje verbaasd op die Vlaamse strategienota, maar tot nog toe ook altijd heel positief.

II.3 Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

Artikel 12 (programma 12.10)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

Artikel 30

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Programma 12.10 (behalve ba. 12.30 en 12.43)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt het programma 12.10 “Algemeen Buitenlands Beleid” aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen

DEEL III: ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

III.1 Toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

De minister verklaart eerst summier de voornaamste begrotingselementen te zullen overlopen, waarna hij tot de uitgezette beleidslijnen zal komen.

A. Toelichting bij de uitgavenbegroting

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting herinnert minister Bourgeois de commissieleden eraan dat er in het kader van de meerjarenbegroting 3 miljoen euro extra beleidskredieten voor ontwikkelingssamenwerking werden ingeschreven. De overschrijving van 1,6 miljoen euro voor noodhulp vanuit de begroting voor Algemeen Buitenlands Beleid, waar de minister het eerder over had, resulteert, samen met die stijging van 3 miljoen euro, in een budget van 21,8 miljoen euro, tegenover 17,5 miljoen euro in 2006.

Het extra budget van 3 miljoen euro is gealloceerd op basisallocatie 35.02 “subsidies ter ondersteuning van allerhande initiatieven in verband met de realisaties van projecten, programma's en investeringen in het kader van de Vlaamse samenwerking met regio's en landen in ontwikkeling”. Dit extra budget gaat, zoals de commissieleden weten, naar het derde partnerland Malawi.

Basisallocatie 43.02 “subsidies aan gemeentebesturen inzake een sensibiliseringsbeleid voor ontwikkelingssamenwerking”, wordt in 2007 eenmalig op nul gezet – een maatregel die voortvloeit uit het decreet zelf – en het beleidskrediet wordt ten belope van 2 miljoen euro overgeschreven naar onder meer de hoger genoemde basisallocatie 35.02, subsidies voor duurzame ontwikkeling, meer bepaald 1.587.000 euro, en naar bestaansmiddelen, meer bepaald 195.000 euro. Het decreet over de convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking bepaalt immers dat in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen geen convenants kunnen worden gesloten. De gemeenteraden moeten dus, na advies van de bevoegde gemeentelijke adviesraad en voor 21 oktober 2007, beslissen om een convenant 2008-2010 aan te vragen. Daarom wordt voor 2007 geen vastleggingskrediet voorzien. De aldus vrijgekomen beleidsruimte wordt echter ten volle benut, aangezien de kredieten in kwestie op

andere basisallocaties binnen hetzelfde programma worden aangewend.

Volledigheidshalve wijst de minister er ook nog op dat via artikel 90 van het programmadecreet een begrotingsfonds voor ontwikkelingssamenwerking wordt gerealiseerd, dat eventuele terugvorderingen mogelijk maakt en dat dergelijke terugvorderingen ook binnen de sector van de ontwikkelingssamenwerking houdt.

Er zijn gelukkig weinig terugvorderingen, maar het is altijd mogelijk dat een project in een van de ontwikkelingslanden slecht wordt geëvalueerd of gewoon niet wordt uitgevoerd. Tot nog toe kwam dit budget, conform de algemene begrotingsregels, terug in de totale budgetpot. Dankzij dit artikel in het programmadecreet kunnen die bedragen, als ze worden teruggevorderd, echter opnieuw integraal worden aangewend voor ontwikkelingssamenwerking.

B. Toelichting bij de beleidsbrief Ontwikkelingssamenwerking

De minister herhaalt vooreerst heel kort de algemene uitgangspunten die ten grondslag liggen aan het Vlaamse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking: Vlaanderen sluit zich aan bij de internationale inspanningen en de millenniumdoelstellingen en streeft naar maximale beleidscoherentie.

Voor wat 2006 betreft, kunnen een paar opmerkelijke realisaties worden vermeld. Zo onder andere de publicatie van het eerste jaarverslag van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking in april 2006 en de goedkeuring van zes educatieprojecten. Er waren meer goede projecten maar er was niet voldoende geld om ze allemaal te betoelagen. Er was ook de verhoogde toelage voor IPS en Mo* Magazine en de uitreiking van de tweede Noord-Zuid Persprijs.

In 2007 wil de minister een grotere toegankelijkheid van de website realiseren en komt er ook een nieuwe oproep tot projectvoorstellen. Er komt een gezamenlijke nieuwssite Mo* en IPS en de derde Noord-Zuid Persprijs zal worden uitgereikt.

Inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen, handel en ontwikkeling, werden stappen gezet die van fundamenteel belang zijn voor de ontwikkelingsamenwerking. Op die manier wordt bijgedragen tot het creëren van een middenklasse in die landen.

Minister Bourgeois somt enkele van die initiatieven op: gerichte acties tijdens de Week van de Fair Trade; de financiering van het pilootproject '4C' (Common Code for the Coffee Community) voor een bedrag van 100.000 euro; het optrekken van de budgetten tot 238.000 euro voor de vzw Ex-Change en de daaraan gekoppelde voorwaarde om minstens 30 van de 100 zendingen te laten plaatsvinden in Zuidelijk Afrika; het uitschrijven van een aanbesteding voor een subsidie van 300.000 euro voor Helpdesk Import Vlaanderen en de keuze terzake voor het project van UNIZO; het opstarten van het Waarborgfonds Microfinanciering en het toekennen van de eerste waarborgen in dat kader.

In 2007 is het de bedoeling om de Week van de Fair Trade uit te breiden tot de hele Vlaamse overheid en een studiedag over keurmerken in de koffiesector te organiseren. Er zal ook worden onderzocht of er een budgettaire groeipad kan worden gerealiseerd voor Ex-Change. Er volgt ook een nieuwe storting in het Waarborgfonds.

In 2006 zijn er voor de gemeentelijke ontwikkelingsamenwerking en de vierde pijler 20 nieuwe convenants afgesloten voor de periode 2006-2008. Wegens de gemeenteraadsverkiezingen zijn er, zoals hoger reeds gezegd, geen nieuwe oproepen geweest. In het decreet is dat ook zo bepaald. Er is ook beleidsvoorbereidend onderzoek gedaan met betrekking tot de vierde pijler.

De nieuwe gemeentebesturen kunnen voor 1 oktober 2007 dossiers indienen voor de periode 2008-2010. Er zal een bijeenkomst worden georganiseerd met Vlaamse actoren in de vierde pijler. Er zal eveneens getracht worden een vormingstraject op punt te zetten voor de organisaties die actief zijn in de vierde pijler, die een enorme ontwikkeling kent. Deze initiatieven worden doorgaans ontplooid door en zijn verbonden met Vlaamse verenigingen, vriendengroepen, bedrijven en instellingen, die ontwikkelingssamenwerking niet als hun hoofdopdracht hebben.

Na dit overzicht van de ontwikkelingsamenwerkingsinspanningen in Vlaanderen, vormt de Zuidwerking het volgende belangrijke punt. Onder de sectorale prioriteiten in het licht van de millenniumdoelstellingen vallen: voedselzekerheid en landbouw, onderwijs en werkgelegenheid van jongeren, volksgezondheid, strijd tegen HIV/AIDS, handel, ondernemerschap en ontwikkeling, en humanitaire bijstand.

In 2006 ging 27 percent van het budget voor de sectorale prioriteiten naar voedselzekerheid en landbouw, 40 percent naar volksgezondheid, 25 percent naar aidsbestrijding en 8 percent naar handel, ondernemerschap en ontwikkeling.

Voor Zuid-Afrika kwam in 2006 de uitvoering van de strategienota voor 2005-2009 volop op dreef. De eerste drie programma's werden opgestart en het vierde programma – de hiv-preventie voor jongeren op het platteland in de provincie Vrijstaat – is nu geformuleerd. In 2007 wordt het meerjarenprogramma verder uitgevoerd en wordt er werk gemaakt van de voorbereiding van de tussentijdse evaluatie.

Een tweede partnerland is Mozambique. De eerste jaarlijkse consultatie werd gehouden in mei. De Vlaamse Regering heeft de daaruit voortvloeiende strategienota 2006-2010 goedgekeurd. De president en enkele ministers van Mozambique hebben een bezoek gebracht aan Vlaanderen. Er werd een eerste bijdrage van twee miljoen euro geleverd aan de sector-wide approach of SWAp. Daarnaast werd er ook een externe evaluatie uitgevoerd van de indirecte samenwerking. Wat dat betreft, wordt er samengewerkt met de Deense coöperatie (DANIDA – Danish International Development Agency). De Vlaamse gezondheidswerking is geconcentreerd in de provincie Tete. Daar wordt op een gestructureerde manier samengewerkt met de Denen. Vlaanderen zal er één districtshospitaal helpen uitbouwen in het kader van de projectwerking. Daarnaast zijn er ook bijkomende hulpverleners en wordt er eigen gezondheidspersoneel opgeleid. Dat gebeurt op uitdrukkelijke vraag van de minister van Volksgezondheid van Mozambique, die zwaar wil investeren in de man- en vrouwkracht aldaar. In Mozambique is er heel weinig brain-drain van medici en ander personeel. Voor minister Bourgeois loont het dan ook zeker de moeite te investeren in die opleiding.

In 2007 wordt een tweede bijdrage van twee miljoen euro geleverd aan de SWAp. Er volgt een identificatie en formulering van het programma voor onderwijs en beroepsopleiding, voornamelijk voor gezondheidswerkers. Ten slotte komt er een extra personeelslid van VAIS (Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking) in Maputo.

Op basis van objectieve criteria werd Malawi gekozen als nieuw partnerland. De heer Peter Piot van UNAIDS was daarover heel enthousiast. In vergelijking met andere landen krijgt Malawi heel wei-

nig donaties. Het doet ernstige inspanningen om te komen tot good governance. Het heeft grote noden en kampt met ernstige problemen inzake aids. De eerste officiële contacten en verkennende zendingen hebben plaatsgehad. Via UNAIDS gebeurde een eerste bijdrage van 1 miljoen euro.

Het is de bedoeling om in 2007 een 'memorandum of understanding' te ondertekenen en een nieuw programma voor voedselzekerheid te formuleren en op te starten. Daarvoor wordt een bedrag van drie miljoen euro uitgetrokken. De nood is heel groot. In 2002 en 2005 was er ten gevolge van een grote droogte een enorme hongersnood. Op dit moment is de toestand stabiel. Het belangrijkste landbouwproduct – maïs – blijft echter zeer kwetsbaar. Bovendien zijn de prijzen erg hoog. De Vlaamse expertise inzake voedselzekerheid zal er volgens de minister dan ook zeer goed van pas komen.

Wat de initiatieven van internationale organisaties in Zuidelijk Afrika betreft, heeft Vlaanderen in 2006 een kaderakkoord afgesloten met UNAIDS. Vlaanderen wordt meer een meer een zeer gewaardeerde partner. Dat geldt ook met betrekking tot Malawi, al gaat het daar 'maar' over drie miljoen euro. De heer Piot stelt dat dit erg veel is voor een land als Malawi. Daarnaast was er een bijdrage van 300.000 euro aan de Wereldgezondheidsorganisatie voor het bestrijden van reproductieve gezondheidsproblemen.

In 2007 wordt uitvoering gegeven aan het kaderakkoord met UNAIDS en worden de onderhandelingsopgevolgd over het sluiten van een Economische Partnerschapsovereenkomst (EPA – Economic Partnership Agreement) tussen de Europese Unie en Zuidelijk Afrika.

Wat de instrumenten en actoren betreffen, was de oprichting van VAIS op 1 april 2006 heel belangrijk voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, ook al gaat het om een klein agentschap. Op 13 november laatstleden werd door de Vlaamse Regering een ontwerp van kaderdecreet houdende de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking goedgekeurd. Op 22 november werd een nieuw kantoor geopend in Maputo.

In 2007 moet een beheersovereenkomst in werking treden met het agentschap. Er moet ook een raadgevend comité worden opgericht. De middelen voor de ontwikkelingssamenwerking zullen stijgen met 20 percent. Tussen 2003 en 2007 is de begroting van 15

miljoen euro naar meer dan 20 miljoen euro gegaan. In 2006 ging 63 percent daarvan naar de Zuidwerking, 11 percent naar gemeenten, 11 percent naar organisaties noordwerking, 5 percent naar sensibilisatie en educatie en 4 percent naar loonsubsidies voor ex-DAC'ers. In 2007 gaat 72 percent naar de Zuidwerking.

III.2 Bespreking

A. Vragen en opmerkingen van de leden

A.1 Tussenkomsst van de heer John Vrancken

De heer *John Vrancken* meent dat deze beleidsnota niet zo veel verschilt van die van vorig jaar. Hij benadrukt dat de kritieken die hij erop zal formuleren bedoeld zijn om tot een beter bestuurlijk beleid te komen, men mag er zeker niet uit afleiden dat het Vlaams Belang tegen ontwikkelingssamenwerking zou zijn. Hij was terzake overigens aangenaam verrast door de uiteenzetting van mevrouw Smet – tijdens de bespreking van het algemeen buitenlands beleid – over de responsabilisering van de ontvangende landen voor wat betreft het democratiseringsproces in hun land.

Minister Bourgeois heeft het in zijn beleidsbrief over het HIV/AIDS-beleid. Het slecht bestuurlijk beleid terzake zorgt mee voor een verslechtering van de aidsproblematiek in Zuid-Afrika, vindt de heer Vrancken. Want ondanks al het geïnvesteerde geld, is er geen merkbare vooruitgang. De Zuid-Afrikaanse regering speelt hierin een zeer belangrijke rol omdat ze nalaat een informatiecampagne te voeren bij haar burgers.

Minister Bourgeois stelt in zijn beleidsbrief onder de noemer 'Vlaanderen sensibiliseert', dat nieuwe projecten zullen worden ondersteund. De heer Vrancken wil weten over welke projecten het gaat. Er komt een gezamenlijke nieuwssite van MO* Magazine en IPS waarin naast de Noord-Zuidproblematiek, ook milieu, mensenrechten en minderheden aan bod zullen komen. Er zou zijns inziens toch meer duidelijkheid over deze thema's moeten komen.

Wat betreft het maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaam handelen met Fair Trade en het label Max Havelaar, moeten ook andere keurmer-

ken een kans krijgen zodat een monopolie van Max Havelaar kan worden uitgesloten. Het bijna verplicht opleggen van Fair Tradeproducten aan onze overheidsinstellingen, heeft volgens de spreker veel weg van een staatsgeleide economie, en dat kan toch de bedoeling niet zijn. Ook de term 'smaakbaar' is overigens niet juist, gezien de koffie in kwestie helemaal niet smaakbaar is. In meer algemene zin moet men volgens hem de ontwikkelingslanden ondersteunen bij het produceren van de juiste verbruiksgoederen, wat ook de EU-benadering is. Goederen die op de markt met andere kunnen concurreren en die niet gefinancierd worden omwille van het financieren zelf.

De heer Vrancken wil weten of er al resultaten zijn met betrekking tot de Common Code for the Coffee Community. Hij vraagt of er aan zo'n code gedacht wordt voor andere Fair Tradeproducten en of de HACCP-normering (Hazard Analysis and Critical Control Point) wel gevolgd wordt bij het op de markt brengen van deze voedingsproducten.

De heer Vrancken vindt ook dat het weinig zin heeft om voedselprogramma's en landbouw te stimuleren als de Zuid-Afrikaanse overheid zelf de slagader van de landbouw doorknipt. Het landbouwhervormingsprogramma onteigent de boerderijen van blanke boeren en 'geeft' ze dan aan de zwarten. Die landbouwbedrijven worden gewoon leeggeplunderd, de oogst wordt verwaarloosd en de voedselvoorziening en de werkgelegenheid komen in het gedrang. Zuid-Afrika dreigt zo de weg van Zimbabwe op te gaan.

In januari 2006 heeft de heer Vrancken aan minister Bourgeois bevraagd inzake de overheveling van de federale middelen voor ontwikkelingssamenwerking, om een optimaal beleid te kunnen voeren. Hij wil weten of er ondertussen vooruitgang is geboekt inzake de verdere regionalisering van de ontwikkelingssamenwerking en wat de Vlaamse Regering nog zal doen nu de federale verkiezingen in zicht zijn en de lijst met communautaire eisen wordt opgesteld.

A.2 Tussenkomsst van de heer Jan Loones

De heer *Jan Loones* vindt dat de beleidsbrief erg degelijk is en een goed overzicht geeft van wat er gebeurd is in het voorbije jaar en van de plannen voor de toekomst. Hij uit ten algemenen titel zijn waardering maar wil toch enkele knelpunten aanhalen. Hij is blij met de stijging van het budget met 20 percent,

maar hij vindt de middelen nog altijd te beperkt. De structuren zijn goed uitgebouwd. Hij vermeldt dien-aangaande uitdrukkelijk de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB). Er is intussen ook het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS), waardoor Vlaanderen reeds de noodzakelijke structuur heeft om in de toekomst meer bevoegdheden op te nemen. Hij wil weten hoever het staat met die defederalisering. Hij hoopt dat de Vlaamse Regering daarover een eendrachtig standpunt inneemt. Zulks is ook noodzakelijk in het licht van de blijvende, en onterechte, kritieken die vanuit de organisaties voor ontwikkelingssamenwerking worden geformuleerd ten aanzien van de Vlaamse aspiraties.

De heer Loones vond de 11.11.11-campagne dit jaar bijzonder sterk. De affiche (een lokale boer die stikt in een ajuin) toont aan dat het probleem bij uitstrek de onrechtvaardige subsidiëring is, waardoor landen onmogelijk hun eigen markt kunnen ontwikkelen. We drinken eerlijke koffie en die smaakt, maar er zijn nog zo veel producten die ons dagelijks zouden smaken en ons doen denken aan wat het Zuiden is. Maar deze landen wordt het zelfs onmogelijk gemaakt om op hun eigen markten op een normale manier handel te drijven. Dat is volgens de heer Loones een echte schande. We zijn een landbouwland, dus zeker in de standpunten van de minister van Ontwikkelingssamenwerking moeten we daarover duidelijkheid geven.

De heer Loones waardeert het convenantbeleid met de gemeenten. Gemeenten zijn echt de partners van de Vlaamse overheid voor de ontwikkelingseducatie, de sensibilisatie en de capaciteitsopbouw en hebben via de stedenbanden vaak ook directe contacten. Doordat 2007 een verkiezingsjaar is, kon twee miljoen euro worden bespaard. De heer Loones vraagt of die gelden op de een of andere manier kunnen worden toegevoegd aan de middelen voor volgend jaar.

A.3 Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* is tevreden over het feit dat de informatie over wat onder de verschillende begrotingsallocaties wordt begrepen al iets duidelijker is dan de vorige jaren het geval was. In de beleidsbrief worden trouwens ook de doelstellingen duidelijker omschreven en wordt ingegaan op de millenniumdoelstellingen, die bijna allemaal concreet worden overlopen. Dit is bijzonder positief.

Als de beleidsbrief en de begroting worden bekeken met de drie bestaande decreten in het achterhoofd – het decreet over ontwikkelingseducatie, het decreet over de gemeentelijke convenants en het decreet over het Waarborgfonds voor microfinanciering – kan mevrouw Poleyn zich desalniettemin niet ontdoen van een zekere bezorgdheid. Ontwikkelingseducatie is volgens mevrouw Poleyn heel belangrijk, want hierdoor kan men verbondenheid tussen Noord en Zuid creëren. Door het inzicht dat mensen krijgen in de wereldverhoudingen, ontstaat een draagvlak en wordt het wereldburgerschap gestimuleerd. De spreker heeft soms het gevoel dat de minister niet echt gelooft in ontwikkelingseducatie, zeker als men het belang van een gegeven aftoetst aan de financiële middelen die ervoor worden ingezet. In de beleidsbrief stelt de minister dat een aantal interessante projecten worden doorgeschoven naar het budget van volgend jaar. Volgens mevrouw Poleyn waren voor dit jaar toch meer middelen ingeschreven. Zij vraagt wat met het verschil is gebeurd. Als er toch zo veel kwaliteitsvolle aanvragen waren, lijkt het haar logisch om het budget op te trekken, om op die manier voldoende kwaliteitsvolle projecten inzake ontwikkelingseducatie te kunnen steunen.

Het thema van de ontwikkelingseducatie was vorig jaar “handel en ontwikkeling”. Mevrouw Poleyn vraagt de minister welke thema’s hij voor de volgende jaren mogelijk acht. Volgend jaar zal hetzelfde thema allicht behouden blijven, zodat de projecten de kans hebben om een subsidie te krijgen. Mevrouw Poleyn vraagt zich terzake ook af of het niet interessanter zou zijn om het thema gewoon weg te laten en vernieuwende projecten inzake ontwikkelingseducatie mogelijk te maken. Het feit dat het om jaarlijkse projectmatige subsidiëring gaat en niet om een structurele subsidie, is een beperking en zorgt voor een sterke focus op één thema per jaar. Dit in het decreet ingeschreven element lijkt nu toch wat al te beperkend te werken.

Sinds 2004 bestaat ook het decreet op de gemeentelijke convenants, waarvoor de gelden zijn voorzien op basisallocatie 43.02. Aangezien we in een verkiezingsjaar zitten, waardoor geen nieuwe convenants kunnen worden gesloten, worden de middelen herverdeeld over andere basisallocaties. Mevrouw Poleyn vraagt of de basisallocaties waarvoor de middelen werden verhoogd door de verdeling van de middelen voor de convenants, volgend jaar dan opnieuw zullen dalen. Zij drukt haar vrees uit dat voor de convenants de facto een budgettaire status quo zal ontstaan, hoewel

steeds meer gemeenten interesse hebben om in het project te stappen.

Mevrouw Sabine Poleyn is ook bijzonder tevreden dat dit jaar het Waarborgfonds voor microfinanciering van start is gegaan en dat het comité werd opgericht. Zij vergelijkt het budget van 248.000 euro met het budget van de Helpdesk Import Vlaanderen, wat ook een interessant nieuw initiatief is van de minister, en het budget van de nieuwe vzw Ex-Change en vraagt zich af of een waarborgfonds, dat toch een fundamenteel fonds moet zijn, aangezien het ondersteuning moet bieden in noodgevallen, voldoende zal worden aangevuld als telkens datzelfde budget van 248.000 euro wordt gehanteerd.

Over deze thema's werd door het parlement al een decreet goedgekeurd, waardoor het volgens mevrouw Poleyn meteen ook thema's zijn die iets belangrijker zijn voor het Vlaamse ontwikkelingsbeleid. Zij vraagt aan minister Bourgeois de bevestiging dat deze thema's belangrijk genoeg zijn om er de nodige budgetten voor in te schrijven.

Mevrouw Poleyn is tevreden dat "het Zuiden in de media" als thema in de beleidsbrief werd opgenomen, ook al is haar voorstel van resolutie hierover nog niet goedgekeurd. In dat voorstel doet mevrouw Poleyn een aantal suggesties op langere termijn, die jaarlijks herhaald kunnen worden. Zij vindt het positief dat minister Bourgeois dat doet voor de persprijs, maar wil op een later moment ook nog andere suggesties bediscussiëren.

Vorig jaar werd door het HIVA een onderzoek uitgevoerd over de vierde pijler. Mevrouw Poleyn zou graag het resultaat van het HIVA-rapport in deze commissie kunnen bespreken. Temeer daar minister Bourgeois heeft aangekondigd dat hij een bijeenkomst wil organiseren met allerlei actoren. Het zou dan ook interessant zijn dat het parlement iets vroeger het resultaat van het onderzoek kent. Het doel van de bijeenkomst is volgens de minister het opstarten van een vormingstraject op maat. Voor mevrouw Poleyn is het niet duidelijk wat daarmee wordt bedoeld, voor wie het bestemd is en wie de vorming organiseert.

Mevrouw Poleyn is ook tevreden met de nadruk op coherentie, ook binnen de Vlaamse Regering, tussen de verschillende beleidsdomeinen die met internationale samenwerking te maken hebben. In de vorige

beleidsbrief of in de beleidsnota was zelfs sprake van een coherentietoets, een instrument om de coherentie te bewerkstelligen. Mevrouw Poleyn vraagt hoe de coherentie binnen de regering zal worden gegarandeerd en wat de stand van zaken is in verband met de coherentietoets.

Tot slot wil mevrouw Poleyn nog even polsen naar de evaluatie van het VVOB door de Inspectie van Financiën. Die had gesuggereerd een degressief financieringsscenario op te stellen voor de komende jaren. Er zou echter nog geen formele beslissing zijn van de Vlaamse Regering die dit of een ander scenario onderschrijft. Van de minister had zij dan ook graag vernomen wanneer er vanuit de Vlaamse Regering duidelijkheid zal worden verschaft over de meerjarenfinanciering van de VVOB.

A.4 Tussenkost van mevrouw Anne Marie Hoebeke

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* drukt ten algemene titel haar appreciatie uit voor de grote lijnen van de beleidsbrief, maar ze heeft wel een aantal vragen. Op bladzijde vijf stelt minister Bourgeois bijvoorbeeld dat er voor de Noordwerking zes projecten geselecteerd zijn. De vraag is nu welke die projecten zijn en of zij verschillende mediakanalen bestrijken.

Wat de helpdesk Import Vlaanderen betreft, vraagt mevrouw Hoebeke zich af of er ook wordt gedacht aan de Zuid-Zuid-kmo's en of er stimuli bestaan voor de Zuid-Zuidhandel. Die loopt vaak veel minder vlot dan de handel vanuit ontwikkelingslanden naar Europa. De bedoeling is dat de helpdesk startklaar is tegen midden 2007, hoewel daar geen sprake meer van is in de acties voor 2007. Mevrouw Hoebeke vermoedt dan ook dat die helpdesk de facto klaar is. Kan de minister haar hierover duidelijkheid verschaffen?

Wat Malawi betreft, vraagt mevrouw Hoebeke de minister of hij zicht heeft op de grootste noden die moeten worden gelenigd en waar de inbreng vanuit Vlaanderen de grootste impact kan hebben.

Basisallocatie 12.32 "overeenkomsten in het kader van de sensibilisatie en educatie-acties inzake ontwikkelingssamenwerking" wordt slechts voor 38 percent aangewend. Mevrouw Hoebeke vraagt zich dan ook af of het feit dat er geen projectvoorstellen zijn bin-

nengekomen niet betekent dat er bij de ngo's andere instrumenten moeten worden ingezet om dit bekend te maken.

B. Antwoorden van de minister

Aangaande de vraag in verband met good governance, antwoordt minister *Geert Bourgeois* dat door Vlaanderen terzake de Paris Declaration wordt onderschreven. Die omvat die hele responsabiliseringsidee en gaat uit van de principes van good governance. Dit principe wordt vastgelegd in alle Vlaamse samenwerkingsakkoorden. Het gaat dus over internationale normen. Ook op internationaal vlak wordt steeds meer van die landen gevraagd dat ze zelf ook budgetten vrijmaken, bijvoorbeeld in de strijd tegen aids. Zelfs een straatarm land als Malawi probeert zijn verantwoordelijkheid te nemen.

De strijd tegen HIV/AIDS is van primordiaal belang. De noden inzake onderwijs, infrastructuur, voedselzekerheid en volksgezondheid zijn evidentelijkerwijs ook heel groot, maar de effecten van aids zijn dermate dramatisch dat prioritair aandacht moet worden besteed aan die problematiek. Anders raken die landen nooit uit hun vicieuze cirkel. Aids is een pandemie die demografisch hetzelfde effect heeft als een wereldoorlog. Het westen beseft dat nog veel te weinig. Er zijn momenteel miljoenen wezen, en dat in een economie waar de gemiddelde leeftijd ongeveer veertig jaar bedraagt. Het is in feite zelfs erger dan een wereldoorlog waarin vooral de mannen sneuvelen. Bij aids verdwijnt vaak een hele middengeneratie, met alle gevolgen vandien. Minister Bourgeois is het dan ook niet eens met de stelling dat dit louter toe te schrijven is aan een slecht bestuurlijk beleid. Aids is een wereldwijde problematiek die ook oprukt in andere landen, zelfs in landen waar al een merkbare vooruitgang was geboekt zoals Thailand. Daar is één aspect, namelijk prostitutie, bestreden maar keert aids terug via andere verspreiders.

In Zuid-Afrika is de Vlaamse Regering momenteel heel actief op het vlak van aidsbestrijding. Ook de vicepresident van Zuid-Afrika maakt er nu een duidelijke beleidsprioriteit van. Er is dus wel degelijk sprake van een kentering in de houding van de Zuid-Afrikaanse regering terzake.

Er was ook een vraag over de thema's die aan bod komen binnen MO* en IPS. De minister zal die bezorgen en aan het verslag laten toevoegen.

Wat de duurzame handel betreft, vindt de minister dat de heer Vrancken toch wel een reusachtige gedachtesprong maakt wanneer hij beweert dat Vlaanderen met het promoten van keurmerken verglijdt in een staatsgeleide economie. Iedereen heeft belang bij duurzame handel. Steeds meer bedrijven zetten die stap. Onlangs bracht de minister een bezoek aan een grote weverij van handdoeken, die er prat op gaat dat ze op eigen initiatief een label van duurzame handel heeft verworven. Voor ondernemingen wordt duurzame handel een verkoopargument, een manier om zich te positioneren. Wie die kaart trekt, trekt een correcte kaart, heeft respect voor de grondstoffen en voor de geleverde arbeid, en gaat in tegen kinderarbeid en andere misbruiken. De minister begrijpt dan ook niet dat de heer Vrancken in deze termen als "staatsgeleide economie" in de mond neemt, terwijl de Vlaamse Regering louter vanuit ethische motieven opereert.

De 4C-code (Common Code for the Coffee Community) is een pilootproject met een GTZ, het Duitse agentschap voor ontwikkelingssamenwerking, waarover in deze commissie reeds eerder omstandig is gesproken. Er komt binnen het 4C-gegeven, naast koffie, mogelijks nog een uitbreiding voor cacao.

Wat de splitsing van ontwikkelingssamenwerking betreft, is het standpunt van de Vlaamse Regering genoegzaam bekend. De minister heeft in het begin van dit jaar al eens geantwoord op een vraag om uitleg van de heer Vrancken daarover. De minister wijst erop dat er nog steeds geen beweging zit in dit dossier, omdat de federale regering deze afspraak, tegen haar eigen regeerakkoord in, niet uitvoert. De Vlaamse Regering heeft terzake niet de macht of de nodige instrumenten in handen. Om dit te realiseren moet immers een bijzondere wet worden goedgekeurd. In het Vlaamse regeerakkoord staat dan ook dat dit een punt wordt voor de staatshervorming in 2007.

De minister dankt de heer Loones voor de positieve appreciatie. De minister zegt dat voor wat hem betreft en wanneer er daarvoor voldoende steun is vanuit de meerderheidspartijen, het budget voor ontwikkelingssamenwerking gerust groter mag worden. Hij wil er daarbij wel op wijzen dat hij toch al een stijging heeft verkregen in de meerjarenbegroting, die niet was gepland. Het mag natuurlijk altijd meer zijn. Zo kan Vlaanderen, via sensibilisatie via MO*, IPS, media-acties enzovoort, met een grote betrokkenheid werken in het Zuiden en er meer in slagen om over alle lagen van de bevolking heen, en ook in kringen van ondernemers, heel wat initiatieven te nemen.

Met het VAIS kan Vlaanderen op een professionele manier eventuele toekomstige budgetstijgingen verwerken. Als de defederalisering effectief wordt, hebben we een agentschap dat zulks op een professionele manier kan verwerken.

Wat de VVOB betreft, kan de minister meedelen dat er nog geen regeringsbeslissing is: er wordt gewacht op de nieuwe missie van de VVOB die hem dra zal worden voorgelegd en die dan op de regeringstafel zal komen.

De minister merkt op dat er in de 11.11.11-campagne dit jaar toch al een aantal aandachtspunten zijn inzake landbouw.

De minister heeft het vervolgens over het budget voor de gemeenten. Door de stand-still ten gevolge van de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 is er daarvoor momenteel ruim voldoende budget. Als er in de nabije toekomst meer vragen van gemeenten komen die ook de stap willen zetten naar een convenant, dan zal het budget moeten worden aangepast. De minister wijst er daarbij wel op dat er decretaal toch een soort drempel voor de gemeenten is ingebouwd, kwestie van een kwalitatief engagement te kunnen garanderen. Van de gemeenten wordt dan ook een serieuze inspanning gevraagd, zowel wat betreft het budget als de bestaffing en de werking (o.a. een gemeentelijke Noord-Zuidraad). Het is evident dat de normen niet zullen worden verlaagd, anders worden puur subsidies uitgedeeld om bijkomende kanalen te creëren om aan een Zuidwerking te doen, wat niet de bedoeling is. Die subsidies kan de overheid dan beter centraliseren en zelf toekennen. De gemeenten die de inspanning leveren om te voldoen aan de gestelde voorwaarden en die finaal instappen, zullen echter zeker aan bod komen en dat zal budgettair hoe dan ook worden opgevangen.

Ter attentie van mevrouw Poleyn bevestigt de minister dat hij wel degelijk gelooft in de Noordwerking. Dit belet evenwel niet dat de Zuidwerking voor hem wel degelijk de belangrijkste pijler is. Dit is overigens de evidentie zelve. Er werden terzake de Noordwerking overigens ook nieuwe klemtonen gelegd. Zo worden ook andere aspecten ontwikkeld, namelijk handel en ontwikkeling en sensibilisering. Wat betreft de uitvoering van de andere decreten wordt voorzien in de nodige middelen, met name voor wat de problematiek van de microfinanciering betreft.

Op de opmerking van mevrouw Poleyn dat het inzake sensibilisatie misschien beter is zonder een thema te werken, antwoordt de minister dat daar nog geen

beslissing over genomen is. Hij staat in elk geval open voor de bemerking dat thematisch werken een tweesnijdend zwaard is, dat ook een zekere beperking inhoudt. Maar een thema biedt anderzijds ook voordelen: het maakt het gemakkelijker om de zaak te beoordelen. De minister noteert echter de suggestie van mevrouw Poleyn en is desgewenst bereid om hierover te gepasten tijde eens te brainstormen.

Wat betreft de gemeentelijke convenants, zal volgend jaar inderdaad opnieuw een switch moeten worden gemaakt in de begroting. Het is niet omdat er dit jaar, ten gevolge van de gemeenteraadsverkiezingen, geen budget is, dat er volgend jaar geen komt. Als het betreffende budget groter moet zijn, kan dat volgens de minister worden opgevangen via de meerjarenbegroting.

Het Waarborgfonds kan volgens de minister absoluut niet worden vergeleken met bijvoorbeeld Ex-Change. Het is de bedoeling het Waarborgfonds van middelen te voorzien in een meerjarenbeweging. Er is al twee keer 248.000 euro in gekomen. Het is de bedoeling om het budget in elk geval in afdoende mate te doen stijgen, elk jaar opnieuw. Er zijn nu twee instellingen erkend, die beoordeeld zijn door de bevoegde commissie en wier activiteiten de Vlaamse overheid waarborgt.

De minister zal de HIVA-studie over de vierde pijler aan de leden bezorgen zodat er desgewenst over van gedachten kan worden gewisseld in en met deze commissie, die inderdaad als eerste hiervoor in aanmerking komt. Minister Bourgeois preciseert verder dat het onderzoek werd gevoerd met het oog op een conferentie. De minister meent dat het nuttig zou kunnen zijn om de initiatieven te helpen en er vorming voor te organiseren. Aan de vierde pijler zal normaliter geen financiële steun worden gegeven, anders wordt een nieuw budgettair fonds geopend waarvoor de middelen momenteel zeker niet voorhanden zijn. De minister is overtuigd dat een meerwaarde kan worden geboden voor professionele ondersteuning en vorming. De minister stelt derhalve voor hier een aparte gedachtewisseling met deze commissie aan te wijden, indien dat nuttig wordt geacht door de commissieleden.

Wat de coherentietoets betreft, wijst de minister erop dat in het decreet de coherentiebepaling is opgenomen, zodat ook het parlement daarop kan toezien.

De sensibilisatie wordt volgens de minister absoluut niet veronachtzaamd. Media-initiatieven, de Noord-

Zuid Persprijs en televisieprogramma's dragen daartoe bij. Er worden dus inspanningen geleverd op diverse terreinen.

In antwoord op de vraag van mevrouw Hoebeke over de zes geselecteerde projecten inzake Noordwerking, zegt de minister toe het overzicht van deze projecten te zullen laten bezorgen, zodat het desgevallend nog bij het verslag kan worden opgenomen.

Hij bevestigt dat ook de kmo's bij de Helpdesk Import Vlaanderen zitten en deelt mee dat de offerte van UNIZO terzake het heeft gehaald. Er zal specifiek aan Zuid-Zuidwerking worden gedaan. Exchange kan daar ook een belangrijke rol in spelen. Via deze organisatie helpen tientallen Vlaamse vrijwilligers, mensen met kennis en expertise – het weze ondernemers of kaderleden of ingenieurs en andere technici op rust, maar ook actieven tijdens hun vakantie – bedrijven in het Zuiden met hun diverse problemen (budgettaire problemen, technische problemen, marketingplannen e.d.m.). Met een kleine inspanning creëert men een grote hefboom die bijdraagt tot de ontwikkeling van de Zuid-Zuidhandel en de Zuid-Noordhandel. De minister vindt de steun daarvoor zeer belangrijk. Een van de grote problemen in veel van die landen is immers de opbouw van een tussenkader tussen enerzijds de grote massa die tal van problemen heeft in verband met scholing, expertise, ontbreken van skills enzovoort, en anderzijds het bestuur dat vaak in handen is van een sterke elite. Wat Vlaanderen groot heeft gemaakt, namelijk de middenklasse van kmo's en micro-ondernemingen, bestaat daar vaak niet.

Het antwoord op de vraag over de aanwendingsgraad van basisallocatie 12.32 zal de minister laten bezorgen aan de commissie.

De heer *John Vrancken* wenst in te pikken op de stelling van de minister dat Vlaanderen zich niet gaat mengen in de interne politieke werking van de ontvangende landen. Hij verwijst naar pagina 18 van de beleidsbrief: "Hierbij zal ik tevens aandacht hebben voor de preventie van geweld, aansluitend met lopende initiatieven in Zuid-Afrika." De heer Vrancken vraagt zich af hoe de minister dat wil realiseren in een land waar het geweld en de criminaliteit de pan uit swingen en waar de overheid het geweld niet kan of wil indijken. Hij vraagt zich ook af wat die lopende initiatieven zijn.

Minister *Geert Bourgeois* antwoordt daarop dat dit geen inmenging is in justitiële of politionele bevoegdheden van Zuid-Afrika. Het gaat om projecten, bijvoorbeeld om jonge meisjes en vrouwen meer weerbaarheid te geven. Het is niet de bedoeling dat

Vlaanderen zich gaat mengen in de interne rechtshandhaving. Ten algemenen titel wil de Vlaamse Regering zich niet bemoeien met de interne politiek, qualitate qua, van haar partnerlanden.

III.3 Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

Artikel 12 (programma 12.20)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

Artikel 25

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel

AFDELING I

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt het programma 12.20 "Ontwikkelingssamenwerking" aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

AFDELING III

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt de begroting van de DAB Waarborgfonds Microfinanciering aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

DEEL IV : TOERISME

IV.1 Toelichting door de heer *Geert Bourgeois*, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

De minister verklaart eerst een aantal wijzigingen en nieuwigheden te zullen overlopen met betrekking tot het specifiek begrotingstechnische gegeven, waarna hij zal ingaan op de grote lijnen van de beleidsbrief.

A. Toelichting bij de uitgavenbegroting

Minister Geert Bourgeois geeft eerst een overzicht van de meest markante begrotingselementen voor volgend jaar.

Hij stelt dienaangaande dat er voor 2007 en 2008 telkens 2 miljoen euro gebudgetteerd is voor de jeugdherberg Antwerpen. Dit budget komt zowel terug in de vastleggingsmachtiging op basisallocatie 99.11 als in het daarbij horende betalingskrediet op basisallocatie 61.01 “dotatie aan het IVA Toerisme Vlaanderen voor investeringen”.

Daarenboven is in het kader van de meerjarenbegroting in 2 miljoen euro extra beleidsruimte voorzien voor toerisme. Een gedeelte gaat naar het bestaansmiddelenprogramma van het Departement Internationaal Vlaanderen, op het programma 12.1 “Algemeen Buitenlands Beleid” en een deel op het programma 49.2 “Toerisme”.

Hiervan is 60.000 euro bedoeld voor de versterking van de cel Toerisme op het departement, 60.000 euro als bijdrage in de werking van de strategische adviesraad binnen het departement (programma 12.1, basisallocatie 41.02), 100.000 euro op het programma Algemeen Buitenlands Beleid voor de cofinanciering van het steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek, 150.000 euro op een nieuwe allocatie voor het kasteel van Gaasbeek en andere toeristische projecten in de Vlaamse Rand (programma 49.2, basisallocatie 74.01).

De minister meldt verder dat basisallocatie 33.12 “subsidies ter ondersteuning van evenementen met toeristisch belang en/of internationale uitstraling” wordt verhoogd met 100.000 euro, wat onder meer zal worden ingezet ter ondersteuning van het project ‘Tafelen in Vlaanderen’.

Voor het Kunststedenactieplan wordt op een nieuwe basisallocatie 600.000 euro uitgetrokken.

Van de extra budgettaire ruimte gaat 894.000 euro via verschillende dotaties naar Toerisme Vlaanderen – en dat wordt ook opgenomen in de begroting van het agentschap: 55.000 euro verhoging van de allocatie “projecten toeristische tewerkstelling” (basisallocatie 41.02 op programma 49.2), 500.000 euro voor de versterking van de marketing binnenland en buitenland (opname in werkingsdotatie programma 49.2, basisallocatie 41.01), 200.000 euro voor de uitvoering, onder meer door aanwerving van extra personeel bij Toerisme Vlaanderen, van de decreten die

op stapel staan, zoals logies, reisbureaus en handhaving (opname in werkingsdotatie programma 49.2, basisallocatie 41.01).

Er is verder ook 100.000 euro voorzien voor de verhoging van de middelen ten behoeve van ‘Toerisme voor Allen’, prioritair te besteden aan de verhoging van subsidies, jeuginfrastructuur, programma 49.2, basisallocatie 99.11 en 61.01. En tot slot is er 39.000 euro voor initiatieven in verband met duurzaam toerisme, onder meer de operationalisering van het ecolabel, opgenomen in de werkingsdotatie, programma 49.2, basisallocatie 41.01.

B. Toelichting bij de beleidsbrief

In de beleidsbrief zijn de vier sporen terug te vinden die eerder al ontwikkeld waren in de beleidsnota. Spoor 1 omvat “een beleid met dieptewerking in functie van een maximaal toeristisch rendement”, spoor 2 “samenwerking met en voor alle toeristische actoren”. Spoor 3 en 4 luiden respectievelijk: “Vlaanderen als kwaliteitsbestemming op de kaart zetten” en “regelgeving met ruimte voor efficiënt toeristisch ondernemen”.

De minister wil bij wijze van inleiding kort nog wijzen op een aantal beleidsrelevante gegevens. In 2005 steeg het aantal toeristen, terwijl de inkomsten stabiel bleven. De verklaring daarvoor ligt in de trend naar kortere vakanties. De minister wil dus meer toeristen naar Vlaanderen halen om het dalende aantal overnachtingen te compenseren, onder andere door een aanwezigheid te creëren op nieuwe markten als China en India.

De minister gaat dan in op het eerste spoor: “een beleid met dieptewerking in functie van een maximaal toeristisch rendement”. In 2006 werd de basis gelegd voor een marketingplan buitenland en binnenland. In het binnenland heeft Toerisme Vlaanderen eerder een ‘platformfunctie’: dat wil zeggen een ondersteunende, stimulerende, richtinggevende functie. In het buitenland bestaat de kerntaak van Toerisme Vlaanderen uiteraard in het creëren en het onder de aandacht brengen van de sterke elementen van ons product, het ontwikkelen van die productmarktcombinatie en de aansluiting bij de nieuwe merkidentiteit, die eerder al aan bod kwam.

Wat 2006 betreft, wil de minister ook het Kunststedenactieplan vermelden, waarop hij verder in zijn uiteenzetting nog zal teruggekomen. De minister heeft het reeds gehad over de nieuwe merkidentiteit voor

Vlaanderen in het buitenland. Het is ook belangrijk dat Toerisme Vlaanderen daar voor de volle 100 procent aan meewerkt. Er is een kantoor in en een directe luchtverbinding met China. Verder was er in 2006 ook de RuiTerstudie: Ruimte voor Toeristisch ondernemen in Vlaanderen, die met name belangrijk is met het oog op het nieuwe structuurplan.

In 2007 komt men tot de uitvoering van het Kunststedenactieplan, met 600.000 euro aan additionele middelen en zullen de BTO's (Belgian Tourist Offices) in Italië, de Verenigde Staten en Japan worden omgevormd tot Vlaamse toerismekantoren. Er zal in 2007 ook aan marktverdieping worden gedaan op de bestaande markten: vanuit Parijs de regio van Nice en Marseille en vanuit Keulen de regio rond Berlijn en München. Er zal onderzoek worden gevoerd naar het marktpotentieel om ook die dichtbijge markten te kunnen bewerken. Er zal ook aan marktverkenning worden gedaan in Zwitserland, vanuit het kantoor in Wenen, en in Ierland, vanuit het kantoor in Londen. Ook in Rusland krijgt Toerisme Vlaanderen de opdracht om aan marktverkenning te doen. De kredieten voor buitenlandse marketing zullen in 2007 stijgen met een bedrag van 500.000 euro.

In de loop van 2007 wil de minister ook stappen vooruit zetten inzake het erfgoedtoerisme (een heel belangrijke markt waar nog veel kan gebeuren), inzake het cultuurtoerisme en uiteraard inzake ruimte voor toerisme, met het oog op het nieuwe structuurplan Vlaanderen.

Daarna gaat de minister dieper in op spoor 2: "Samenwerking met en voor alle toeristische actoren". In 2006 waren er een aantal initiatieven, zoals de Kustconvenant, met Westtoer, waarvoor in de periode 2006-2009 jaarlijks 800.000 euro wordt ingebracht. De beleidscel Toerisme bij het Departement Internationaal Vlaanderen is opgestart. Er werd onderzoek gedaan en ondertussen ook gepubliceerd naar het zakentoeerisme, de MICE-sector. De minister wijst er daarbij op dat het vijfjaarlijkse vakantieonderzoek voor het recreatieve segment nog maar gisteren aan bod kwam op een studiedag.

Minister Bourgeois drukt de hoop uit dat in 2007 het decreet Toeristische Samenwerkingsverbanden tot stand zal kunnen komen. Dit moet gebeuren – in samenwerking met minister Keulen – omdat er werd vastgesteld dat er op dat vlak een manco zat in het decreet Bestuurlijke Samenwerking. Er moeten diverse verbanden kunnen worden gecreëerd, ook

tussen provincies en gemeenten, waar bestuurlijk-decretaal nu eigenlijk geen adequate ruimte voor is.

Nog in 2007 wil de minister ook komen tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de provincies. In theorie had men die samenwerkingsovereenkomst voor een langere periode kunnen sluiten, maar in het licht van de provincieraadsverkiezingen en de vernieuwing van de besturen, was het logischer en gepaster om de bestaande samenwerkingsovereenkomst te laten lopen tot 2006 en te komen tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst vanaf 2007.

Eveneens heel belangrijk is dat de minister in 2007 wil komen tot het sluiten van de beheersovereenkomst met het agentschap Toerisme Vlaanderen. Het decreet op de strategische adviesraden komt aan de orde in 2007 en het steunpunt beleidsgericht onderzoek voor buitenlands beleid en toerisme gaat in 2007 van start met de nieuwe kredieten die hiervoor uitgetrokken zijn (cf. hoger).

De minister wil in 2007 ook komen tot een actieplan Toerisme in Brussel, waarbij hij heel speciaal aandacht wil hebben voor de samenwerking met de Vlaamse actoren in Brussel. Het is namelijk zo dat de stad Brussel, ondanks herhaalde verzoeken in die zin, nog steeds niet ingaat op de uitgestoken hand om mee te werken aan het Kunststedenactieplan. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat de Vlaamse Regering Brussel daarom links laat liggen, integendeel, Brussel is een toegangspoort, de stad is een topproduct bij de Vlaamse kunststeden. De Vlaamse Regering zal dus samen met de VGC, met Onthaal en Promotie Brussel en met de Brusselse privésector, die ook altijd wordt uitgenodigd, werk maken van de promotie van Brussel.

Op bladzijde 15 van de beleidsbrief staat daarom nogmaals uitgelegd welke heel concrete plannen er nu zijn voor het kantoor van Toerisme Vlaanderen op de Grasmarkt. Het pand op de Grasmarkt is nu uitsluitend in Vlaamse handen, want de Franse Gemeenschap heeft het verlaten. De minister wil daar echt aan toeristisch onthaal doen voor de vele buitenlandse toeristen die in Brussel op zoek zijn naar informatie over Vlaanderen maar ook voor de Vlamingen die naar Brussel komen. Genoeg redenen dus om die onthaalfunctie verder uit te werken.

Hij wil ook werk maken van de zichtbaarheid op de luchthaven van Zaventem en hij zal ook, voor het eerst, samenwerken met het spoor, tenminste als het

spoor daartoe bereid is. Ook daarmee legt de minister dus een nieuwe klemtoon. De eerste contacten daarover verliepen alleszins positief. Ook langs de autowegen, in de tankstations, wil hij waar mogelijk actie ondernemen voor het ter beschikking stellen van onthaalinformatie en dergelijke.

Minister Bourgeois gaat vervolgens verder in op het derde spoor: “Vlaanderen als kwaliteitsbestemming op de kaart zetten”. Op 8 mei 2006 werd het Fietsactieplan voorgesteld. Er werden een aantal initiatieven genomen en afspraken gemaakt met betrekking tot het cruisetoerisme, in verband met de beloodsing en in verband met de grenscontroleproblematiek, want op dat vlak dreigde Vlaanderen – ten gevolge van federale toestanden – in een slechte concurrentiepositie terecht te komen. Niet alles is reeds opgelost, maar ook hier is er hoop op vooruitgang.

In 2006 werd het Limburgplan uitgevoerd, met daarin, zoals aangekondigd in de beleidsnota, speciale aandacht voor het erfgoedtoerisme in Limburg, naar het voorbeeld van wat gebeurt in Spanje en Portugal met de paradores en de pousadas. De minister wil dat later ook elders in Vlaanderen invoeren. Hij denkt dat Vlaanderen heel wat troeven heeft op dat vlak, en Limburg zal daarin het voortouw kunnen nemen in het licht van het Limburgplan.

Ook was er bijzondere aandacht voor het actieplan Groene Gordel – Vlaamse Rand, met drie streekzoekerscentra en drie regionale infokantoren, vermeld in de beleidsbrief. In 2006 werd ook het actieplan voor de jeugdverblijfinfrastructuur verder ontwikkeld. De Vlaamse Regering zal – omwille van de constraints inzake de overheidsschuld – de noodzakelijke investering doen in het licht van de PPS-financiering, zoals dat ook gebeurt voor scholen, rusthuizen en andere belangrijke investeringen. In 2006 was er ook het vernieuwde opleidingstraject voor gidsen en reisleaders en de uitvoering van het derde Kustactieplan.

In 2007 komt er een nieuwe visie op het toeristisch onthaal. Minister Bourgeois verwijst in dat verband naar wat hij reeds heeft gezegd over de plannen voor Brussel en de toegangspoorten voor Vlaanderen. De andere zaken die aan bod komen zijn: de uitvoering van het fietsactieplan en het wandelplan, een actieplan voor – indien mogelijk ook grensoverschrijdend – rivier- en cruisetoerisme, de verdere uitvoering van het Limburgplan en het actieplan Groene Gordel, het operationaliseren van een ecolabel, het nieuw besluit omtrent toeristische tewerkstelling, de uitvoering van

het actieplan jeugdverblijfinfrastructuur (met voor circa 100.000 euro aan bijkomende middelen).

Daarnaast worden er nieuwe initiatieven genomen met betrekking tot een aantal evenementen, te weten: de Ronde van Vlaanderen, Tafelen in Vlaanderen en het Vredestoerisme.

Het is de bedoeling om, samen met Toerisme Oost-Vlaanderen en de steden op en rond het circuit, de Ronde van Vlaanderen internationaal te promoten. De ronde is niet alleen bekend in Europa maar ook in de Verenigde Staten. Naar analogie met het Mont-Ventouxtoerisme kan er ook bij ons iets dergelijks worden ontwikkeld. Het grote voordeel is dat het een naam is die sowieso reeds wereldwijd bekend is. Er moet nog enkel een volwaardig toeristisch product aan worden gekoppeld.

Ook inzake ‘Tafelen in Vlaanderen’ zijn de voorbereidingen volop aan de gang. In samenwerking met de horeca kan er vanaf 2008-2009 zowel in het buitenland als in het binnenland sterke promotie worden gemaakt voor de gastronomie in al haar facetten (d.w.z. vanaf het frietkot tot en met de driesterrenrestaurants).

Er wordt nu al werk gemaakt van de verre voorbereiding van het ‘vredestoerisme’. In 2014 is het 100 jaar geleden dat de Eerste Wereldoorlog begon. Minister Bourgeois wijst er daarbij op dat hij dit gegeven ook al diverse keren aankaartte tijdens zijn internationale contacten met de vertegenwoordigers van de desbetreffende landen.

Inzake de regelgeving met ruimte voor het efficiënt toeristisch ondernemen werd in 2006 een ontwerp van decreet over een nieuw statuut voor de Vlaamse reisbureaus opgesteld. Daarnaast was er een nieuw kampeerpremiebesluit.

In 2007 volgen nieuwe initiatieven: een decreet voor toeristische handhaving, het koepeldecreeet Logies, winteropleidingen voor het horecapersoneel, de signaalfunctie voor het opsporen van problemen van toeristische ondernemers. Met dit laatste bedoelt de minister dat de inspecteurs van Toerisme Vlaanderen ook een probleemoplossende functie moeten hebben. Waar het nodig is, moet er vanzelfsprekend wel verbaliserend worden opgetreden. Zowel voor het verlenen van vergunningen als bij de inspectie moet worden aangeduid wat de problemen zijn. Op die manier kan vanuit het beleid mee naar oplossingen worden gezocht.

IV.2 Bespreking

A. Vragen en opmerkingen van de leden

A.1 Tussenkoms van de heer Jan Roegiers

Bij de aanvang van zijn tussenkoms herhaalt de heer *Jan Roegiers* dat de algemene opmerkingen die hij ten aanzien van de andere beleidsbrieven van minister Bourgeois heeft geformuleerd, ook gelden voor deze beleidsbrief. Wel heeft hij enkele vragen in verband met de regelgeving.

Het Logiesdecreet, dat een kaderdecreet wordt, zou nog voor het reces van 2007 worden ingediend bij het Vlaams Parlement. De vraag is echter wanneer het op tafel komt bij de Vlaamse Regering. Hij verwijst daarbij naar de tribulaties rond een ander kaderdecreet, het ontwerp inzake de ontwikkelingssamenwerking, dat ondanks andersluidende uitspraken daarover vanwege de minister, nog altijd niet is overgemaakt aan het Vlaams Parlement. Hij vraagt zich dan ook af of er niet erg veel tijd zal liggen tussen de goedkeuring door de regering en het indienen in het Vlaams Parlement. Over de toeristische handhaving kan dezelfde vraag worden gesteld.

In het decreet Toerisme voor Allen staat: “In september van dit jaar lopen de voorlopige erkenningen af.” Het is de heer Roegiers niet helemaal duidelijk hoe het nu verder moet na afloop van die voorlopige erkenning.

Een laatste bemerking gaat over het initiatief om Vlaanderen op de kaart te zetten als kwaliteitsbestemming. Het doet de heer Roegiers plezier dat minister Bourgeois daar verder aan wil werken, bijvoorbeeld via evenementen als de Ronde van Vlaanderen. De spreker wijst er daarbij op dat ook de Ronde van Frankrijk volgend jaar Vlaanderen aandoet. Hij zou graag weten of er ook daar rond dan iets speciaals zal worden ondernomen. De Franse televisie brengt tijdens die etappes ook de toeristische attracties in beeld. Hij vraagt of er dus ook contacten worden gelegd met de Franse zenders om Vlaanderen in beeld te brengen.

A.2 Tussenkoms van mevrouw Stern Demeulenaere

Mevrouw *Stern Demeulenaere* verwijst naar de inleiding van de beleidsbrief. Daarin staat dat het aantal toeristen is toegenomen maar het aantal overnachtingen

gedaald. De return is wel gelijk gebleven. Ze zou graag weten hoe dat komt en of de zaak ook terdege werd onderzocht.

Op pagina 6 wordt verwezen naar het steunpunt STER (Steunpunt Toerisme en Recreatie). Minister Bourgeois stelt daar ook dat het zeer moeilijk is om juiste cijfers te bekomen. Precieze cijfers zijn nochtans noodzakelijk om juiste extrapolaties te kunnen maken op basis van dewelke acties kunnen worden ondernomen. Ze wil weten of minister Bourgeois ondertussen al overleg heeft gepleegd met zijn federale collega die bevoegd is voor het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS).

Er wordt in de beleidsbrief ook verwezen naar de toerisme-index. De spreker vraagt zich af hoever het daarmee staat en wil weten welke elementen daarin vervat zitten.

Op dezelfde pagina 6 wordt verwezen naar het toeristisch actieplan voor de Vlaamse kunststeden. Er wordt gesteld dat het aantal toeristische aankomsten en overnachtingen groot is maar stagneert, niettegenstaande het actief promotiebeleid van Toerisme Vlaanderen. Mevrouw Demeulenaere is verheugd dat het congresstoerisme in de kunststeden zal worden gepromoot. Ze vraagt zich wel af hoe dat initiatief concreet zal worden aangepakt. De congressteden hebben met name nood aan vier- of vijfsterrenhotels. In Vlaanderen en Brussel zijn er echter maar 123 hotels die daaraan voldoen.

Eind oktober 2006 zou minister Bourgeois het hoger genoemde actieplan voor de kunststeden voorstellen. Mevrouw Demeulenaere vraagt zich af hoever het daarmee staat. Minister Bourgeois maakt ook melding van 600.000 euro extra voor de realisatie van hefboomprojecten. Over welke hefboomprojecten gaat het? Mevrouw Demeulenaere stelt tot haar spijt vast dat het steeds gaat over de grote kunststeden en dat er weinig ruimte wordt gemaakt voor kleinere gemeenten en steden die ook heel wat te bieden hebben aan toeristen. Ze vraagt zich af of de minister over cijfers beschikt die verantwoord zijn waarom hij zoveel belang hecht aan de kunststeden. Is er een evolutie in die cijfers? In de beleidsbrief 2006 stelde de minister een onderzoek voor naar de collectieve labeling van het kunststedenproduct. Komt zo'n onderzoek er nog of moeten we dat niet meer verwachten?

In zijn beleidsopties voor 2007 stelt de minister de implementatie van een marketingplan voorop. Toerisme Vlaanderen zou communiceren met de private en publieke toeristische sector. Dit marketingplan is opgesteld in samenwerking met de provinciale toeris-

tische federaties. Maar de sector klaagt over te weinig overleg. Mevrouw Demeulenaere vraagt of dit inderdaad zo is en hoe de communicatie desgevallend kan verbeterd worden.

De minister verwijst voor de opmaak van dit marketingplan naar de behoeften van de buitenlandse toerist. Is het kwalitatief onderzoek naar motivaties bij de Nederlandse, de Duitse en de Franse markt, inmiddels afgerond? Zijn er specifieke acties afgeleid uit dit onderzoek? Kunnen die marketingplannen te gepasten tijde worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement?

Mevrouw Demeulenaere is blij dat China opgenomen wordt in het actieplan voor toerisme. De minister overweegt ook India op te nemen. Mevrouw Demeulenaere las in De Standaard van vandaag echter dat de Japanse toeristen wegblijven. Ze vraagt of Japan ook in het plan kan opgenomen worden. Weet de minister meer over de rechtstreekse vlucht naar India, en eventueel ook naar Japan, die BIAC zou inrichten?

Minister Bourgeois spreekt terzake ook over Rusland als veelbelovende markt en gaat ervan uit dat met beperkte mankracht en financiële middelen er hier veel resultaat geboekt kan worden. Maar mevrouw Demeulenaere vindt het beter om eerst een degelijk onderbouwd plan uit te werken en dan naar de Russische markt te gaan. Zoniet is er geen garantie op een degelijke return en dreigt dit te leiden tot verspilling van schaarse middelen.

In de beleidsbrief staat verder dat samenwerkingsakkoorden zullen worden gesloten met de provincies en dat Toerisme Vlaanderen en Westtoer een kustconvenant hebben afgesloten voor een periode van drie jaar. Ook hiervoor is geen onaanzienlijk bedrag uitgetrokken (800.000 euro) terwijl de inhoud van het convenant momenteel nogal vaag blijft. Mevrouw Demeulenaere had hierover dan ook graag wat meer uitleg gekregen.

Er wordt ook verwezen naar samenwerking met en voor alle toeristische actoren. De minister heeft gezegd dat het met Brussel niet erg vlot verloopt. Mevrouw Demeulenaere vraagt zich af hoe de samenwerking is met het Waalse OTP en of er eigenlijk überhaupt wel samenwerking is.

Op de Grasmarkt in Brussel is een nieuw toeristisch kantoor geopend. Bij de vorige beleidsbrief vroeg mevrouw Demeulenaere reeds of dit kantoor ook op zondag open zou kunnen zijn. Toen vond de minis-

ter het te vroeg om daarop te antwoorden, mevrouw Demeulenaere vraagt of hij er nu wel reeds op kan antwoorden.

Mevrouw Demeulenaere is bijzonder tevreden dat de minister is ingegaan op haar voorstel om onbemande onthaalkantoren te plaatsen aan de toegangspoorten tot Vlaanderen langs de autosnelwegen. Ze vraagt waarom dit op korte termijn ook niet kan bij bezoekerscentra en dergelijke. In de buurlanden, met name Frankrijk en Groot-Brittannië, zijn hiervan goede praktijkvoorbeelden te vinden.

In verband met het watertoerisme, wenst ze verder ook te vernemen of de minister een vaarplan heeft laten maken dat aan de basis zou moeten liggen van een efficiënt rivier- en watertoerisme en of er al afspraken zijn gemaakt met de bevoegde minister over het openhouden en bemannen van de sluizen op zondag. Overweegt de minister om het gebruik van zogenaamde 'narrowboats' te stimuleren? Narrowboats vereisen geen vaargetuigschriften waardoor die boten ook door een breder publiek gebruikt kunnen worden.

De stuurgroep voor het derde Kustactieplan zou zich in november buigen over de thema's en de selectiecriteria. In februari zou dan de oproep gelanceerd worden om projecten in te dienen. Het is al de derde keer dat dit zal gebeuren, waarom neemt de procedure dan nog steeds zoveel tijd in beslag?

In datzelfde verband wil mevrouw Stern Demeulenaere weten of de minister rekening houdt met de voorbije gemeenteraadsverkiezingen, om de gemeentebesturen wat meer tijd te geven om concrete nieuwe projecten in te dienen. In veel gemeenten treedt er weldra een nieuwe bestuursploeg aan, die waarschijnlijk nog heel wat denkwerk te verrichten heeft.

In de beleidsbrief staat dat het logiesdecreet zal worden ingediend voor het reces. Mevrouw Demeulenaere vraagt of hierin ook voor het appartementstoerisme overwogen zal worden om er een classificatie aan toe te kennen, zodat ook hier de kwaliteit kan worden gegarandeerd.

Voor wat het nieuwe beleidsdomein Internationaal Vlaanderen betreft, wordt in de beleidsbrief verwezen naar de strategische adviesraad Internationaal Vlaanderen. De spreker wil weten of de samenstelling al duidelijk is, of daarbij een genderclausule wordt toegepast en of het mandaat verenigbaar is met manda-

ten in andere adviesraden. Zoniet stelt zich potentieel een probleem. Tot haar grote spijt moet mevrouw Demeulenaere immers vaststellen dat er op dit terrein meer mannelijke dan vrouwelijke specialisten zijn.

Inzake Limburgs toerisme verwijst mevrouw Demeulenaere naar de door de minister aangekondigde investeringen in kwaliteitsvolle verblijfsaccommodatie. Zij is heel blij dat de minister dat wil verruimen tot heel Vlaanderen, maar vraagt zich af hoe hij dat zal aanpakken. Ook aan de kust zijn er volgens mevrouw Demeulenaere gebouwen die daar zeker voor in aanmerking komen. Op die manier kan meteen ook een eerste stap worden gezet in de richting van het, eerder reeds aangehaalde, congres-toerisme.

In het hoofdstuk over plattelandstoerisme wordt gewag gemaakt van een groeiende trend naar deze tak van toerisme. Mevrouw Demeulenaere wil weten of de minister over concreet cijfermateriaal beschikt dat deze trend kan staven. In hetzelfde hoofdstuk wordt verwezen naar het capaciteitsplafond, dat van vier verblijfsgelegenheden zou worden opgetrokken naar acht. Het koepeldecreet laat echter al een hele tijd op zich wachten. Mevrouw Demeulenaere wil dan ook weten of het optrekken van het capaciteitsplafond niet de mogelijkheden voor ongecontroleerde uitbating vergroot. Een maximumcapaciteit van 32 personen zou volgens de spreker immers wel eens kunnen leiden tot onrechtmatige concurrentie met de kleinere hotels op het platteland.

Reeds in de beleidsbrief 2006 kondigde de minister een onderzoek aan over het statuut van gidsen en reisleiders. Mevrouw Demeulenaere informeert naar de stand van zaken, dienaangaande.

De spreker verwijst ook nog naar de evaluatie van de buitenlandkantoren, die blijkbaar met een jaar is opgeschoven. De effectiviteit en de efficiëntie van de buitenlandkantoren zal worden geëvalueerd via een managementinformatiesysteem, dat pas volgend jaar operationeel wordt. Mevrouw Demeulenaere vraagt zich af of die evaluatie dan niet noodzakelijk was voor het uitstippelen van het marketingplan buitenland. Het lijkt er haars inziens op dat men nu een beetje de omgekeerde weg bewandelt. Zij vraagt ook wie het instrument heeft opgesteld en wie de evaluatie zal uitvoeren.

Mevrouw Demeulenaere verklaart tenslotte dat de VLD voorstander is van schaalvergroting. Inzake toeristische promotie op de verre markten, vraagt zij of ook werd gedacht aan samenwerking met de

buurlanden. Het is volgens de spreker nog altijd heel opportuun om uniforme marketingacties, zoals Logis de France, in Vlaanderen op te zetten.

A.3 Tussenkost van de heer Johan Verstreken

Ten algemene titel is de heer *Johan Verstreken* van mening dat de beleidsbrief opnieuw een degelijk en concreet werkstuk is en ook volledig in overeenstemming is met de bepalingen van artikel 74 van het Reglement van het Vlaams Parlement. De minister is volgens hem ook vooruitziend, door nu al aandacht te hebben voor mogelijke initiatieven inzake vredes-toerisme voor de periode 2014-2018.

De heer Verstreken vond in het overzicht van de uitvoering van het regeerakkoord niets terug over de stand van zaken inzake de Vrije Tijds+kaart. In het regeerakkoord wordt verwezen naar de mogelijke integratie van kortingsystemen in de cultuur-, sport- en toeristische sector, via het concept van een Vrije Tijds+kaart. De spreker vraagt of hierover al duidelijkheid bestaat. De heer Verstreken beseft daarbij terdege dat het niet gemakkelijk is om de diverse spelers op dezelfde golflengte te krijgen, maar hij verwijst naar het recente bestuursakkoord in de stad Antwerpen, waarin sprake is van een citykaart voor musea en openbaar vervoer. Misschien kan dat als proefproject worden gebruikt. Ook de eerste evaluaties van de elektronische identiteitskaart zorgen voor mogelijkheden om te onderzoeken of dergelijke informatie mee kan worden opgenomen op die chipkaart.

De al lang aangekondigde nieuwe marketingplannen voor de binnen- en buitenlandse markten en het toeristisch actieplan voor de Vlaamse kunststeden zouden eindelijk klaar zijn. De heer Verstreken vraagt of de minister de parlementsleden een exemplaar van die plannen kan bezorgen, zodat hierover van gedachten kan worden gewisseld. Vlaanderen staat, ook volgens de heer Verstreken, wat onder druk als toeristische bestemming. Een factor die zeker de uiteindelijke keuze van de reisbestemming beïnvloedt, is de bereikbaarheid en de kostprijs van het transport. Het probleem daarbij is dat Vlaanderen niet goed scoort wat betreft de aanwezigheid van lagekostvliegmaatschappijen. Wallonië, Nederland, Duitsland en Groot-Brittannië doen het op dat vlak veel beter.

Naar verluidt zijn er op de luchthaven van Zaventem echter nog mogelijkheden om lagekostvliegmaatschappijen toe te laten. De heer Verstreken vraagt de minister om er bij BIAC op aan te dringen om zeker

ook te onderhandelen met goedkope vliegmaatschappijen. De spreker verwijst ter illustratie hiervan naar de effecten op het toerisme en de lokale economie in Charleroi van de aanwezigheid aldaar van Ryanair. Hij ziet in deze ook een rol weggelegd voor het agentschap Flanders Investment & Trade of voor een externe consultant. Ook de regionale luchthavens, denk maar aan Oostende-Brugge en Deurne, kunnen hier een rol spelen.

Inzake merkenidentiteit lijkt het de heer Verstreken noodzakelijk dat er telkens een link wordt gelegd met Brussel en Europa. We moeten immers geen illusies koesteren: de naambekendheid van het merk Vlaanderen reikt op dit ogenblik maar net tot onze buurlanden. De spreker vindt het heel positief dat de minister stappen wil ondernemen in de richting van landen als Zwitserland.

Op bladzijde 8 van de beleidsbrief staat: “Met het oog op de verdere optimalisatie van hun werking, worden de efficiëntie en effectiviteit van de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen geëvalueerd via een managementinformatiesysteem (MIS), dat begin 2007 operationeel zal zijn. Dit MIS bestaat uit een aantal indicatoren die periodiek worden opgevolgd.” De heer Verstreken vraagt zich af wat dat MIS concreet inhoudt.

Wat de Vlaamse Huizen in het buitenland betreft, heeft de heer Verstreken onlangs in Londen opgemerkt dat op de gevel van het Vlaams Huis geen enkele verwijzing staat naar tourist information. Er staat enkel Flemish Representation. Volgens de heer Verstreken werkt die aanduiding veeleer drempelverhogend en hij vraagt zich dan ook af of er algemene afspraken zijn over de uithangborden aan de Vlaamse Huizen en of daar ook toeristische informatie te verkrijgen is.

Cultuur en erfgoed zou een van de speerpunten van het toeristisch beleid moeten zijn, aldus de heer Verstreken. Tot nog toe beperkt het beleid zich echter tot plannen maken, adviezen opvragen en overlegwerkgroepen oprichten. De heer Verstreken vraagt of er ook reeds concrete resultaten zijn en waarom het allemaal zo lang duurt.

Wat het kusttoerisme betreft, staat op bladzijde 11 van de beleidsbrief dat Toerisme Vlaanderen zich heeft geëngageerd om jaarlijks 800.000 euro te storten in een gezamenlijke pool voor de buitenlandpromotie van de kustgemeenten. De heer Verstreken vraagt hoe dit concreet in zijn werk gaat.

Op bladzijde 24 staat bij investeringen in het eigen patrimonium een stukje over de gemeenschapszone in Bredene. De heer Gilbert Vanleenhove, voormalig Vlaams volksvertegenwoordiger, heeft in het verleden regelmatig de opeenvolgende ministers van Toerisme daarover ondervraagd. De heer Verstreken is heel tevreden over de concrete plannen van de minister. Hij hoopt dat het deze keer echt lukt om die plannen uit te voeren. Na bijna dertig jaar zou dan eindelijk nuttig gebruik kunnen worden gemaakt van deze zone. Er is onder andere sprake van een moutainbikeroute maar de vraag is of dat gerucht ook klopt en wat er verder nog zal worden ingevuld.

Op bladzijde 28 van de beleidsbrief staat dat de stuurgroep Kustactieplan zich in november 2006 zal buigen over de thema's en de selectiecriteria. De heer Verstreken vraagt zich af welke selectiecriteria zullen gelden. Hij pleit voor een beetje meer sturing en een sterke focus bij de selectie van de projecten om een duurzamer resultaat te bekomen. Na afloop van het derde Kustactieplan lijkt het ook nuttig om dit beleidsinstrument als dusdanig eens te evalueren, aldus de heer Verstreken. Zo moet de vraag worden gesteld welke duurzame resultaten deze plannen hebben opgeleverd en of de methodiek van de projectgroep inderdaad wel de meest efficiënte is.

Wat Brussel betreft, kondigt minister Anciaux in een persbericht van 27 oktober 2006 de oprichting aan van een Vlaams communicatiehuis, dat niet alleen het rijke Nederlandstalige aanbod in de hoofdstad uitdrukkelijk in de kijker zal zetten maar tegelijk ook een inzicht zal geven aan Vlaanderen in Brussel en aan Brussel in Vlaanderen. De heer Verstreken vraagt zich af of Toerisme daar ook bij wordt betrokken en wat desgevallend de link is met het toerismebeleid van de Vlaamse Regering.

Volgens de minister gaat Brussel nog steeds niet in op de uitgestoken hand van Vlaanderen. Vlaams volksvertegenwoordiger en CD&V- fractiegenoot Steven Vanackere heeft daarover reeds een vraag om uitleg gesteld. De heer Verstreken wil nu weten of Brussel al dan niet deelneemt aan het kunststedenoverleg. Hij wijst er daarbij op dat afgelopen nacht een akkoord is bereikt binnen het toekomstige Brusselse stadsbestuur. Misschien is dit wel het ideale moment om ons aanbod om de banden met Brussel aan te halen nog eens te herhalen.

Het wandel- en fietstoerisme zit in de lift. De heer Verstreken is dan ook tevreden dat minister Bourgeois

het wandeltoerisme expliciet in zijn beleidsbrief heeft opgenomen. Hij kijkt ook uit naar de evaluatie van het concept ‘trekkershut’.

De heer Verstreken vindt het een heel goed idee dat het Limburgtoerisme wordt uitgebouwd als een economische troef. Daar is ook nog heel wat werk aan de winkel. Zo wilde de heer Verstreken op 11 november – toch een vakantiedag bij uitstek – het bezoekerscentrum van de mijnstreek bezoeken, maar bleek C-Mine gewoon gesloten te zijn. Op zo’n belangrijk moment bleek er in Limburg dus gewoon geen toeristische informatie beschikbaar te zijn voor bezoekers. De in een andere context aangekondigde onbemande onthaalkantoren kunnen ook hier een stap in de goede richting zijn.

Op bladzijde 20 van de beleidsbrief is sprake van duurzaam toerisme. Een belangrijk element voor de duurzame ontwikkeling van het toerisme is de operationalisering van een ecolabel voor de verschillende logiesvormen en recreatiedomeinen. De heer Verstreken vraagt zich af wie dat label toekent en op basis van welke criteria of normering dat gebeurt.

Wat de toeristische tewerkstelling betreft, vindt de heer Verstreken het een heel goede zaak dat de DAC-projecten werden omgezet in gewone tewerkstelling. Toch vraagt hij de minister om aandacht te blijven besteden aan het sociale aspect van dergelijke tewerkstellingsprogramma’s, die vaak arbeidskansen boden aan mensen die op de reguliere arbeidsmarkt niet aan de bak kwamen. Door het ‘verzakelijken’ van dergelijke sociale tewerkstelling vallen deze mensen opnieuw uit de boot en komen ze in de werkloosheid terecht.

Wat het actieplan jeugdverblijfinfrastructuur betreft, is CD&V heel tevreden over de uitvoering van haar resolutie over de kampplaatsen. De heer Verstreken wijst de minister terzake wel op de plannen van minister Anciaux om zijn decreet op de jeugdverblijfcentra in 2007 te evalueren en te wijzigen. Het lijkt hem nuttig dat beide ministers daarover overleg plegen om de samenhang en de complementariteit te bevorderen.

Die samenhang tussen het decreet op de jeugdverblijfcentra en het decreet Toerisme voor Allen is altijd een heikel punt geweest. Met name ligt de link naar het decreet Toerisme voor Allen inzake infrastructuur erg moeilijk, aangezien precies de erkenning een vereiste is om projectsubsidies te krijgen. Dat moet

eenvoudiger kunnen, aldus de heer Verstreken. Hij verwijst daartoe naar de bespreking van de beleidsbrief Jeugd van minister Anciaux.

Minister Bourgeois pleit ook voor een geïntegreerd en sturend evenementenbeleid op Vlaams, interstedelijk en stedelijk niveau. Daarbij is onder meer sprake geweest van de Ronde van Vlaanderen en de Ronde van Frankrijk. Dat zijn goede ideeën. Grote sportmanifestaties, ook recreatieve sportmanifestaties, trekken immers mensen aan uit de buurlanden die er dan een weekendje Vlaanderen willen van maken.

De heer Verstreken vraagt ook naar de stand van zaken in het project ‘Tafelen in Vlaanderen’, en dan meer bepaald wat de samenwerking met de ‘Week van de Smaak’ betreft.

Blijkbaar wordt de laatste hand gelegd aan een nieuwe beheersovereenkomst voor de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen, KMDA, de zoo. De heer Verstreken hoopt dat de minister die aan het parlement kan bezorgen.

Wat de begroting 2007 betreft, zou de heer Verstreken willen weten wat de verdeling is van de marketingbudgetten voor de diverse producten en markten (binnenlandse en buitenlandse markt). CD&V vindt dat er meer moet worden geïnvesteerd in de buitenlandmarketing. Daar mag volgens de heer Verstreken niet op bespaard worden want incoming toerisme blijft belangrijker dan de binnenlandse promotie.

Wat betreft de kosten voor de upgradering van de Koningin Elisabethzaal, die is gelinkt aan de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde, verwijst de heer Verstreken naar het antwoord van de minister op een vraag van de heer Steven Vanackere in april van dit jaar: “In mijn visie moet een beslissing tegen 1 december van dit jaar voorbereid zijn zodat het volgende stadsbestuur van Antwerpen de nodige stappen kan zetten.” Aangezien we nu al bijzonder dicht tegen die datum van 1 december zijn, had de heer Verstreken van de minister graag een exacte stand van zaken in deze gekregen. Hij meent te weten dat de projectleider die werd aangesteld ondertussen een nieuwe functie kreeg, en vraagt of daar enig nieuws over is. Uit de begroting blijkt zulks in elk geval niet.

In de begroting staat 329.000 euro ingeschreven voor het BITC (Brussel Internationaal – Toerisme en Congressen). De heer Verstreken vraagt of het BITC wel voldoende samenwerkt met Toerisme Vlaanderen en

of er degelijke voorwaarden zijn gekoppeld aan deze subsidies.

A.4 Tussenkoms van de heer Stefaan Sintobin

De heer *Stefaan Sintobin* juicht de toename van budgettaire middelen toe, hetgeen overigens niet belet dat zijn fractie de mening blijft toegedaan dat toerisme nog steeds zwaar wordt onderschat, zeker wat betreft de economische impact ervan op Vlaanderen. Hij hoopt dat de budgetten in de toekomst nog zullen stijgen.

Hij feliciteert de minister voor de structuur en het overzichtelijke karakter van de beleidsbrief. Er wordt bij de beleidsopties van 2007 telkens teruggekoppeld naar de beleidsopties van 2006 en de uitvoering ervan. Dat maakt de lezing van de beleidsbrief 2007 een heel stuk gemakkelijker.

De heer Sintobin vraagt of het Kunststedenactieplan eind vorige maand werd opgeleverd en wanneer het concreet in uitvoering gaat. Hij wil weten in hoeverre de samenwerking tussen de verschillende kunststeden vlot verloopt. Hij heeft de indruk dat de kunststeden nog te veel individuele initiatieven nemen, wat hen overigens niet kwalijk kan genomen worden. Hij denkt daarbij aan het invoeren van een citycard en de stad Brugge die een affichagecampagne gaat voeren. De heer Sintobin vraagt in hoeverre deze initiatieven compatibel zijn en of dat voor de buitenlandse toeristen niet verwarrend overkomt. Enkele kleinere steden, die momenteel uit de boot vallen, stellen zich vragen over de criteria die worden gehanteerd en vragen zich af wie bepaalt welke stad tot dit selecte clubje van kunststeden behoort.

Over de implementatie van de marketingplannen binnenland staat dat er een grondige evaluatie werd gemaakt van de strategie waarin Vlaanderen Vakantieland tot nu toe centraal stond. De heer Sintobin vraagt wat daarmee precies wordt bedoeld.

Wat het actief verkennen van verre markten betreft, vraagt de heer Sintobin in hoeverre er al een eerste evaluatie is gemaakt en of er mogelijks al resultaten zijn voor wat de rechtstreekse luchtverbinding tussen Brussel en Beijing betreft. Hij vraagt iets meer uitleg over de toeristische missie van de minister naar China van volgende week en vraagt wat de meerwaarde van de missie is. Vlaanderen zal samen met Nederland vertegenwoordigd zijn op een toeristische beurs in

Shanghai. De spreker vraagt naar de reden van deze samenwerking: kan die niet nadelig zijn voor de identiteit van Vlaanderen?

De minister is een groot pleitbezorger van structurele samenwerking tussen cultuurerfgoed en toerisme. De heer Sintobin koppelt daar een vraag over de Week van de Smaak aan vast. Die week was initieel bedoeld als beleidsoverschrijdend initiatief waarbij de coördinerende rol werd toebedeeld aan de minister van Cultuur. De heer Sintobin wil het initiatief niet afbreken en wenst het zelfs succes toe, maar hij meent toch dat het een onemanshow is geworden waarbij bepaalde beleidsdomeinen niet of te laat werden betrokken.

De minister kondigt opnieuw aan dat hij een visuele aanwezigheid van Vlaanderen in Zaventem wil. Het is mooi om dat elk jaar opnieuw aan te kondigen, maar de heer Sintobin vraagt in hoeverre daar nu eindelijk al concrete resultaten van zijn.

Toerisme Vlaanderen wil een eenvormig digitaal fietsroutebeheersysteem ontwikkelen voor heel Vlaanderen, in samenwerking met de provincies. Het betreft in de eerste plaats de fietsroutenetwerken. De heer Sintobin vraagt hoe het staat met de samenwerking met de gemeenten, want vele gemeenten ontwikkelen eigen fietsroutenetwerken in hun regio.

Wat betreft het cruisetoeerisme zou de minister een gesprek hebben gehad met zijn federale collega over de grenscontroleproblematiek. De heer Sintobin vraagt wat het resultaat was van dat overleg.

Op pagina 23 van de beleidsbrief is er sprake van de Use-It-kantoren, die een succes zijn. De heer Sintobin vraagt of er in de toekomst nog kantoren worden gepland en in hoeverre de samenwerking tussen de Use-It-kantoren en de gemeenten wordt geëvalueerd. De bedoeling van de kantoren is immers om een compleet aanbod te bieden aan de toeristen, bijvoorbeeld ook ticketverkoop, maar het casino in Oostende blijkt problemen te hebben met die ticketverkoop door Use-It. De heer Sintobin vindt dat er op zijn minst overleg moet zijn met de lokale overheden om dit te coördineren.

De heer Sintobin vraagt of de minister de nieuwe bestemming voor domein Polderwind in Zuienkeke al concreet kan invullen. Met betrekking tot het Kustactieplan vraagt hij wat er gebeurt met de subsidies voor de projecten die niet of niet tijdig worden gerealiseerd.

A.5 Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen* stelt vast dat in de beleidsbrief een aantal projecten rond de uitbouw van het Limburgs toerisme worden in gang gezet of voortgezet. Hij gaat ervan uit dat er bijzondere aandacht zal worden besteed aan de gemeente Voeren, waar toerisme erg belangrijk is voor de werkgelegenheid.

Ook in de beleidsbrief Vlaamse Rand is een hoofdstuk over toerisme opgenomen. De conclusie die daar wordt geformuleerd intrigeert de heer Van Nieuwenhuysen: "Het engagement vanwege Toerisme Vlaanderen blijft enigszins onduidelijk. De lokale initiatieven moeten sterker worden gestimuleerd." Kan de minister die conclusie vanuit zijn beleidsdomein wat duiden of toelichten?

B. Antwoorden van de minister

Met betrekking tot de timing voor het Logiesdecreet, deelt minister *Geert Bourgeois* mee dat hij het in april 2007, dus nog voor het reces, zou willen voorleggen aan de Vlaamse Regering. Het zou daarna niet te lang mogen duren vooraleer het bij het Vlaams Parlement wordt ingediend. Ter zake zal de minister ook laten nagaan wat er precies is fout gelopen bij de indiening van het kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking bij het Vlaams Parlement. Hij meent met vrij grote stelligheid te kunnen zeggen dat het aan de Kanselarij werd bezorgd voor overmaking aan het parlement. Hoe het komt dat het parlement het nog steeds niet ontvangen heeft, is hem dan ook niet meteen duidelijk.

Aangaande de onzekere overgangperiode die zou ontstaan bij het verstrijken van de voorlopige vergunningen inzake brandveiligheid, zal de minister bijkomende uitleg vragen aan Toerisme Vlaanderen. Hij zal de heer Roegiers het betreffende antwoord bezorgen.

Minister *Bourgeois* bedankt de heer Roegiers verder voor zijn goede suggestie in verband met de Ronde van Frankrijk. Men kan inderdaad van de extra aandacht van de Franse televisie gebruik maken om Vlaanderen als bestemming te promoten.

Ter attentie van mevrouw *Stern Demeulenaere* antwoordt de minister dat de trend van het stijgende aantal toeristen en het dalende aantal overnachtingen

een wereldwijde tendens is: mensen gaan vaker op reis gaan, maar voor kortere periodes. Daarbij komt dat Vlaanderen veel meer internationale concurrentie heeft dan vroeger, onder meer door de problematiek van de lagekostenmaatschappijen. Het is dus een internationaal probleem, maar dat betekent volgens de minister niet dat men in Vlaanderen zelfgenoegzaam moet worden: de promotie en de innovatie blijven belangrijk.

Het blijft een federaal pijnpunt om de cijfers over toerisme sneller en accurater te kunnen verkrijgen. De minister meldt dat daarover overleg is geweest, maar er is nog geen definitieve afspraak met het kabinet van minister Verwilghen. Minister *Bourgeois* stelt dat het veel gemakkelijker zou zijn om beleid te voeren als hij de cijfers sneller zou krijgen. Toerisme is immers een sector bij uitstek waar het adagium "meten is weten" geldt, en waar men dus heel snel over die cijfers zou moeten kunnen beschikken. Temeer daar men in het buitenland, onder andere in Nederland, vaak veel sneller over accurate cijfers beschikt.

Wat congresstoerisme betreft, levert de Vlaamse Regering heel wat promotie-inspanningen, in samenwerking met de privésector. Er werd ook een studie over gemaakt. De Vlaamse Regering bouwt evenwel zelf geen hotels en baat die ook niet uit. Dat is iets waar de privésector op moet inspelen. Wat de Vlaamse Regering wel kan doen, is een goede promotie nastreven. Het maakt ook deel uit van het Kunststedennactieplan om ervoor te zorgen dat het bestaande aanbod goed wordt gepromoot. Er wordt ook nagegaan of er nieuwe aanbiedingen kunnen komen, waarbij de Elisabethzaal in Antwerpen een van de aandachtspunten is.

Daarop inpikkend verklaart mevrouw *Stern Demeulenaere* weet te hebben van het feit dat bij het project Alden Biesen een hotel wordt gebouwd, dat ook medebetoelaagd wordt door de Vlaamse Regering. Als dat kan in Limburg, moet dat toch in heel Vlaanderen mogelijk zijn, aangezien zo'n accommodatie in heel Vlaanderen aantrekkelijk kan zijn voor het MICE-toerisme.

Minister Bourgeois antwoordt daarop dat het in Limburg de LRM is die die investeringen doet. Hij heeft bij de bespreking in de regering bedongen dat een deel van de middelen van de LRM zouden worden aangewend voor toerisme, waarbij de LRM zelf kan investeren. Toerisme Vlaanderen heeft decretaal die

bevoegdheid niet en heeft trouwens ook niet de middelen daartoe. De LRM heeft echter uitzonderlijk veel middelen, die inderdaad daarvoor zullen worden aangewend.

Verder heeft de minister van bij zijn aantreden gezegd dat er werk moest worden gemaakt van het erfgoedtoerisme, dat in Vlaanderen nog veel te weinig bestaat. Hij heeft zich op dat vlak gespiegeld aan de paradores en de pousadas. In Limburg zal daar nu mee kunnen worden gestart, en de minister heeft er groot vertrouwen in dat dat ook een succes wordt. Hij wil dat ook elders in Vlaanderen doen, maar daar moet worden gezocht naar andere manieren om te investeren, bijvoorbeeld in samenwerking met de privésector.

Inzake het Kunststedenactieplan is er op 19 oktober laatstleden nog een bespreking gevoerd met de betrokken schepenen van Toerisme. Er werd toen gevraagd om nog opmerkingen te formuleren en suggesties te doen. Die fase is nu eigenlijk afgerond, maar er zijn nog suggesties binnengekomen tot midden november, die momenteel worden verwerkt door het steunpunt Toerisme. Er moeten ook nog een aantal andere zaken worden opgehelderd. Begin januari zou de minister het Kunststedenactieplan aan de regering willen voorleggen.

De minister noemt zich niet ongevoelig voor het thema van de kunststeden. Sommige kleinere steden, zoals bijvoorbeeld Lier, noemen zichzelf de 'charmesteden'. De minister wil proberen om de rigiditeit van de zes kunststeden, waaronder vier echt grote, te doorbreken. Het is namelijk niet altijd zinvol, zelfs niet voor bijvoorbeeld Mechelen of Leuven, om op alle markten mee te gaan en daarin mee te investeren. Er moet dus worden nagegaan wat zinvol is om waar uit te voeren. De minister kan zich bijvoorbeeld inbeelden dat Mechelen en Leuven van mening zijn dat ze niet moeten investeren op de intercontinentale markt, terwijl dat voor de vier grote kunststeden wel het geval is. Het is dus de bedoeling om in die binnen- en buitenlandmarketingplannen niet meer echt met een vaste categorie te werken maar enige flexibiliteit aan de dag te leggen, naargelang de markt waarop men zich richt. Zo kunnen de 'kleinere steden' wel worden meegenomen in bepaalde promoties, in bepaalde pakketten, bijvoorbeeld met het oog op het terugkeertoerisme of ter uitbreiding van het toerisme vanuit een grotere stad. Op die manier kunnen die steden ook aan bod komen, zeker wat de binnenlandse promotie betreft, maar de minister denkt ook

dat dat het geval is voor de aansluitende markten, voor Nederland bijvoorbeeld, zeker voor het terugkeertoerisme.

Als die charmesteden als een autonome bestemming worden gepromoot in het buitenland, rijst natuurlijk onmiddellijk de vraag of er wel voldoende capaciteit is: kunnen alle mensen die daar eventueel op zouden ingaan, daar ook wel effectief terecht? De minister denkt dat die vraag niet zo direct kan worden beantwoord, maar de nieuwe Vlaanderen-Vakantieland-site voor de binnenlandse markt schuift de keuze voor stadstoerisme expliciet naar voren. Kiezen voor 'vakantie in de stad' biedt een waaier aan mogelijkheden, waarbij iets wordt afgeweken van het standaardconcept. De minister wil er wel aan toevoegen dat hij, waar mogelijk, de promotie en marketing wil verbreden. Hij wil echter ook duidelijk zijn: de vier grote kunststeden, Brussel, Antwerpen, Gent en Brugge, zijn de steden waarmee ook intercontinentaal kan worden gegaan. Dat is evident, dat blijkt uit de cijfers: die vier steden hebben niet alleen de troeven maar ook de capaciteit. Dat belet echter niet dat men voor die andere kunststeden geen zinvolle acties zou kunnen ondernemen.

Er werd ook gevraagd naar het marketingplan. Dat wordt opgemaakt in samenwerking met de provinciale toeristische federaties. De minister vindt dat er zeer nauw overleg is met die federaties.

Het onderzoek naar de motivatie is nog niet afgerond. Eenmaal afgewerkt, zal het uiteraard een zeer belangrijk element zijn in het ontwikkelen van die plannen.

De minister bevestigt verder dat na het faillissement van Sabena de rechtstreekse luchtverbinding met Japan is weggefallen en dat dat merkbaar is aan de resultaten. Of het nu met de trein (in casu de HST) of met het vliegtuig is, de rechtstreekse verbinding is steeds een belangrijke factor. Zo zal de rechtstreekse luchtverbinding met China ongetwijfeld zijn weerslag hebben op het toerisme, net zoals de verbinding met India, als die er komt, zeker zijn effect zal hebben. Het omgekeerde geldt voor bijvoorbeeld Brugge: het ontbreken van een goede aansluiting op de HST-treinen vanuit het Verenigd Koninkrijk heeft evenzeer zijn effect. Wat India betreft, moet de Vlaamse Regering eigenlijk niet tot een samenwerkingsakkoord komen met BIAC. De minister heeft vernomen dat de premier na zijn bezoek heeft verklaard dat er toezeggingen zijn voor een rechtstreekse luchtvaartverbin-

ding. De minister heeft daarover contact opgenomen met BIAC. Als dat wordt bevestigd, zal de Vlaamse Regering daar zeker op inspelen.

Voor China was een van de voorwaarden voor de rechtstreekse verbinding van Hainan-airlines dat de Vlaamse Regering zich engageerde om een toeristisch kantoor te openen in Beijing, wat de minister volgende week effectief ook zal doen. Uiteraard zal de Vlaamse Regering ook haar licht opsteken bij BIAC om te bekijken wat de timing is voor India, kwestie van ook op die markt te kunnen inspelen en de nodige initiatieven te kunnen nemen.

Rusland beschouwt de minister als een investering in de toekomst. Dat land zal nu overigens nog geen grote investeringen vergen. Er wordt ondertussen wel al aan marktonderzoek gedaan. Een aantal markten kunnen immers perfect worden bewerkt via het internet, zonder daarbij ter plaatse belangrijke investeringen te doen zoals het openen van een kantoor. Het is dus niet omdat Vlaanderen die markt zal exploreren, dat dit met zich zou meebrengen dat daar meteen grote investeringen ter plaatse zullen moeten gebeuren.

De minister bevestigt ook dat de Vlaamse Regering een convenant heeft gesloten met Toerisme Vlaanderen en Westtoer. Het gaat om een kaderovereenkomst voor de promotie van de Vlaamse kust, die geldt voor een periode van drie jaar. Toerisme Vlaanderen engageert zich om jaarlijks 800.000 euro in die promotiepool te investeren. Het gaat hier dus over een gezamenlijk budget van de kustgemeenten, Westtoer en Toerisme Vlaanderen. Voor minister Bourgeois is het een goede zaak om de kust zo te kunnen promoten. Het convenant, dat geldt voor drie jaar, biedt een meerwaarde. Het is positief dat de tien kustgemeenten elkaar daarin terugvinden, ook al hebben ze elk hun eigenheid te verdedigen. Het bedrag van 800.000 euro vormt een stevige bijdrage voor de promotie.

De minister kant zich ook niet tegen een samenwerking met Wallonië. Wel moet men er rekening mee houden dat het product van de twee regio's totaal verschillend is. Vlaanderen moet veel meer inzetten op het promoten van Brussel en zijn kunststeden. De Vlaamse groene regio's mogen het dan nog zeer goed doen, het is niet aan de orde om die ook in het, verre, buitenland te promoten. Er zijn immers groenere regio's dan Vlaanderen. Limburg doet dat wel, maar dan enkel op de Duitse en de Nederlandse markt. Verder moet men echt niet gaan. Dat geldt volgens de minister trouwens ook voor de Vlaamse kust. Wallonië is ten algemenen titel overigens ook minder en

minder geïnteresseerd om te investeren op een aantal buitenlandse markten. Ook Wallonië haalt zijn grootste cliënteel immers uit een paar buurlanden.

Het kantoor van Toerisme Vlaanderen op de Grasmarkt is nu reeds open op zondag. In dat opzicht stelt zich dus geen probleem meer, maar conceptueel wordt de zaak, zoals hoger reeds gezegd, wel nog herbekeken.

In zijn gesprek met de NMBS heeft minister Bourgeois gezegd dat hij wil nagaan of er samenwerking mogelijk is. Het spoor zal als vervoermodus enorm aan belang winnen. De NMBS noch de Vlaamse overheid heeft daar tot nog toe op ingezet. Er moet worden nagegaan wat mogelijk en haalbaar is inzake onbemande kantoren, in een aantal stations en langs de snelwegen. Via die kanalen kan in zekere mate informatie worden gegeven. De bewegwijzering valt echter onder de federale wetgeving. Op de twee brieven die hij terzake naar minister Landuyt heeft gestuurd, heeft hij nog geen antwoord gekregen.

Inzake watertoerisme wijst minister Bourgeois erop dat het roer letterlijk in handen ligt van minister Peeters. Er is wel een overlegplatform. Over de regelgeving moet er met hem overleg worden gepleegd. Hij stelt voor dat de commissieleden ook met hem contact opnemen.

Op de vraag van minister Bourgeois naar precisering over het gegeven 'narrowboat' stelt mevrouw *Stern Demeulenaere* dat het over kleine rivierschepen of woonboten gaat, waarvoor geen vaarbewijs nodig is. Voor andere rivierboten is dat wel het geval. Om die woonboten op te kalefateren is er veel geld nodig. Mevrouw Demeulenaere wil weten of daarvoor een subsidie mogelijk is.

Minister Bourgeois wil het daar desgevallend wel over hebben met minister Peeters. In eerste instantie is hij echter van mening dat dit niet het geval is. Er is immers geen onmiddellijke grond of aanleiding tot subsidiëring voor deze zuivere privé-initiatieven.

De oproep 2006 voor het Kustactieplan ligt nu bij de Inspectie Financiën. Er is nog geen beslissing. De besluiten zouden normalerwijze wel begin december ondertekend moeten kunnen worden. In november heeft de stuurgroep aan minister Bourgeois een advies geformuleerd voor de oproep voor 2007. Het voorstel bestaat er in te focussen op creativiteit en innovatie met betrekking tot een scherper belevingsgericht toerisme en op een meer competitieve

Vlaamse kust. De betere kustactieplanprojecten ontwikkelen zich momenteel rond een aantal assen, zoals innovatie, creativiteit, netwerking, samenwerking, hefboom- en pilootprojecten, het opzoeken van synergie, kwaliteitsvolle beleving, en het zoeken van nieuwe doelgroepen en distributiekanaalen. De minister zal de suggestie vanuit de commissie om een tussentijdse evaluatie te houden, in gedachten houden. Voorlopig is een dergelijke tussentijdse evaluatie echter niet gepland.

Wat het appartementstoerisme betreft, vindt de minister dat iedereen die zijn appartement op de een of andere manier op de publieke markt aanbiedt, een vergunning zou moeten hebben. In het Logiesdecreet staat dat de classificatie op vrijwillige basis gebeurt en de 'beloning' zou er dan uit bestaan dat die appartementen mee gepromoot worden door Toerisme Vlaanderen. Op dit moment is er voor dat specifieke marktsegment eigenlijk een concurrentienadeel ten opzichte van de buitenlandse markt.

De kwestie van de genderproblematiek stelt zich volgens de minister niet echt aangezien het kaderdecreet BBB en het decreet Strategische Adviesraden bepaalt dat er altijd maar maximum tweederde van de leden van hetzelfde geslacht mogen zijn.

De investering in Limburg is, zoals gezegd, gedaan door LRM; Toerisme Vlaanderen heeft die mogelijkheden decretaal en financieel niet.

De minister zal de cijfers over plattelandstoerisme bezorgen aan de commissieleden. Het is een markt die enorm vooruitgaat en die een tekort heeft aan ruimte. Minister Bourgeois heeft hierover reeds overleg gehad met minister Van Mechelen en minister-president Leterme. Minister Van Mechelen moet nu een omzendbrief maken om de nodige ruimte te creëren en van vier naar acht eenheden te gaan en dus naar 32 toeristen. Het is een bij uitstek kindvriendelijk vorm van toerisme.

De studie over de reisleiders zal klaar zijn in januari 2007. De minister had gehoopt dat het Management Informatiesysteem (MIS) er vroeger zou komen, maar er is enige vertraging opgetreden. Het is IDEA Consult dat de evaluatie zal doen. De minister wil echter niet wachten op de resultaten hiervan om de promotie in het buitenland te voeren. Op de verre markten zijn de andere landen geen echte concurrenten maar veeleer zogenaamde 'concollega's'. Heel vaak zijn verschillende landen in eenzelfde gebouw gevestigd en wordt er goed samengewerkt. Een tikeltje concurrentie is er natuurlijk altijd omdat ieder

land evidentierwijze de toeristen het liefste naar zijn land ziet komen.

Wat betreft het concept van de Vrije Tijds+Kaart, streeft minister Bourgeois naar een integratie van de systemen cultuur, sport en toerisme. Volgens minister Anciaux zijn er echter veel praktische problemen die moeilijk op te lossen zijn. Tevens stelt men daar fundamentele vragen bij het drempelverlagende effect van die systemen. Toerisme Vlaanderen onderschrijft terzake de werking van het Steunpunt Vakantieparticipatie voor mensen met een laag inkomen. Maar de integratie van de systemen botst blijkbaar op problemen, vooral bij Cultuur.

Het marketingplan voor het binnenland is klaar en zal aan de commissieleden bezorgd worden. Het marketingplan voor het buitenland is nog niet klaar.

BIAC probeert de lagekostvliegtuigmaatschappijen naar Zaventem te brengen. De minister zal informeren naar de stand van zaken en de commissie hierover inlichten.

Minister Bourgeois wil altijd en overal het merk Vlaanderen promoten, het is een sterk merk. De 'Belgium-bekendheid' in het buitenland is ook klein, er blijft dus hoe dan ook altijd een lichte handicap tegenover grotere landen. In de verre landen kunnen Brussels en Europe er dan ook bij worden genomen, wanneer zulks nuttig lijkt. De minister wil hier dus pragmatisch tewerk gaan, zonder afbreuk te doen aan de na te streven merkidentiteit van Vlaanderen.

In antwoord op de vraag over de Vlaamse vertegenwoordiging in Londen, laat minister Bourgeois opmerken dat aan geen enkele gevel van een van onze buitenlandkantoren een dergelijk uithangbord hangt. Het zijn nu eenmaal geen infobalies. Mensen die binnenstappen, kunnen informatie krijgen, maar het is geen in-en-uitwinkel. Deze markten worden op een andere manier bewerkt, met het internet en de sector. Het bestaffen van een balie zou nog veel meer investeringen vergen en niet efficiënt zijn om bijvoorbeeld de hele Britse markt te bewerken.

Minister Bourgeois beaamt dat cultuur- en erfgoedtoerisme heel belangrijk zijn. Hij onderstreept dan ook het belang van het Kunststedenactieplan, om te proberen om de grote tentoonstellingen en culturele evenementen van de steden te promoten. De minister is ervan overtuigd dat dat heel wat toeristen kan aantrekken. In onze media verschijnen nu advertenties over de grote Rubens- en Bruegheltentoonstelling

in Nederland, waar heel wat Vlamingen op af zullen gaan.

Voor wat de gemeenschapszone in Bredene betreft, mikt de minister op 2008. Toerisme Vlaanderen gaat de gemeenschapszone opnieuw inrichten als recreatieve zone. Er zijn al duizenden kampeerders in de verblijfszone aan de Koningin Astridlaan, de Zandstraat en de Duinenstraat. Het is de bedoeling dat er een extra aanbod komt van sport, spel en zachte recreatie, waarbij inderdaad onder meer wordt gedacht aan een mountainbikeparcours. Het is ook de bedoeling om andere doelgroepen van toeristen aan te trekken, ook buiten het zomerseizoen. Toerisme Vlaanderen voert momenteel een studie uit over de bestemming en de uitbating van de zone. De minister hoopt volgend voorjaar een beslissing te kunnen nemen, om daarna de werken uit te kunnen voeren, zodat alles klaar is voor het toeristische seizoen van 2008.

Minister Bourgeois beaamt dat het de bedoeling is om in Brussel de samenwerking tussen het kantoor van Toerisme Vlaanderen aan de Grasmart en het Vlaams Communicatiehuis Brussel te verbeteren. Het punt werd al door de Vlaamse Regering besproken, maar beide instellingen hebben een ander oogmerk en finaliteit. Het is wel de bedoeling dat er afdoende doorstroming gebeurt, dat mensen die het communicatiehuis bezoeken ook informatie kunnen krijgen over het toeristische aanbod of doorverbonden worden. Omgekeerd zal het kantoor aan de Grasmart de verbinding maken met het culturele aspect. Maar elk behoudt dus wel degelijk de eigen specifieke functie.

Minister Bourgeois zal ook contact opnemen met de nieuwe Brusselse schepen van Toerisme, in de hoop dat er in het op stapel staande bestuurscollege een nieuwe wind waait en Brussel eindelijk samen aan tafel wil zitten met Vlaanderen. De minister beklemtoont dat het een vriendelijk aanbod is en dat Brussel er alleen maar belang bij heeft om opgenomen te worden in het Vlaamse Kunststedenactieplan, maar tot nu toe heeft minister Bourgeois nooit antwoord gekregen op de verstuurde uitnodigingen.

Minister Bourgeois stelt verder dat het fiets- en wandeltoerisme inderdaad heel sterk wordt gepromoot. De trekkershutten hebben succes en zijn op diverse plaatsen, ook op campings, gebouwd, altijd volgens hetzelfde stramien.

Wat de opmerking van de heer Versteken over zijn vergeefs bezoek aan het bezoekerscentrum van de

mijnstreek betreft, wijst minister Bourgeois erop dat hij daar niet voor bevoegd is. Misschien zijn onbemande onthaalkantoren inderdaad deels een oplossing voor Limburg, maar dat moet dan wel gebeuren in samenwerking met de regionale kantoren. De Vlaamse Regering investeert in die kantoren maar baat ze niet uit.

Wat de toekenning van een ecolabel betreft, is volgens minister Bourgeois gestart met de groene sleutel voor de openluchtrecreatieve bedrijven. In 2008 volgen de groepsaccommodaties, in 2009 de hotels en de gastenkamers. Het is een vrijwillig label dat de campinguitbaters wil stimuleren om duurzaam en efficiënt te ondernemen. Daarnaast is het ook steeds meer een troefkaart. Bovendien zijn er extra Vlaamse subsidies. Ook op federaal vlak zijn er trouwens voordelen onder de vorm van fiscale aftrek. De categorie van openluchtrecreatieve bedrijven wordt opge maakt in samenspraak met de Bond Beter Leefmilieu en de sector van de openluchtrecreatieve bedrijven. Bij de categorisering wordt rekening gehouden met de aspecten water, veiligheid, energie, afval, groenonderhoud, verkeer, schoonmaak enzovoort.

Wat de jeugdverblijfinfrastructuur betreft, zal in het voorjaar een rondetafel worden georganiseerd met minister Anciaux.

In het evenementenbeleid speelt de Ronde van Vlaanderen een belangrijke rol. Minister Bourgeois hoopt, samen met de heer Verstreken, dat het een voltreffer wordt.

De 'Week van de Smaak' en 'Tafelen in Vlaanderen' hebben een verschillende finaliteit. De Week van de Smaak is overgenomen uit Zwitserland. Daarbij wordt gedurende een week de klemtoon gelegd op het cultureel-maatschappelijke aspect. Met Tafelen in Vlaanderen wil minister Bourgeois een binnen- en buitenlandse promotie van de Vlaamse gastronomie en streekproducten, vanaf de Vlaamse kust tot aan de Voerstreek. Het zou natuurlijk mooi zijn te streven naar een synergie met de Week van de Smaak.

De beheersovereenkomst met de KMDA is vorige vrijdag goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Minister Bourgeois zal die aan de commissie bezorgen. Antwerpen zelf moet overigens nog een keuze maken, ook voor de congresfaciliteiten, tussen de Elisabethzaal en het Eilandje. Minister Bourgeois hoopt dat die knoop heel snel wordt doorgehakt, kwestie van duidelijkheid te kunnen krijgen inzake de upgrading van de bedoelde zaal.

Er is een stijgend budget voor de marketing in het buitenland. Ook daar moet, zoals hoger reeds aangehaald, zoveel mogelijk samenwerking worden nagestreefd.

Wat BITC betreft, heeft minister Bourgeois een bedrag van 100.000 euro in mindering gebracht omdat BITC niet meer heeft gestort in de pool voor gezamenlijke campagne. De Vlaamse Regering heeft wel verder bijgedragen. Minister Bourgeois bevestigt dat die samenwerking aan evaluatie toe is. Er moet worden nagegaan hoe er tot een productieve samenwerking kan worden gekomen. De minister heeft daar nog geen definitieve beslissing in genomen omdat hij nog altijd hoopt dat de stad Brussel mee wil gaan in de promotie. Hij herhaalt dat hij contact zal opnemen met de nieuwe Brusselse schepen van Toerisme om na te gaan of men tot een gezamenlijke aanpak kan komen. De promotie in Brussel kan beter volgens de minister, maar Vlaanderen blijft zijn inbreng doen omdat Brussel de belangrijkste stad is en een poort van Vlaanderen. Op toeristisch vlak moet de stad een opwaardering krijgen. Dat zal mee worden opgenomen in de evaluatie van BITC.

De minister heeft van bij het begin in al zijn toespraken en contacten sterk de klemtoon gelegd op het economische aspect van toerisme. Hij heeft het aanvoelen dat er een kentering is en dat de diverse overheden door hebben dat het inderdaad een uiterst belangrijke economische sector is. De minister dankt de heer Sintobin voor zijn lovende woorden.

De opmerking van de heer Sintobin dat de steden nog te veel individueel bezig zijn, is deels waar en deels niet waar. De minister vindt het positief dat er een samenwerkingsverband bestaat waarin wordt nagegaan wat er aan gezamenlijke promotie in het buitenland kan worden gedaan. We kunnen het de steden anderzijds echter niet kwalijk nemen dat ze elk hun eigen troeven willen blijven uitspelen, iets wat ze aan zichzelf verplicht zijn. Vlaanderen zal voordeel halen uit de huidige samenwerking. De kunststeden gaan bijvoorbeeld ook mee naar China om zichzelf bekend te maken.

Er is verder inderdaad een evaluatie bezig van het concept Vlaanderen Vakantieland. Dat wordt opgenomen in het binnenlandmarketingplan dat de minister aan de leden zal bezorgen. De missie naar China betreft de opening van het kantoor van Toerisme Vlaanderen in Beijing. Bij die plechtige opening worden zoveel mogelijk touroperators uit China betrokken. Er wordt een presentatie gegeven van Vlaanderen als topbestemming. Er gaan ook een aan-

tal privéondernemers uit Vlaanderen mee die in die markt zijn geïnteresseerd om er campagne te voeren, alsook de kunststeden Gent, Antwerpen, Mechelen en Leuven.

Inzake het ontbreken van een Vlaamse aanwezigheid op de luchthaven van Zaventem, wijst de minister erop dat hij bezig is om in Zaventem te zorgen voor een adequate bekendmaking, tegen een acceptabel tarief. Dit maakt zijns inziens echter niet echt het grote verschil, omdat mensen die hier toekomen normalerwijze hun bestemming al kennen. Maar het is goed dat daar een geïnformatiseerd systeem zou zijn dat informatie kan aanleveren.

Bij het digitale fietsroutesysteem is er geen samenwerking met de gemeenten maar met de provincies en met het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (GIS). Als gemeenten buiten het netwerk nog eigen projecten opzetten, kan dat, maar die zitten dan niet in het systeem. De minister noemt het knooppuntennetwerk schitterend.

De minister heeft de problematiek van het cruise-toerisme aangekaart bij het kabinet-Dewael maar er is nog geen oplossing voor. Het is een problematiek van veel te stringente 'paperasserie' en controle bij ons door de federale politie. In andere landen kunnen de grote cruiseorganisatoren werken met een soepel systeem van controle van de passen. Bij ons worden de mensen op grote cruiseschepen voor dag en dauw uit hun bed gehaald voor een pascontrole. Dat heeft ertoe geleid dat sommige cruiseorganisatoren Antwerpen en Zeebrugge niet meer aandoen. Het kabinet van minister Dewael staat open voor een oplossing met een evenwicht tussen voldoende controle en voldoende soepelheid zodat Vlaanderen niet als enige bestemming in heel Europa het cruisetoe-risme afremt.

De minister deelt verder mee dat de Vlaamse overheid niets te maken heeft met de kantoren van Use-It. Het is een privé-initiatief.

Er komt een nieuwe bestemming voor Polderwind, aldus nog de minister. In het monsterproces over dit domein is er een uitspraak gekomen en er is beroep aangetekend, maar de minister hoopt dicht bij een dading te staan met de vzw Gezinsvakanties. Minister Bourgeois verduidelijkt dat de uitspraak moest worden afgewacht. Die is er net voor de grote vakantie gekomen en men zit nu dicht bij een oplossing.

Als projecten binnen het Kustactieplan niet gerealiseerd worden, moeten de subsidies terugbetaald wor-

den. In het ministeriële besluit staat telkens binnen welke periode de projecten gerealiseerd moeten worden.

De minister heeft de nodige aandacht voor de Vlaamse bekommernis van de heer Van Nieuwenhuysen inzake Voeren. Voeren wordt opgenomen in het promotieplan voor Duitsland. Er gaat bovendien speciale aandacht naar Voeren, met de renovatie van de jeugdherberg, het Fietspadenactieplan en de wandelnetwerken.

De verbintenissen van Toerisme Vlaanderen inzake de Rand, zijn volgens minister Bourgeois niet zo onduidelijk. Er is uiteraard wel overleg nodig tussen Toerisme Vlaams-Brabant, Toerisme Vlaanderen en het kabinet. De besprekingen voor de diverse lokale kantoren, zoals Tervuren, Meise, Gaasbeek en Halle, lopen volop. Het engagement van Vlaanderen is niet om het onthaal zelf te doen, maar wel om in samenwerking met hetzij de provincie, hetzij de steden en gemeenten, de onthaalkantoren te betoelagen, ook in de Rand.

Mevrouw *Stern Demeulenaere* herneemt de vraag over het onderzoek naar de individuele of collectieve labeling van het kunststedenproduct. Dat concept komt uit de beleidsbrief 2006. Ze vraagt de minister of hij daarmee verder doet, dan wel of dit volledig van de kaart is.

Volgens dezelfde beleidsbrief 2006 zou onderzoek worden gedaan naar het statuut van de gidsen en reisleiders. Mevrouw Demeulenaere vraagt of dat onderzoek uitgevoerd is en of er een nieuw statuut in de maak is. Ze vraagt verder of de minister weet wanneer het marketingplan buitenland klaar zal zijn en of dat zal worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Ten slotte vraagt mevrouw Demeulenaere meer uitleg over de hefboomprojecten voor de kunststeden.

Minister *Geert Bourgeois* verwijst mevrouw Demeulenaere voor haar eerste vraag naar het Kunststedenactieplan. De oplevering en de daarmee gepaard gaande uitklaring van deze kwestie wordt verwacht in maart van volgend jaar. Wat betreft de gidsen en reisleiders, herhaalt de minister dat de oplevering van de studie in januari wordt verwacht. Hetzelfde geldt voor de hefboomprojecten. De bedoelde

studies zullen desgewenst ook aan de commissie worden overgemaakt.

De heer *Stefaan Sintobin* stelt vast dat er inderdaad een onderscheid is tussen De Week van de Smaak en Tafelen in Vlaanderen. Maar hij wou vooral weten in hoeverre Toerisme Vlaanderen betrokken was bij de uitwerking en de organisatie van de voorbije Week van de Smaak.

Minister Bourgeois antwoordt daarop dat Toerisme Vlaanderen slechts zijdelings betrokken was maar niet mee georganiseerd heeft.

IV.3 *Indicatieve stemmingen*

A. *Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen*

Artikel 12 (programma 49.20)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

Artikel 20

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

Artikel 139

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

B. *Indicatieve stemming over de begrotingstabel*

AFDELING I

Programma 49.20

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

AFDELING V

Begroting van Toerisme Vlaanderen

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt ook de begroting van het agentschap Toerisme Vlaanderen aangenomen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Jan ROEGIERS

Karim VAN OVERMEIRE

John VRANCKEN

Stefaan SINTOBIN

Johan VERSTREKEN
